

Ametnik: „Ma elan teadmisesega, et saadan iga kuu paarkümmend kassi tapalavale“
lk 2

Milliseks võiks kujuneda valla avalik ruum kunsti kontekstis? Võtta klassikaline või kiiksudega suund?
lk 6-7

Tavapärase mata ja esta kõrval on tunniplaanides ka draamaõpetus ja tootarendus
lk 9

NR 17 SEPTEMBER 2018

Saue Valdus

KOHALIK
LEHT
KOHALIKUST
ELUST JA
OLUST

Nukatagune Redise park ootab uudistama

Redise pargi valmimisega sai Laagri avaliku ruumi tuunimine selleks korraks otsa, järg läheb üle teistele valla keskuspunktidele: Saue linna, Riisipiire, Turba, Haiba keskuste visuaalse karakteri kohendamisele.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Jõekääru, Teemandi ja Kultuurikeskuse pargid on Laagri elanikele tuttavamad, suve keskel uue ilme saanud Redise park peatrassilt kätte ei paista, peidab teine end kortermajade taga ja poe kõrval. Redise pargiala on aastakümneid üsna privaatset paari-kolme maja elanike käsutuses olev aiamaa olnud, tegelikult kuulub see maa vallale ja sellest ka plaan teha ala avaliku ruumi osaks ja kasutamiseks kõikidele laagrikaatele.

Kontseptsiooniks on kogukonnaaia tüüpi pargiala, mis ühendab loogilisse võrku ka harjumuspäraseid käigurajad ja Kultuurikeskuse pargi. Just viimasest saab otse suunduda poetagusele väikese väljakule, mis kauplusest varbseina-erandatud ja kuhu ühel päeval ülespoole kasvav rohehaljastus loodetavasti tiheda vahemüüri illusiooni loob. Selle ette on istutatud massiivne roosiväli, usutavasti saab sellest uue kevade õitsemise aegu

vaatamisväärsus omaette. Väljakut võib vabalt turuplatsina kasutada või samahästi on seal lastel näiteks voli kriidid ja kunstianne käiku lasta. Teisel pool varbseina paiknev telliskivisein on üle värvitud lehedisaini motiiviga, ühes nurgas rõõmustab silma laste joonistatud värvikirev seinamaaling.

Ideeliselt pisut teise hingamisega on kõrval asuv kogukonnaaed. Seal on erinevad tsoonid konteinertüüpi peenramadele, viljapuudele, marjapõõsastele. Tõsi, sel suvel istutatu on veel pisike, aga maha pandi tikrid, vaarikad ja magesõstrahekk. Vaarikaid võis veel augusti lõpuski noppida ja rabarberit koogi sisse korjata. Ka vanast ajast jäänud õunapuud on lookas ja viljad igähele voliilt võtta.

Peenrakaste sel hooajal veel ei ole, aga plaan on hakata tegema koostööd koolide-lasteaedadega, et asfaldil kasvanud noorem generatsioon saaks tunde kätte, kuidas on porgand maha panna ja oma käega hiljem tilli korjata.

Aiamaa osa teises ser-

vas on koht mänguplatsile, seal on püsti paar ronimisatraktsiooni, üle pargi on puistatud rippkiikesid, mis kordavad disainilt juba ka Jõekääru pargi istumisvõlke. Kordust on mujalgi – nii nagu Laagri sillad on kujundatud kasuvuhoone katust aimava pergola-

ga, on Redise pargis kaks samasugust. Praegu veel küll ilma efektvalgustusega, aga pimedaks sügisõhtuiks saab seegi paika ja mõne aasta pärast on need samuti ronirohelisega kaetud.

Aiamaa ja mänguala vahel on looklev-nurgeline

käigurada (sest sirged teed on ju igavad), mis oma vormilt aimab järgi nii vallamajaesise platsi nurklikku disaini kui Teemandi pargis kasutatud visuaalseid lahendusi.

Laagri keskusalala on vastavalt aastaid tagasi tehtud asula kujunduska-

vale nüüd enam-vähem valmis. Nipet-näpet on teha ikka, aga uue perioodi fookus läheb nüüd mujale. Nii näiteks on kavas tellida disaineritelt ka Saue linnale oma kujunduskava, mis võtab arvesse just kohapealset ajalugu, tausta ja märgistusteemi.

Saue Lionsklubi avas hooaja

Laionsliikumise sisuks on heategevus. Saue Lionsklubi (LC Saue) avas 2018/2019 tegevushooaja traditsioonilise heategevusloteriiga 26. augustil 2018, millest laekunud tulu läheb Saue laste toetuseks.

TÕNU KUMARI
LC Saue Pressisekretär

Astaste jooksul on LC Saue kaasa aidanud Saue gümnaasiumi õpilaste keeleõppele välismaal, Saue perearstikeskuse väikelaste mähkimislauda hankimisele, Saue laululapse üritusele ning veel paljudele muudele Saue lastele suunatud tegemistele.

Heategevusloterii on teadlikult ajastatud Saue linna kohvikutepäevale, pakkudes Saue elanikele ja

külalistele lisaks kohvikute külastamisele ka võimalust toetada heategevust ning proovida loosionne.

LC Saue tänab ühtlasi kõiki firmasid ning eraisikuid, kes andsid oma panuse loterii võidufondi.

Juuresoleval pildil annab LC Saue president Mati Riimaa peavõidu – värviteleviisori – üle õnnelikule võitjale – Saue valla 4-aastasele noormehele.

Ametnik on heitunud: „Ma pean elama teadmisega, et saadan iga kuu paarkümmend kassi tapalavale“

Aastast aastasse sama jutt – artiklid, sotsiaalkampaaniad, hurjutamised –, aga olukord palju ei muutu. Eriti just suvilapiirkonnad on täis hulkuvad kasse, keda vallavalitsuse suunamisel loomade varjupaik kokku korjab ja kõige halvemal juhul 14 päeva pärast hukkab.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Alvaliku ruumi spetsialist Anete ütleb, et olukord on päris troostitu. Üle päeva jõuab temani kõne, reeglina veneekeelne ja eakama inimese tehtud, et tuldagu ja viidagu hulkuvad kassid minema. Näiteks augustikuus on saldo 48. Kui õnneks läheb ja loom on terve ja ilusa olemisega, siis ehk leiab uue peremehe. Aga kui ei, siis üle 14 päeva loomi varjupaigas üldjuhul ei hoita.

„Alguses oli see ikka raske. Ma ju tean piltide ja toimikute põhjal, mida iga kassiga varjupaigas te-

hakse ja mulle saadetakse teade, et vähemalt pooled neist tõenäoliselt hukatakse. Mõistusega ma saan ju aru, et teha ei ole midagi, kuhu mina need kassid kõiki paneksin, aga halb on ikka. Kaudselt on see minu otsus nad surma saata,“ ütleb Anete.

Ta ei suuda aru saada, mis toimub nende inimeste peades, kes sügisel oma looma suvilasse või metsa maha jätavad. Kevadeks on ühest saanud pesakond, redutavad talve läbi kuskil ja kevadel, kui inimesed taas suvilatesse jõuavad, hakatakse osasid neist söötma. „Muidugi ma saan aru, kahju on ju neist. Aga seal,

Õnnelik: 3-aastane, leiti Riisipere alevikust, oli varjupaigas 41 päeva, leidis uue omaniku

Õnnetu: 3-aastane, jõudis varjupaika 21. augustil Ellamaa külast

Näiteks augustikuus viidi varjupaika 48 kassi

kus on söök, sinna tuleb üks kass ja õige pea juba viis. Ja siis ma saangi pahase kõne, et viige minema,“ ütleb Anete. Tundub nagu lõputu lugu.

Eestis on seaduski, mis ütleb, et looma hulgamine ja abitusse seisundisse jätmine on keelatud. Teatud juhtudel võib see kaasa tuua ka kriminaalkaristuse ning hulgajat saab karistada trahvi või kuni üheaastase vangistusega. Loomapäästegrupp MTÜ tuli augustikuu lõpus just välja kampaaniaga, utsitamiseks inimesi andmaks teada mitte ainult hüljatud

loomadest, vaid ka neist südamestest inimestest, kes on loomad hüljanud.

Anete aga teab, et ega omanike jälitamine ole kuigivõrd tulemuslik tegevus. Püüa tuult väljal. Kui kiipi ei ole, siis võib see suvilakooperatiivide vahel ula peal olev loom kuuluda kellegi iganes. Kui seadusest veel rääkida, siis Saue valla oma määrus ütleb, et neid, kes toidavad hulkuvaid loomi, tohib omanikuks pidama ja ka vastutusele võtma hakata. Seda seni küll tehtud pole.

Aga seadusepügalatele vaatamata on ju tegelikult asi lihtsas hoolimises. Abikaasat ega lapsi ju ei jäta abitult talveks maha, aga kassi võib justkui täitsa vabalt vaid suvelemmikuna pidada ja siis ise talvekorterisse tagasi liikuda. Kõige hullem olla olukord Laitse ja Kibuna suurtes suvilapiirkondades.

„Ma ei teagi, milliste sõnadega või kus kanalites seda sõnunit edasi anda, et palun võta oma loom suvekodust kaasa,“ jääbki Anete napsõnaliselt. Ta tõesti ei taha rohkem surma saadatud loomi oma südamele.

Arengukava ja eelarvestrateegia määratlevad valdkonnaülelised eesmärgid ning olulisemad investeeringud

Valminud on ühinemisejärgse Saue valla esimene arengukava ja eelarvestrateegia. Arengukava ja eelarvestrateegia on valla elus peaaegu kõige tähtsamad dokumendid, mis määravad sihi, kuhu kodukant lähiaastatel sammud seab.

INDREK EENSAAR
arendusosakonna juhataja

Kõigil huvilistel oli võimalik arengukava ja eelarvestrateegia tutvuda ning osaleda kahel avalikul arutelul Riisiperes ja Saue linnas. 15. juuniks oodati parandus- ja täiendustepanekuid, mida laekus kokku üle mitmekümne, neist paljud said kas täielikult või osaliselt uues arengukavas arvesse võetud.

Uue valla arengukava koostamisel on aluseks võetud nelja liitunud oma-

valitsuse senised arengukavad ning lisatud sellele ühinemislepingust ja uuest situatsioonist tulenev käsitlus. Saue valla vaieldamatult kõige olulisemaks arengueelduseks on asukoht – paiknemine Tallinna lähedal ning suurte maanteedega (Tallinn-Pärnu, Tallinn-Haapsalu) ja raudtee ääres. Ligikaudu 70% valla elanikest elab vähem kui 20 kilomeetri kaugusel Tallinnast ning kuulub seega pealinna nn kuldse ringi mõjusfääri.

Saue vald on suurima elanike arvuga (pea 22 000

elanikku) maaomavalitsus mandril, teda edestavad vaid viis linna (Tallinn, Tartu, Narva, Pärnu, Kohtla-Järve) ja Saaremaa vald. Vastav positsioon sisaldab ka väljakutset – seada vallaale sihid, mille poolest ollakse eestvedajad teiste omavalitsuste seas.

Üheks oluliseks arengusuunaks juhtimisvaldkonnas on avatud ja kaasava juhtimiskultuuri rakendamine kogu territooriumil, mida iseloomustavad hea haldustava, arengut soosiv organisatsioonikultuur ning poliitilistest mängudest vaba strateegiline juhtimine.

Arengukavas on määratletud neli peamist valdkonnaülelist eesmärki

Esimeseks eesmärgiks on kaasaegse linnalise keskonna ja spetsialiseeritud teenuste arendamine Saue linna ja Laagri aleviku piirkonnas, mille kohaselt on

Saue linn välja arendatud kogu Saue valla keskuseks. Linn moodustab koos lähiehitiste ja Laagri alevikuga ühtse linnalise ruumi. Saue linna ja Laagri aleviku vahele on loodud otsetee, mis võimaldab ala integreerida ühtseks tervikuks. Piirkonda iseloomustab kontseptsioon „linn linnast väljas“ – elanikele on tagatud kõik linlikud hüved ja teenused, samas on tegu rohelise ja inimsõbraliku keskkonnaga. Linnalisse keskkonda on koondatud spetsialiseeritud teenused, mis on suunatud kõigile valla elanikele. Tagatud on head ühendused keskuse ja maapiirkondade ning keskuse ja Tallinna vahel.

Teiseks eesmärgiks on süsteemse ning eripärasid toetava kandipõhise arengu toetamine Saue valla maapiirkondades. Kõikides valla kantides on tagatud heal tasemel kodulähedased teenused (haridus, kultuur

jm), mille kujundamisel on lähtutud kohapealsetest vajadustest. Vald on toetanud iga kandi eripära tugevdamist, sh piirkonnaülese mõjuga objektide arengut. Iga valla kandi elanikele on loodud võimalus panustada kohaliku elu arendamisse.

Kolmandaks eesmärgiks on transpordikoridoride-äärsete kasvupiirkondade arendamine. Saue valla oluliseks arengupotentsiaaliks on suurte transpordikoridoride-äärsete piirkonnad, kuhu on rajatud kaasaegne taristu, sh vajadustest lähtuv sotsiaalne infrastruktuur. Tänu kaasaegsele taristule ja mugavatele ühendustele on kasvanud valla elanike arv, seda eelkõige raudteeäärsetes kasvupiirkondades.

Neljandaks eesmärgiks on strateegilise, avatud ja kogukonda kaasava juhtimise arendamine.

Valla juhtimine tervikliku ja tasakaalustatud

arengu põhimõttest ning on avatud, kõigil elanikel on võimalik otsuste kujundamisel kaasa rääkida. Strateegiliste investeeringute kavandamine toimub keskelt, kohapealsete küsimuste arutamise ja lahenduste leidmine kandipõhiselt ning võimalikult rohujuure tasandil. Valla arengu suunamine toimub tasakaalustatult, vald toetab sidusust erinevate piirkondade, sh keskus-tagamaa vahel.

Arengukava ja eelarvestrateegia määratlevad ka olulisemad ja mahukamad investeeringud, neist tuleks kindlasti ära märkida Saue spordikeskuse, Koru lasteaed-põhikooli, uue vallamaja, Riisipere lasteaia, endiste suvilapiirkondade ÜVK ning paljude kergliiklusteede ja mustkatete ehitused. Kõigest saab täpsemalt lugeda juba arengukava dokumendist endast, mis on kättesaadav veebilehel www.sauevald.ee.

Lasteaia ja kooliga seotud toetuste võimalused

September on käes ja sellega koos uue õppeaasta algus. Sobilik aeg meelde tuletada lasteaia- ja koolilastele mõeldud toetused.

HELI JOON
sotsiaallosakonna juhataja
BIRGIT TAMMJOE-TULP
haridusosakonna juhataja

Lasteaia tasu valla munitsipaallasteaedades
Saue valla peetavates lasteaedades on määratud vanemate omaosaluseks 20% riiklikust töötasu alammäärast. 2018. aastal on vanema omaosalus 100 eurot lapse kohta kuus.

Oluline on teada, et kui mõlemad lapsevanemad (või üksikvanem) on registreeritud Saue valda 2018. aasta 1. jaanuari seisuga, siis omadele rakenduvad soodustused:

- kui peres käib lasteaia üks laps, on soodustuse määraks 50% ehk omaosalustasu on 50 eurot kuus;
- kui peres on kaks last, kes käivad üheaegselt Saue valla munitsipaallasteaias, siis teise lapse eest on soodustus 75% ehk lapsevanem maksab teise lapse eest omaosalustasu 25 eurot kuus;
- kui peres on kolm või enam alaealist last, on lasteaia soodustus 100% ehk lapsevanem ei pea maksma ühegi Saue valla lasteaia käiva lapse eest omaosalustasu.

Kolmelapselise pere soodustuse saamiseks ei pea olema kõik lapsed isegi lasteaiaaegsed, võib olla ka nii, et kaks käivad lasteaia, kolmas on juba koolis vms. See soodustus kehtib igal juhul, kui peres on kolm alla 18-aastast last. Oluline on see, et kõigil lastel on ühised vanemad või on kõik lapsed ja vanemad sisse kirjutatud samale aadressile Saue vallas. Viimane tingimus võimaldab arvesse võtta ka kärgperelapsed, tähtis on sama kodune aadress.

Esimese ja teise lapse lasteaia tasu soodustus rakendub automaatselt, vanem ei pea tegema selleks midagi – ei pea avaldama soovi ega kirjutama taotlust.

Kolmelapselise pere soodustuse saamiseks peavad vanemad tegema eraldi avalduse, mis on leitav valla kodulehelt rubriigist „avaldused“. Samuti tuleb kindlasti teha avaldus, kui pere tegelik koosseis erineb rahvastikuregistri kajastuvast.

Täiendavat infot saab haridusspetsialist Lily Roobilt telefonil 530 21854 või lily.roop@sauvald.ee.

OLULINE! Need soodustused kehtivad ainult Saue valla munitsipaallasteaias käivate laste kohta, eralasteaedadele see ei laiene. Samuti ei laiene see teiste omavalitsuste (Tallinn, Keila, Harku jne) lasteaia käivatele lastele.

Toitlustustoetus valla munitsipaallasteaias

Toidupäeva maksumus Saue valla munitsipaallasteaedades (va Saue lasteaed Midrimaa kuni 2020. aasta suveni) on 2,15 eurot. Nende laste, kelle mõlemad vanemad või üksikvanem on jooksva aasta 1. jaanuari seisuga Saue valla elanik, toidupäeva maksumus on 1,50 eurot ning vahe kompenseeritakse vallaelarvest. Toidupäeva maksumuse soodustus (65 senti) rakendub automaatselt kõigile neile lastele, kes juba saavad lasteaia kohatasu soodustust vastava valla korra alusel.

Lasteaia tasu eralasteaedades ja -hoidudes

Toetust saab taotleda lapse eest, kes koos vähemalt ühe vanemaga on registreeritud Saue valla elanikuks jooksva aasta 1. jaanuari seisuga.

Vald maksab eralastehoiule või -lasteaiale maksimaalselt 290 eurot toetust sellisel juhul, kui hoid ei küsi lapsevanemalt lisaks rohkem kui 20% töötasu alammäärast ehk 100 eurot kuus. Kokku seega on maksimum kohatasu 390 eurot, millele lisandub vanema poolt makstav toiduraha. Kui lastehoid on määratud kohatasuks kõrgema summa, siis maksab vald toetust 211 eurot ning ülejäänud jääb lapsevanema kanda.

Selle kaheosalise lahenduse taga on mõte, et turul on kümneid lastehoidu, kes suudavad pakkuda 390-eurost teenuse hinda ja vanemal on üsna suur valikuvabadus. Kui vanem eelistab siiski kallima hinnaga eralastehoiud, on valla toetus väiksem ja vanema omaosalus tema enda valikul suurem.

Kui sisse on kirjutatud ainult üks vanem, on toetuse suurus 145 eurot kuus ehk 50% maksimummäärast 290 eurost.

Printsiip on see, et suhtlevad omavahel vald ja hoid. Nende vahel tehakse leping, hoid esitab vallale igakuiselt aruande, kui palju lapsi hoius käib ja esitab vallale arve ning vähendab selle arvelt lapsevanema makstavat osa. Lapsevanem peab suhtlema ainult lapsehoiuga.

Täiendavat infot saab haridus- ja tervisedendusspetsialist Anne Vainult telefonil 529 1462 või anne.vainu@sauvald.ee.

OLULINE! Eralasteaia ja -hoiu toetust ei maksta, kui jooksva aasta 1. oktoobriks on laps saanud 3-aastaseks ja vald on lapsel pakkunud kohta munitsipaallasteaias. Alla 3-aastastele pisikestele

see ei kehti. Isegi kui neile on pakutud kohta mõnes valla lasteaia, jääb lapsevanemale võimalus otsustada erahoiu kasuks. Nii pisikeste jaoks on valla arvates vajalik paindlikum lähenemine – vanemal on võimalik valida enda eelistatavat keskkonda ja näiteks pisemaid rühmi või sobilikumat õpimetoodikat.

Koduse lapse toetus

Kui last lasteaeda panna ei taha või ei saa, siis toetab Saue vald ka seda valikut. Toetust saab küsida alates lapse 1,5-aastaseks saamisest kuni koolimise aasta suve 30. juunini ja seda tingimusel, et laps ei ole ühegi munitsipaallas-

Eralasteaia ja -hoiu toetus

TOETUS	KUNI 290 EUROT KUUS	211 EUROT KUUS	145 EUROT KUUS
	*mõlemad vanemad sissekirjutatud *erahoid ei võta vanemalt rohkem kui 20% (100 €) palga alammäärast	*mõlemad vanemad sissekirjutatud *erahoid võtab vanemalt rohkem kui 20% (100 €) palga alammäärast	kui sisse on kirjutatud ainult üks lapsevanem

teiaia nimekirjas või ei saa eralastehoiutoetust. Kui mõlemad lapsevanemad on ametlikult vallaelanikud, on toetus 130 eurot kuus (v.a juulikuus), kui sissekirjutus valda on vaid ühel vanemal, saab pool summast ehk 65 eurot kuus. Üksikvanemal on õigus saada koduse lapse toetust kogu toetusmäärast ulatuses. Toetuse saamiseks tuleb esitada avaldus ja toetust makstakse taotlemisele järgnevalt kuust.

Täiendavat infot saab haridus- ja tervisedendusspetsialist Anne Vainult telefonil 529 1462 või anne.vainu@sauvald.ee.

Esmakordselt koolimineva lapse toetus

Saue vald maksab kõigile esimest korda kooli minevate laste vanema(te)le, kes koos lapsega olid eelmise aasta 31. detsembri ja käesoleva aasta 1. septembri seisuga Saue valla elanikud, esmakordselt koolimineva lapse toetust.

Kui laps ja mõlemad vanemad olid eelmise aasta lõpu ja käesoleva aasta 1. septembri seisuga Saue valla elanikud, on summa 160 eurot; kui laps ja ainult üks vanem, siis 80 eurot. Taotlust saab lapsevanem esitada 1. augustist kuni 31. oktoobrini, toetus makstakse välja hiljemalt novembrikuu lõpuks.

Täiendavat infot saab sotsiaallosakonna juhataja Heli Joonelt telefonil 679 0174 või heli.joon@sauvald.ee.

Koolilõuna hinnavahe kompenseerimine

Toetuse eesmärgiks on tagada tasuta koolilõuna põhiharidust omandavatele Saue valla lastele. Üldjuhul

kehtestatud toimetulekupii-ri (420 eurot). Riiklik toimetulekupiiir 2018. aastal on 140 eurot kuus. Toetust on õigus saada isikul, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel olnud Saue vallas vähemalt 6 kuud enne toetuse taotlemist.

Toidutoetust makstakse vähekindlustatud pere lapsele või lapsele, kellel on Sotsiaalkindlustusametilt tuvastatud keskmine, raske või sügav puue ning eriarsti otsuses märgitud haigusest tulenevad täiendavad kulud toidule:

- koolieelses lasteasutuses käiva lapse toiduraha maksumuse hüvitamiseks;
- gümnaasiumis, kutseõp-

peasutuses õppiva või põhikooli pikapäevarühmas käiva lapse toiduraha maksumuse hüvitamiseks õppeperioodil.

Toetuse taotlemiseks tuleb esitada vallavalitsusele avaldus üks kord aastas, lisades lapsevanemate palgatõendid, lasteaia- või koolitõendi ja toitlustamise arve. Toetust ei saa taotleda tagasiulatavalt. Juhul kui toetust taotletakse puudega lapsele, esitab toetuse taotleja vallavalitsusele vormikohase avalduse, millele on lisatud Sotsiaalkindlustusametilt poolne puude, selle raskusastme ja lisakulude tuvastamise otsus ning reabilitatsiooniplaan.

Täiendavat infot saab sotsiaallosakonna juhataja Heli Joonelt telefonil 679 0174 või heli.joon@sauvald.ee.

Sõidukompensatsioon puuetega lastele

Sügava või raske puudega Saue valla õpilasele või lasteaialapsele, kelle puue ei võimalda kasutada ühistranspordi- või õpilaseveoliine, kompenseeritakse kooli või lasteaeda ning koolist või lasteaiast koju sõit summas 64-120 eurot kuus, mis makstakse välja igakuiselt. Juhul kui õpilase rahvastikuregistrijärgse elukoha ja õppeasutuse vahemaa on väiksem kui 10 kilomeetrit, kompenseeritakse kooli ja koolist koju sõit summas 64 eurot kuus.

Avaldus koos õpilaspileti või koolitõendiga tuleb esitada 1. septembriks ja 1. jaanuariks info@sauvald.ee.

Täiendavat infot saab sotsiaallosakonna juhataja Heli Joonelt telefonil 679 0174 või heli.joon@sauvald.ee.

Gümnaasiumitoetus endise Kernu ja Nissi valla gümnaasistidele

Gümnaasiumitoetust makstakse Eestis asuva gümnaasiumi (välja arvatud riigigümnaasiumi) staatsionaarses õppevormis õppivale õpilasele kooli sõidu ja õpilaskodu või muu elamispinna eest tasumiseks ja muude õpingutega seotud kulutuste kandmiseks, kui õpilase ja lapsevanema elukoht asub endises Nissi vallas. Kutsekooli õpilastele toetus ei laiene.

Endise Nissi valla piirkonna gümnaasiumitoetuse suuruseks on:

- 1) 45 eurot kuus, kui õpilase registrijärgne elukoht asub Riisipere piirkonnas (Riisipere alevik ning Jaanika, Munalaskme, Aude, Ürjaste, Madila, Odulemma, Vilumäe ja Mustu külad);
- 2) 55 eurot kuus, kui õpilase registrijärgne elukoht asub Turba piirkonnas (Turba alevik ning Kivitammi, Tabara, Viruküla ja Nurme külad);
- 3) 65 eurot kuus, kui õpilase registrijärgne elukoht asub Ellamaa piirkonnas (Lehetu, Ellamaa, Lepaste ja Siimika külad).

Toetust makstakse ka endises Kernu vallas staatsionaarses õppevormis õppivale õpilasele, kelle elukoht asub endises Kernu vallas kooli sõidu ja õpilaskodu või muu elamispinna eest tasumiseks ja muude õpingutega seotud kulutuste kandmiseks. Kutsekooli õpilastele toetus ei laiene.

Endise Kernu valla piirkonna gümnaasiumitoetuse suuruseks on:

- 1) 40 eurot kuus, kui mõlema lapsevanema, üksikvanema või täisealise õpilase puhul püsiv elukoht asub endises Kernu valla piirkonnas,
- 2) 20 eurot kuus, kui elukoht on väljaspool Saue valda

Gümnaasiumitoetuse määramiseks esitab lapsevanem või täisealine õpilane vallavalitsusele taotluse. Taotluses tuleb näidata avaldaja nimi, õpilase nimi, elukoht ja gümnaasium, kus õpilane õpib või kuhu ta õppima asub. Gümnaasiumitoetust makstakse kogu aja eest, mil õpilane gümnaasiumis õpib, välja arvatud juuli- ja augustikuu eest ja tagasiulatavalt mitte enam, kui taotluse esitamisele eelnenud kahe kalendrikuu eest. Gümnaasiumis õppimist tõendab vastav kanne Eesti Hariduse Infosüsteemis.

Täiendavat infot saab sotsiaallosakonna juhataja Heli Joonelt telefonil 679 0174 või heli.joon@sauvald.ee.

Kõik avalduste vormid on leitavad Saue vallavalitsuse kodulehelt: <http://sauvald.ee/avaldused>. Avalduse esitamiseks ei pea isiklikult kohale tulema, digitaalkirjastatud avalduse võib saata aadressile info@sauvald.ee.

Läbipaistev rahastus kolmandale sektorile

Parim viis edendada külaelu ja toetada kultuurilist tegevust on anda tegijatele turvatunnet, mida saab omavalitsus pakkuda järjepideva ja läbipaistva rahastusega. Augustikuu volikogus oli esimesel lugemisel „Saue valla kultuuri-, spordi-, noorsootöö ja vabaaja tegevuse toetuse eraldamise tingimused ja kord“, milles sõnastatakse reeglid, kuidas toetatakse kolmandat sektorit (külaseltsid, MTÜ-d, SA-d). Määrus võetakse vastu loodetavasti septembrikuu volikogu istungil.

KAIJA VELMET
kultuuritöõjuht

Õhin ja tehatahtmine on kõige algus, aga õhinapõhiselt kaugale ei jõua – ühel hetkel ka kõige ägedamad tegijad väsivad, särts kaob ja kui rahalist toetust ei tule, siis kaua sa oma pere arvelt ikka kogukonnaelu veada. Kui aga ka vald külaseltside tegevust toetab, ei pea tegutsema ainult õhinapõhiselt, vaid suurematel keskustel on võimalik maksta eestvedajatele ka palka, et kirjutasid veelgi rohkem projekte ning seeläbi toodaks valda lisaraha investeringute ja projektide tegemiseks, mängevõimaluste rajamiseks jne.

Kirjeldatud rahastamise põhimõtted tagavad piirkondade võrdse kohtlemise, arengukavaga arvestamise ning arenguvõimalusteks eelduste loomise ka piirkondades, kus seni kohalik initsiatiiv pole toimunud. Määruses on koos kolm erinevat toetust: tegevustoetus, projektitoetus ja ühekordne toetus.

Tegevustoetus

Piirkondlike külaseltside tegevuse rahastamiseks ja toetuse jagamise aluseks on valla arengukava. Arengukavas on Saue vald jagatud suurusest, funktsionaalsusest ja ühinemislepinguga kokkulepitud keskustesüsteemist lähtuvalt viide kategooriasse:

- **valla keskus** – Saue linn;
- **halduskeskused** (varasemad vallakeskused): Laagri alevik (sh suurem osa Alliku külast), Riisipere alevik ja Haiba küla;
- **I asumitasand** (teenuskeskused; asulad, kus elanike arv on vahemikus 400-1000): Hüüru, Vanamõisa (sh väiksem osa Alliku külast), Ääsmäe, Laitse-Kaasiku külad, Turba alevik;
- **II asumitasand** (paikkonnad; elanike arv ca 200-400): Vatsla, Kiia, Koidu, Valingu, Jõgisoo, Maidla, Tuula, Lehetu, Ellamaa, Kiia, Ruila.
- **III asumitasand** – kõik ülejäänud külad.

Määruses kasutatakse mõistet tõmbekeskus, mis on arengukavas sätestatud I,

II või III tasandi piirkondlik asum.

I tasandi tõmbekeskustel on määruse järgi ette nähtud tegevustoetus. I tasandi tõmbekeskuse külaseltsil on võimalik saada tegevustoetust, mille hulka on arvatud ka 1,5 ametikoha palk (1,5 x kultuuritöötaja ametikoha palk kuus), seega saab palgata inimesed, kes külaelu arendavad, projekte kirjutavad, üritusi korraldavad. Lisaks töötasule on seltsile antava tegevustoetuse hulgas ka toetus tegevus- ja majandamiskuludeks.

Kui hoone kuulub seltsile, kaetakse kõik hoone majandamisega seotud kulud otse valla eelarvest, kuid summa arvutatakse tegevustoetuse sisse. Kui hoone kuulub seltsile, kaetakse kuni 50% hoone majandamisega seotud kuludest, aga mitte rohkem kui 6400 eurot aastas ja see summa on üks osa tegevustoetusest.

Sarnane rahastumudel on 2011. aastast endises Saue vallas juba toimunud, nüüd lisanduvad esmatasandi tõmbekeskuse tegevustoetuse senistele saajatele ka Kaasiku-Laitse piirkond ning Turba. Kaasikus tegutses MTÜ Laitse seltsimaja, Turbas sellist seltsi veel ei ole.

Elanike arvu järgi on I tasandi tõmbekeskused ka Haiba, Riisipere, Laagri ja Saue linn. Kuna neis tegutses kultuuri- ja seltsielu korraldajana valla allasutus, siis seal ühelegi MTÜ-le tegevustoetust ei eraldata. Neis piirkondades saab taotleda oma ideede elluviimiseks projektitoetust.

Kuidas arvutatakse tegevustoetuse suurusi?

Taotlejale arvutatakse võimalik maksimaalne eelarveline tegevustoetuse summa, mis enne taotluste esitamise tähtaega igale esmatasandi tõmbekeskuse MTÜ-le teadmiseks saadetakse. Siis tuleb esitada taotlus, kus peab näitama, millele raha soovitakse kulutada ning selle põhjal otsustatakse lõplik eelarveaasta eraldis. Tegelik summa määramisel lähtutakse taotluses

kirjeldatud tegevustest ning reaalsest personali- ja majanduskuludest.

Arvutuspõhimõte on, et kogu valdkonna toetuste eelarve on igal aastal kuni 5% Saue valla eelarvesse planeeritud tulumaksu laekumise. Tegelik kulu sõltub sellest, millised külaseltsid on valmis 2019. eelarveaastal toetusraha kasutamiseks kohustusi võtma. Sellest üldsummast arvestatakse maha kultuuri- ja spordivaldkonna ehitiste ja rajatistega seotud majandus- ja personalikulud vastavalt määrusele, projektitoetusteks ette nähtud summa ja ühekordsete toetuste jaoks ette nähtud reserveraldis.

Järele jäänud summast jaotatakse 50% võrdselt I ja II tasandi tõmbekeskuste külaseltside vahel ning 50% proportsionaalselt piirkonna elanikearvule, kuhu kaasaetakse logistiselt mõjupiirkonda jäävate madalama astme keskuste või külade rahva arv. Ühtegi mõjukest ei arvestata topelt, nt kui Muusika küla on arvestatud Ruila toimepiirkonda, siis ei arvestata seda enam koos Ruilaga Kaasiku piirkonda.

Vallas arengukava järgi **II tasandi tõmbekeskused**, mis jäävad esimese tasandi tõmbekeskuste mõjupiirkonnast välja, kuid kus ajalooliselt on tekkinud tugev iseseisev külakogukond või on valla mõistes üle keskmise suurusega elanike arvuga (200-400 inimest). Sellisteks keskusteks on Jõgisoo, Tuula, Maidla, Valingu, Vatsla, Kiia, Ellamaa, Lehetu, Koidu ja Ruila külad. II tasandi tõmbekeskuse tegevustoetust arvestatakse sarnaselt I tasandi omale, aga ei ole ette nähtud 1,5 kultuuritöötaja ametikoha palka. Uute külamajade rajamist valla eelarvest sellel tasandil ei toetata.

III tasandi moodustavad kõik ülejäänud külad ja igal külal on võimalik saada tegevustoetust 960 eurot aastas ja seda sõltumata elanike arvust. Paljude endise Saue valla III tasandi külade tegevustoetus on külade endi algatusel juba arvatud kas I või II tasandi tegevustoetuse juurde, sest külaseltsid toimetavad koos ja ka juhatuse liikmed on valitud mitmest külast (nt II tasandi Maidla küla tegevustoetuse juurde on lisatud Pärinurme küla toetus, samuti Ääsmäe toetusele Tagametsa küla oma, Tuula toetusele Pällu oma jne).

Tegevustoetuse taotlused tuleb esitada eelneva kalendriaasta 31. augustiks, taotleda võivad Saue valda registreeritud MTÜ-d või SA-d. Kuna määrus võetakse vastu alles septembrikuu volikogu istungil, siis erandkorras on 2019. aasta tegevustoetuste taotluste esitamise tähtaeg 31. oktoobril 2018.

Projektitoetus

Lisaks tegevustoetusele on

Augustikuise Ellamaa küla kokkutuleku sarnased sündmused tõestavad, et külaelu vabalt hingav kultuur on endiselt elujõuline

võimalik taotleda projektitoetust kultuuri-, spordi-, noorsootöö ja vabaaja tegevuse korraldamiseks. Projektitoetuse ülempiir ühele taotlejale on 3200 eurot aastas sõltumata taotluste arvust. Projektitoetuse puhul peab olema kaas- või omafinantseering vähemalt 10% ja kui taotletakse toetust millegi soetamiseks, siis vähemalt 30% projekti eelarvest.

Projektitoetuste taotlused tuleb esitada iga aasta 31. augustiks (sel aastal erandkorras 31. oktoobriks), taotlejaks võib olla MTÜ, SA või ka eraisik. Projektitoetust võib taotleda ka MTÜ, SA või eraisik, kelle asukoht ei ole Saue vald, kuid toetust taotletakse Saue vallas toimuva ja/või Saue valla elanikele suunatud ürituse või tegevuse läbiviimiseks. Õigeaegselt laekunud projektitoetused vaatab läbi vallavalitsus ja esitab seejärel volikogu valdkondlike komisjonidele kinnitamiseks.

Ühekordne toetus

Ikka juhtub nii, et hea idee võib tulla üleöö ning et ka selliseid ettevõtmisi toetada, on võimalik aastaringiselt taotleda ühekordset toetust, mille ülempiiriks on 1600 eurot projekti kohta. Ühekordset toetust saab taotleda kultuuri-, spordi-, noorsootöö ja vabaaja ürituse ühekordseks korraldamiseks, uue idee algatamiseks, mõnest fondist rahastatava projekti kaasfinantseerimiseks või ka talgute läbiviimiseks. Ühekordset toetust võib taotleda ka MTÜ, SA või eraisik, kelle asukoht ei ole Saue vald, kuid toetust taotletakse Saue vallas toimuva ja/või Saue valla elanikele suunatud ürituse või tegevuse läbiviimiseks.

Seltsingutele ei kehti

Varem kehtinud kolmanda sektori toetuste jaotamise kordade alusel oli võimalik toetust taotleda ka seltsingutel, uue määruse järgi enam seltsingud taotlejaks olla ei saa. Põhjus on tegelikult lihtne – seltsingu puhul ei ole omavalitsusel kindlat

partnerit. Tihti oli nii, et seltsingu taotluse esitas A, toetussumma tuli kanda B kontole ja aruande esitas C. Kui nüüd vahepeal juhtus, et mindi omavahel tülli ja nii A kui B seltsingust ust paugutades lahkusid, oli C-l võimatu esitada aruandet, sest polnud ülevaadet ei taotluse sisu ega raha kasutamise kohta. Seltsingu asemel võib nüüd olla taotlejaks eraisik, kes esitab taotluse, tema kontole kantakse toetus ja ka aruandekohustus on sama inimese õlgadel.

Kui „Saue valla kultuuri-, spordi-, noorsootöö ja vabaaja tegevuse toetuse eraldamise tingimused ja kord“ volikogus vastu võetakse, ei kehti enam ükski senine mittetulundusliku tegevuse toetamise kord. Arvestada on püütud senistes erinevates määrustes rakendatud tingimustega ja ühegi varasema taotleja olukord ei tohiks muutuda halvemaks, pigem on senisest mugavam võimalus taotleda ühekordset toetust aastaringiselt, mitte piiratud arv kordi aastas. Kõik MTÜ-d ja SA-d, kes soovivad saada vallalt toetust 2019. kalendriaastal, peavad nüüd mõtted paberile panema ja planeerima septembri- ja oktoobrikuu jooksul oma järgmise aasta tegevusi – mis on plaanis, mis see maksma läheb, kust raha saab ja kui palju on vaja valla toetust. 2019. aasta tegevus- ja projektitoetuste taotluste esitamise tähtaeg on sel aastal 31. oktoobril (edaspidi 31. augustil).

Saue linna erisus

Saue linna mittetulundusühingutel on võimalik veel selle aasta 20. oktoobriks esitada projektitoetuste taotlusi, sest täna veel kehtiva korra alusel on see võimalik ja kui septembri lõpus hakkab kehtima uus kord, siis sinnagi on sisse kirjutatud, et Saue linna MTÜ-d saavad 2018. aasta 20. oktoobriks veel taotlusi esitada.

Seega muutub poole aasta pealt küll määrus, aga püüame teha nii, et kui aasta alguses elati teadmisesega, et Saue linna MTÜ-d saavad taotleda kolmel korral aas-

Tähtajad

Tegevustoetuse ja projektitoetuste taotlused tuleb esitada eelneva kalendriaasta 31. augustiks, taotleda võivad Saue valda registreeritud MTÜ-d või SA-d. Seltsingutele see ei kehti. Kuna määrus võetakse vastu alles septembrikuu volikogu istungil, siis erandkorras on 2019. aasta tegevustoetuste taotluste esitamise tähtaeg 31. oktoobril 2018. **Ühekordset toetust** saab taotleda aastaringi.

tas, siis ei selgu septembris, et oktoobrikuu taotlusvooru ei tulegi. Nii et Saue linna MTÜ-del on septembris-oktoobris korraga kaks ülesannet: 1) mõelda läbi, mis on plaanis ja ees kogu 2019. aastal, et esitada projektitoetuse taotlus 31. oktoobriks ja 2) mõelda, mis on veel ees ootamas alates 20. oktoobrist kuni 2019. aasta jaanuari lõpuni, et sellele tegevusele esitada taotlus 20. oktoobriks (toetuse kasutamise algus ei saa olla varasem kui 20. oktoober, sest tagantjärele ei toetata).

Lisaks on MTÜ-del ja SA-del võimalik taotleda igal aastal ka investeringutoetusi, 2018. aasta veebruarist kehtib ka sportlaste toetamise kord, mille alusel saavad 7-26-aastased andekad sportlased taotleda toetusi.

Hando Runnel on kirjutanud, et mustus on isetekkeline, puhtust peame looma alata. Sama mõte on üsna kegesti üle kantav kultuuri ja raha teemadele – kultuuritus on isetekkeline, kultuuri peame looma alata. Ning mis seal salata – rahaline toetus on siinjuures igale korraldajale väga oluline. Selge on ka see, et raha ise kultuuri ei tee. Kuidas numbrid kultuurielamuseks muutuvad, saame loodetavasti kõik omal nahal kogeda.

Infot saab kultuuritööjuhilt Kaija Velmetilt telefonil 679 6786 või kaija.velmet@sauevald.ee.

Eelläbirääkimistega pakkumise korras rent

Tähtaeg: 21. september kell 10 Veskitammi 4, Laagri alevik, Saue vald, Harjumaa 76401 sekretärile kinnises ümbrikus märgusõnaga „Veskitammi“

Väljaselgitamisel arvestatakse:

pakutav üürhind; teenuse olulisus vallaelanikele; sarnase teenuse pakkumine või selle puudumine Laagri piirkonnas; pakkuja kogemus ja äriplaan, sh teenuse jätkusuutlikkus; muud pakkuja poolt väljapakutavad avalikkusele suunatud lisaväärtused
Lisainfo: Siisike Lehtsi, kinnisvara projektijuht 5298141, siisike.lehtsi@sauevald.ee

Vabanevatele ruumidele Laagri halduskeskuses korraldatakse rendikonkurss

Perearstikeskus, hambaravi ja apteek kolivad lähiajal Veskitammi 4 hoonest vastvalminud kaasaegsesse tervisemajja, vabanevad pinnad antakse rendile avaliku konkursiga.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Kõige suurem vabanev ruumideblokk on praegu perearsti

käsituses (ligi 107 m²), perearsti ruumid sissepääsuga teises tiivas (95 m²), lisaks eraldi sissekäiguga hambaravi kabinet (ca 62 m²), apteek (ca 62 m²) ja ka kahe

viimase vahel asuv vallavalitsuse kabinet (ca 25 m²).

Üürile antakse ruumid kuni viieks aastaks, pikemat perspektiivi ei ole seal praegu võimalik seada, kuna aastaks 2023 on tõenäoliselt valminud ka uus vallamaja Saue linnas ja praegu Laagris tegutsev ametnikkond kolib sinna. „Siis on vaja vaadata Veskitammi 4 hoone tulevikule tervikuna uuesti peale,“ selgitab abivallavanem Kalle Pungas.

Üürihinna saab olema minimaalselt 5 eurot ruut-

meetri eest ühes kuus, lisanduvad kõik jooksvad kulud. Ruumid on suhteliselt heas seisukorras, kerge remondi võib rentnik muidugi ise lisaks teha. Üürnikud kannavad ruumide sanitaarremondiga seotud kulud ise.

Veskitammi 4 asub Laagri alevikus strateegiliselt väga heas kohas – bussipeatused lähedal, parkla on üle tee, asukoht täitsa keskses. Tõenäoliselt on soovijaid rohkem kui pakutavaid ruume, seega korraldatakse avalik rendikonkurss. Pari-

mate pakkujate väljaselgitamisel arvestatakse ka planeeritava teenuse olulisust vallaelanikele ja sedagi, kas teenust praegu üldse on. Ka pakkuja kogemus ja äriplaan ning selle elujõulisus on arvestatavad valikukriteeriumid.

„Hoone asukoht ja ruumiprogramm soosivad selle kasutamist olmeliste teenuste pakkumiseks ja rentnike valikul arvestab vallavalitsus ka pakutavate teenuste sobivusega ning nende tegevuse kooskõla teiste

üürnikega. Kindlasti ei ole mõtetas näiteks anda kõrvuti ruumid kahele erinevale pakkujale, kes mõlemad tahavad kingaparandusega tegelema hakata,“ selgitab Pungas.

Samal ajal on endiselt võimalik ruume rendile võtta ka Riisipere halduskeskuses (endine Nissi vallamaja). Huvilistel pöörduda Saue vallavalitsuse kinnisvara projektijuhi Siisike Lehtsi poole telefonil 529 8141 või kirjutades siisike.lehtsi@sauevald.ee.

Tagasi juurte juurde

KA VANASTI OLI VALLAMAJA HOONEKOMPLEKSIS TEENINDUSKESKUS

Vanasti pesti vallamaja hoones pesu ja parandati televiisoreid, õmmeldi kasukaid ja ülikondi ning sätiti juukseid soengusse. Praegune halduskeskus ehitati omal ajal sovhoosikeskuse teenindusmajaks.

Teda planeeriti mitu aastat. Tema jaoks tehti koht vabaks

– lammutati maha omaaegse riigivanema kodutalu ja kõrvalhooned, juuriti välja põlised ilu- ja viljapuud. Mõõdunud aegade hiitgust jäid meenutama vaid õunapuu ja tamm jõe ääres ning mõned pihlapuud. 12. septembril 1975. aastal kogunesid teda avamisel tervitama mitmed tähtsad endised parteifunktsionärid ja sovhoosi esistrategi, lipsud ees ja nelgid näpus. Rahvarietes lapsukesed

võtsid laulujupi üles, sõnavõtte olid kõlavad ja ootused kõrged.

Seal, kus täna sel päeval ravimeid osta saab, leidis koha sidejaoskond. Kõrvaluksest sai sisse poetada määratud tekikoti või laudlina, sest moodsas pesumajas seebitati puhtaks ja triigiti siledaks viimne kui üks riidetükk.

Otse pesumaja kõrval olid end sisse seadnud vormimütis militsionärid ja uksevahe

edasi sai remonti tuua tehnikavidinaid – kallihinnaline värviteler sai vajadusel uue hingamise ja raadiolained paika sätitud.

Kabinetis, kus praegu väikeste kodanike tervisehädasid ravitakse, oli aastaid köösneritöököda. Seal võluti õmblusmasinate alt välja moodsaid kasukaid ja presitiiseid nahkjakke.

Praeguse vallavolikogu saali ja raamatukogu asemel

tegutses üle valla populaarne saun. Paljukest tol ajal sooja veega majapidamisi oli. 30 kohta meestele ja 30 naistele olid pesemis- ja leiliruumides pidevalt hõivatud.

Hoone paremal tiival kogunesid toonase külanõukogu töötajad. Tõsi praeguste kabinetide ja kaadri arvuga ei saa seda võrrelda – kohalike asju ajas siin vaid neli inimest, enamus korraldati „kusagilt kõrgemalt“. Seetõttu toime-

tasid praeguste ametnike teise korruse tubades hoopis erinevad meistrimehed: sai juukseid lõigata ja ülikondi õmmelda ja fotograafil pilti lasta teha. Paarikümneruutmeetrisel pinnal pidi hakkama saama raamatukogu.

Ainus, mis üle aastate oma koha ja positsiooni säilitanud, on arstipunkt. Kusjuures lisaks tavaarstidele tegutses ambulatooriumis spets tohter ka titeootel mammadele.

15.septembril
kell 10.00-14.00
Saue valla kultuurikeskuse
õuealal
Veskitammi 8, Laagri
KIRBUTURG
OOTAME KÕIKI
OSTMA-MÜÜMA-VAHETAMA
Lastekaubad, raamatud, riided,
mänguasjad jms
Registreerimine: Marika Grünberg
gsm 56676272, kaidogrunberg@hotmail.com
KOHATASU 2 EUR

22.SEPTEMBER 2018

SAUE VALLA
MEISTRIVÕISTLUSED
JALGPALLIS
KELL 11.00
KERNU STAADIONIL

Võistkonna suurus
6+1 mängijat
(registreerida võib
kuni 10 mängijat)

Eelregistreerimine
kuni 21.septembrini
email: valdis@sauejk.ee,
tel. 5065937

Korraldajad: Saue Spordikeskus,
Saue Jalgpalliklubi, Hõlts Spordiklubi

XII SAUE
ÕHTUJOOKS
Reedel, 14. Septembril kell 19.00
Saue Gümnaasiumi staadion
Distsants 5 km

Lastejooksud kell 18.00

Igale jookssule, kaasa arvatud lastejookssule,
on eelregistreerimine vajalik.

Veebipõhine eelregistreerimine kuni
10. Septembrini 2018 tasuta

Täpse juhendit leiad
www.sauesportikeskus.ee

Üritust korraldab Saue Saue Spordikeskus

Terviseseminar Pinge- ja valuvaiba selg.

22.sept. 11.00-14.00 Laagri spordikeskuse võimlas

Programm
MediYoga selja treening.
Juhendab Vaike Kermas (Rootsi)
Loeng „Energiakriis ja stress-selja põhivaenlased“
Lektor dr. Riina Raudsik

Osalustasu 30 eurot
Vajalik eelregistreerimine
Info ja registreerimine :
semolenkool@gmail.com
mob : 50 14 908

Skulptuurisaak – üle valla vähe, Laitses kandis hulgi

Eks selle üle, kas üldse ja millist kunsti avalikku ruumi peaks puistama, võib vaielda esteetilisuse kategooriates, finantsvõrdluses teede aukude või sotsiaaltoetustega, mõtte ja idee fookuses. Aga suve lõpu uitamine valla peal tõi saagiks kümme üsna sarnase iseloomuga skulptuuri, ühe tutimäe ning skulptuuriaia, kus kobaras koos ligi 30 rohkem või vähem kiiksuga taiest.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Kui Laagrisse möödunud aastal porgandi ja jäneste kompositsioon püsti sai, oli arvamusi alates sellest, et vallajuhid on hulluks läinud, kuni hüüa-

tusteni, et väga vinge. Väidetavalt peabki kunst tekitama küsimusi ja mõtteid, mitte olema vaid kaunistus või kohatäide.

On ju kohti, kus skulptuur on nii tuntud magnet, et külastades teeb iga turist ühe kohustusliku fototiiru, näi-

teks Brüsseli pissiv poiss või Tartu suudlevad tudengid. Seda kasutatakse kohtumispaigana ja maamärgina.

On skulptuure, mis kannavad tugevat väärtussõnumit, näiteks 2017. aastal pandi Wall Streetile väike tüdruku ajutine skulptuur seal juba ammu paiknenud pulli vastu. Kartmatu tüdruk, käed puusas, lõug vapralt püsti, pidi tunnustama naiste võrdset potentsiaali ja võimekust Wall Steeti mees- tekeskes maailmas.

On skulptuure, mis mälestavad ja tunnustavad mõnd olulist inimest. Vast iga eestlane teab, kus asub Tammsaare skulptuur ja Lunastaja Kristus Rio De Janero kohal kõrgumas on teada igale vähegi reisivale inimesele, kui tuua väga eripalgelisi näiteid.

On teoseid, mis panevad ahhetama, sest ei saa aru,

kuidas see üldse võimalik on. On interaktiivseid, kuhu saab kas peale või kõrvale turnida, mänguliselt kompositsiooni astuda. On neid, mis ärgitavad mõtlema juurde lugusid, on neid, mis esteetiliselt ilusad.

Milliseks võiks kujuneda Saue valla avalik ruum kunsti kontekstis? Võtta kas klassikaline või kiiksudega suund? Või kas üldse?

On skulptuure, mis mälestavad mõnd olulist tegelast ajaloost (foto: Lunastaja Kristus Rio De Janero kohal kõrgumas, wikipedia)

On skulptuure, mis kannavad tugevat väärtussõnumit (foto: Instagram #fearlessgirl)

On teoseid, mis panevad ahhetama, sest ei saa aru, kuidas see tehniliselt üldse võimalik on (foto: Giant Baby Singapore, Anne-Ly Sumre)

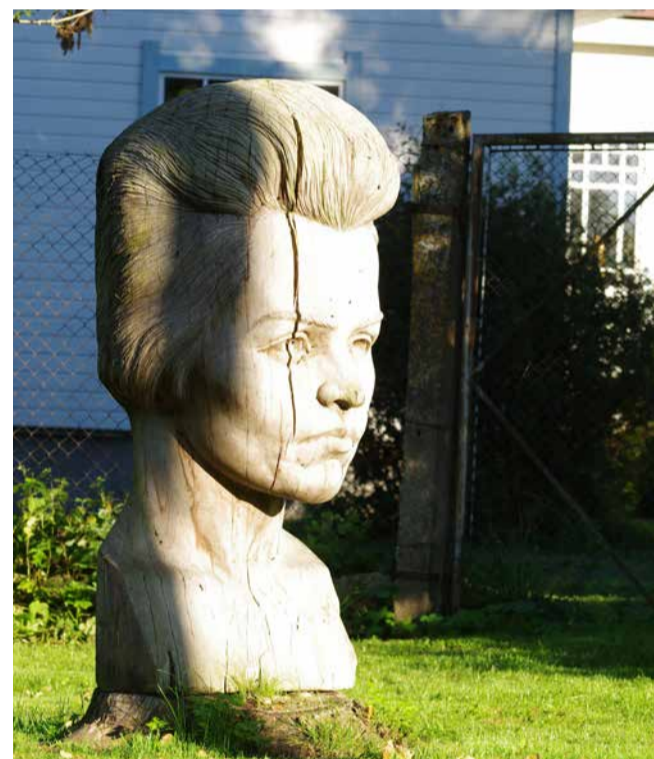
Kus: Hüüru külas Hüüru veski juures
Mis: Mölder Mats

Vana vesiveskit, kus Hüüru veski nimeline söögikoht täna tegutseb, on esmakordselt mainitud juba 1540. aastal. Ja aastasadu on Hüürus põllumehed kasvatanud vilja, möldrid seda jahvatanud, perenaised leiba küpsetanud. 31. mail 2008. aastal püstitas täna veskirahvas skulptuuri sümboliseerivale esimesele Eesti möldrile, kelle nimeks võis olla Mats.

Kus: Vanamõisa külas
Mis: Kleiso Mart

Kleiso Mart oli ainuke mees, kelle peale Põhjasõda siinmail hing sisse jäi. Temast põlvnevad põhimõtteliselt kõik Vanamõisa põlisperekonnad, ligi 300-aastane perekonnaliin ulatub välja 17. sajandisse ja just Kleiso Martini. Kui tuli mõte, et vaja Vanamõisa küla kuidagi tähistada, siis Kleiso Mart tundus ainuvõimalik lahendus – kivid ja müürid tundusid liiga lihtsad. Kuju seisab Suurevälja tee kergtee ääres, kus olla eelmise sajandi alguses ka küla keskne kohtumispaik ja jaanitulede koht olnud. 2016. aastal valminud kolme meetri kõrgune meheskulptuur on dolomiidist, kaelas on mehel külmit, ajalooline põllumajanduses kasutusel olnud viljanõu, mis toetavat ka kogu piirkonna põllumajandusega seotud ajalugu ja identiteeti. Kuju valmistas Saue valla kohalik skulptor Gea Sibola Hansen.

Kus: Püha küla
Mis: Vilhelmine Klementi pea

Väikest Püha küla pidi hulkudes üllatab tee ääres igavene jurakas puuskulptuur: naise pea. See on Vilhelmine Klementi ja pärit kuskilt suure asutuse aulast, kus ta üle jäi. Naine oli esimeste revolutsiooniliste noorsoo-organisatsioonide organiseerijaid kodanlikus Eestis, tuntud naisrevolutsionäär.

Kus: Saue linnas Saue mõisapargis
Mis: Herakles Kerberosega, Hera paabulinnuga

Saue mõisa ümber asuva varaklassitsistliku pargimonumendi näitena leiab ringikujuliselt mõisaesiselt muruväljakult skulptuuri Herakles Kerberosega (mõnedel andmetel ka Herakles lõviga). Herakles oli teadupärast Vana-Kreeka mütoloogias maailma tugevaim inimene ja Kerberos mitmepealine põrgukoer. Tagaväljakult leiab skulptuuri Leda luigega (mõnedel andmetel ka Hera paabulinnuga). Tema juurde olla tulnud Zeus luige kujul ning ka Hera on Vana-Kreeka mütoloogiline tegelane – kõrgeim jumalanna, taevakuninganna. Skulptuurid on tõenäoliselt pärit 18. sajandist ja toodud siia Itaaliast. Mõlemad teosed on kunstimälestised ja muinsuskaitse all.

Kus: Riispere (Tallinn-Haapsalu maantee ääres)
Mis: Vabadussõja võidusammas

Teeäärse Mati Maja pubi ees kõrgub Vabaduse väljaku samba 5 korda vähendatud koopia. Teada on, et see kerkis sinna 2010. aastal, kui seda inspireerinud originaalteose ümber ühiskonnas palju vaidlusi oli. Tõenäoliselt Vabadussamba idee ja teostuse tunnustamiseks.

Kus: Laagri alevikus Jõekäärü pargis
Mis: „Suur saak“, jänesepere porgandiga

Saue vallavalitsus korraldas 2017. aastal ideekonkursi, et leida (endist) Saue valda iseloomustav sümbol, mis oleks visuaalselt äratuntav ning seostatav Saue vallaga. Ideelahendus pidi pakkuma lisaväärtust valla elanikele ning tõstma avaliku ruumi kasutatavust, olema atraktiivne sõnumikandja nii sise- kui välituristile. Ideekonkursile saadetud kaheksa kavandi hulgast sai enim žürii poolthääli töö „Suur saak“. Täna on sauevallakas Tauno Kangro skulptuur üleelusuurusest jänesest ja porgandist aktiivses kasutuses mitte ainult visuaalse aktsendina, vaid seda kasutatakse turnimiseks ja piltide tegemiseks jm.

Kus: Laitse lossipargis
Mis: „Tuhande tuti mägi“

Ei ole see küll klassikaline skulptuur, aga looduse ja inimkäte koosmõjulise kunstivormina avalikus ruumis läheb arvesse vast küll. Inimeste ehitatud labürintid on maailmas tuntud aastatuhandeid. Hästi kavandatud labürintide ülesehitus on sarnane teemaparkidega: sisenemine, kohanemine, uurimine, järdamine, lahendamine, võidukas finiš ja lahkumine. Laitse lossi kõrvale on rajatud madalatest elupuudest kuplikujuline hekklabürint, kuhu on veidi üle tuhande puu istutatud. Sellest inspireerituna kannab ka labürint nime „Tuhande tuti mägi“. Läbimiseks kulub 10-15 minutit.

Kus: Laitses Laitse graniitvilla juures
Mis: Skulptuuriaed

Huvitava vaatamisväärsusena on Laitses arenemas tuntud skulptori Tauno Kangro graniitvilla skulptuuriaed, kus on eksponeeritud nii graniit-, dolomiit- kui ka pronksskulptuurid. Autori originaalteoseid on hoovis laiali pillutud suuremaid ja väiksemaid, kokku 30 tuuri, igal mingi lugu taga.

„Laitse küla mehed“ – inspiratsiooniks olid sipelgad, kes suudavad kanda seljas endast viis korda suuremat raskust. Siin teevad Laitse küla kanged mehed oma igapäevast tööd.

Siga olla üks tänuväärne loom, hea materjal vormimiseks. Teda saab teha üle võlli priskemaks, aga ikka ei muutu pilaks. Tauno armastab anda oma sigadele inimlikke omadusi: hoolivust, mõtlikkust, nõudlikkust.

Kus: Laitse lossi esine
Mis: „Laitse lossi valvur“

Laitse lossi esisel pargil kõrgub naabrimehe Tauno Kangro loodud skulptuur „Laitse lossi valvur“, millel tähenduskiri „Siin seisab Laitse lossi valvur, kes kaitseb meie, meie sõprade ja külaliste hingerahu“. Skulptuur telliti mõisaraha eestvõttel 2005. aastal.

Kus: Saue linnas keskväljakul
Mis: Kits ja karupere

Vist küll kõige värskemad taiesed Saue valla avalikus ruumis. Augusti lõpus toimunud Saue linna 25. sünnipäevaks linnarahva rõõmuks kingitud loomakesed. Kujud valmistas Saue valla kohalik skulptor Gea Sibola Hansen.

Sõnapaar „esimene september“ tähistab värelost hinges ka 60 aastat hiljem

Tänasest kauges minevikku tagasi vaadates ja oma esimest koolipäeva meenutades kogen ikka ja jälle sedasama uut ja tundmatut värelost, mida sisaldab endast sõnapaar „esimene september“. Taustaks sellele sügiseselt madal päike, karge hommikuõhk, värviliste astrite lõhn, äärmise korralikkusega triigitud koolivorm, mis tundub seljas igapäevavarõivastega võrreldes nii võõras.

AIKI HAUG
Nissi kooli vilistlane

Minu koolitee algas täpselt 60 aastat tagasi 1. septembril 1958. aastal, kui astusin tolleaegse nimega Nissi 7-klassilisse kooli ja kus juba õppis minu õde, nii et kooliteema polnud mulle üldsegi võõras. Õe kõrval olin õppinud varakult lugema ja oskasin ka arvutada. Aabitse olin juba enne kooli kaanest kaaneni läbi lugenud, rääkimata arvukatest Nissi raamatukogust laenuetatud seiklusjutustest.

Tol 1. septembril 1958. aastal astus esimesse klassi 12 õpilast. Meie klassijuhatajaks sai inglise keele õpetaja Ene Reinsalu, kelle mõjul ma peale Nissi kooli lõpetamist asusin edasi õppima Tallinna Inglise Kõledžisse, mis tol ajal kandis nime Tallinna 7. Keskkool.

Väga eredalt on mees

meie esimese koolipäeva pidulik aktus, kus direktor Salme Kallaste pidas kõnet ja kummalisel kombel on üks tema öeldud lause mind saatnud läbi elu ja mis tegelikult on pärit Anton Tšehhovi teosest „Onu Vanja“, kus doktor Astrov ütleb: „Inimeses peab kõik olema ilus - nägu, riided, hing ja juuksed.“ Seda mõtet korras meie direktor tihti peale hommikustel koolipere saalikogunemistel ka hiljem, istutades meisse ilu- ja korraarmastust.

Jah, aga rohkem kui aktus ise on siiski eredalt meele aktuse lõpp, kui klassijuhataja käekõrval läksime õue, koolimaja ette, 1. klass kõige ees, kogu koolipere meie järel ja jääme päikesepaistes seisma ühe puu alla, mis polnudki nagu õige puu, sest direktor oli öelnud, et see on võlupuu hoopis, mis tundus tõsi olevat, sest okstelt rippusid suured

helkivad värvilised tuudud, kõikusid väheke oma raskuse mõjul kerges tuules. Maalapsed, nagu me olime, polnud me midagi sellist enne näinud ega olnud vist teisedki, sest sel päeval sai Nissi koolis alguse kaunis traditsioon, et esimesel koolipäeval puhkeb esimesele klassile õide võlupuu ja kannab kohe ka vilja.

Klassijuhataja andis igaühel meist kaunilt kujundatud kommituutu ja oli selge, et nõukogude päritolu see olla ei saanud, juba ainuüksi paberil oli välismaa lõhn küljes.

Selle võlupuu-traditsiooni tõi Nissi kooli meie tolleaegne direktor Salme Kallaste, kes, olles külastanud Saksa Demokraatlikku Vabariiki, soovis seda ilusat traditsiooni juurutada ka Nissi koolis. Tema palvel saadetigi SDV-st meie kooli jaoks esimesed sellised kommituutu – die Schultüter. Võlupuu viljad-tuudud olid suured, värvilised, ilusate kooliteemaliste piltidega. Ajad olid siis aga kummalsed ja karmid ning kahjuks pidime tühjad tuudud pärast aktust koolile tagasi andma, kommid võisime ikka endale jätta.

Tagasi kooliajale vaadates on paljud eredamatest tegevustest seotud nimelt direktor Salme Kallastega. Üks tema ideedest (või oli see riiklik?) oli, et meil kõigil pidid olema kirjasõbrad. Minu esimene kirjasõber oligi üks saksa tüdruk, kellelega vahetasime kirju ja kingitusi – oh, milliseid!

Nissi kooli esimene klass aastal 2018. Kommituutude traditsioon on kestnud üle aja, selgi aastal organiseerisid vilistlased (vasakult: Riina Petofer, Väino Sassi ja Aiki Haug, parempoolseim on klassijuhataja Terje Zimmermann) lastele uhked kommituudud

Nissi kooli esimene klass aastal 1958

Loomulikult oli kirjasõpru üle Nõukogude Liidu. Kirjavahetus käis kõigiga vene keeles.

Koolil oli ka nn rahvas-te sõpruse nurk, kuhu olid koondatud meie kirjasõbrade saadetud kingitused ja kus kõige haruldasemad asjad meie jaoks olid loomulikult Saksamaalt saadetud

kujukeseid, kuhu käis sisse suitsuküüna, sellised suitsetavad mehikesed olid.

Teise asjana tulevad kohe meelde meie kehalise kasvatus tunnid. Alates 5. klassist sai meie klassijuhatajaks Henn Kärp, kehalise kasvatus õpetaja, kes soovis meist sihikindlalt sitkeid inimesi kasvatada. Maalas-

tena olime niigi heas füsiolises vormis, kuid tema treenis nii meie keha kui vaimu. Näiteks olgu toodud, et iga päev ja iga ilmaga pidime jooksma kerges riides poole kilomeetri kaugusele Riisipere sovhoosi sööklasse lõunale ja tagasi. Me polnud eriti sageli haiged!

Ja muusika! Õpetaja Jõelaid juhatas mandoliiniorkestrit, õpetaja Saarend ja õpetaja Lind tegelesid kooridega.

Nõukogude kooli üks omapära oli nn šefiks käimine. Meie käisime paaril öhtul nädalas kohalikus suures laudas aitamas masinaga lehma lüpsata. Töökasvatusele oli väga tähtis koht tolleaaja koolis. Suviti töötasid kõik – kes löi puutöökojas kalakaste kokku, kes rohis peedipõldu. Vahelduseks võis sattuda ka paariks nädalaks pioneerilaagrisse mere äärde.

Kõik see kokku tegi need meie kaheksa aastat Nissi koolis väga mälestusväärseks, vormis meist ehk tõesti ka sitkemad inimesed – nõukogudeaja lapsed, nagu me olime.

Tõeliselt hea meel on, et Nissi kool on suutnud oma toredast võlupuu-traditsioonist juba 60 aastat kinni pidada ja loodan, et võlupuu õitseb ja kannab vilja veel kaua!

Selle aasta võlupuu viljad kasvatasid need õpilased, kes 60 aastat tagasi Nissi kooli esimesse klassi astusid.

Ilusat kooliaasta algust!

Leelo Tungla soovitus kooliminejaile: „Selg sirgu ja lõbus-lahke nagu pähe!“

Sauevallakast kirjanik, luuletaja ja tõlkija Leelo Tungal, kellelt on ilmunud ligi 90 värsi- ja proosaraamatut lastele ning noortele, meenutab enda koolitee eredamaid mälestusi.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Mida mäletad esimesest koolipäevast?

Mäletan muret koolitee pärast: raamatutes ja raadios kõneldi, et koolitee on kõigest teedest tähtsaim, selle ümber punetavad pihlad, seda mööda käiakse sõpradega või sõidetakse autode, busside ja jalgratastega. Minu koduuksest koolimajani oli aga vähe maad, nii et ei mingit pidulikkust!

Õnneks sai isa mu murest aru, ta löi 1. septembril oma mootorrattale hääled sisse ja tõstis minu koos portfelliga paagile. Tegime uhkelt kolm auringi ümber koolimaja, enne kui pidulikult kooliuksest sisse astusin. Oli ilus päikeseline sügispäev, kunagisest mõi-

samajast kool lõhnas värse värvi järele ja esimene klassijuhataja Vaike paistis kõigest teistest õpetajatest ilusam.

Lemmiktund?

Algklassides laulmine ja joonistamine, keskkoolis kirjandus ja võõrkeeled. Algkoolilapsena tundusid emakeeletunnid mulle igavatenä, sest õppisin lugema nelja-aastaselt ja enne kooli olin läbi lugenud palju raamatuid, nii et lugemike tekstides polnud minu jaoks midagi huvitavat. Keskkoolis aga oli meil hea kirjandusõpetaja, kes, muide, lubas mõnikord klassikirjandeid ka luulevormis kirjutada.

Mida tegite vahetunnis?
Vahetunnis pidid kõik lap-

sed koolisaalis ringiratast jalutama. Alguses tundus see huvitavana, sest kahekaupa kõndides sai pinginaabriga igasuguseid asju arutada, kuid pikapeale muutus päris tüütuks. Vahel, kui minu isa oli korrapidaja-õpetaja, istus ta suurel vahetunnil saalis klaveri taha ja siis mängisime igasuguseid ringmänge või tantsisime.

Palju hüppasid kehkas kaugust?

Jah, ma isegi mäletan seda – 3.50! Kaugushüpe mulle meeldis, kuid kõrgushüpe üldse mitte: mis mõtet on hüppamisel, kui sulle hüppakasti juures mingi toigas ette seatakse?

Lemmiktoit koolisööklas?

Enamasti aurasid sööklas hästi rasvased suurte peki-tükkidega supid, mis vähe-seid ligi meelitasid. Kuigi meile oli mitmeid kordi räägitud sellest, et Vladimir Iljitš Lenin sõi lapsena alati oma taldriku tühjaks, suutsin ma harva selle tähtsa mehe eeskujule järgneda. Mulle meeldis ainult

piimasupp, milles ujusid teokarbikujulised nuudlid ja mille juurde pakuti vahel kiluvõileiba.

Milliste pättustega koolis hakkama said?

Olin õpetajate laps ja neil hoitakse koolis teatavasti hoolsalt silma peal. Ega ma eriti mingeid tempe teha ei tahtnudki, aga kuna olin üsna elav laps, siis vahel ikka üht-teist juhtus. Üks piinlikematest oli see, kui mulle kingitud kitsetall Soku ilmus kevadise lõpuaktuse ajal ootamatult koolimajja ja tekitas suurt segadust. Ja muidugi pidin mina olema see, kes kuraasi täis sõralise sarvipidi saalist välja tiris. Kogu koolipere ees vastu puikleva sokuga jagelemine võttis ikka näost punetama küll!

Mis oli koolis kõige raskem, ebameeldivam?

Esimeses klassis oli minu jaoks kõige raskem kirjutamine – olin üpris kärsitu laps ja tahtsin kõike kiiresti teha, tihti tekkisid vihikuse tindiplekid ja kirjatähti oli ka raske hariliku sule-

ga maalida. Tollal kasutati ju selliseid sulgi, mida tuli tindipotti kasta, ja nii mõnigi kord võis sealt sülle otsa sattuda tolmutsakas või uppunud kärbes... Maakoolist, kus sporti tehti peamiselt värskes õhus, linna keskkooli tules said mu vaenlasteks aga poom, rööbaspuud ja ronimiskõis. Kui aus olla, siis läksin veel pärast kesk- ja üliskooli lõpetamist teisele poole tänava, kui silmasin kauguses kedagi, kes meenutas meie reibast ja krõbeda sõnavara-ga kehalise õpetajat...

Klassiõhtud ja koolipeod?

Klassiõhtuid korraldati minu koolipõlves harva, kuid koolipeod olid suure au sees – eriti maakoolis, kuhu pidude puhul kogunes kogu külaharvas ja alati ilmus kohale ka terve hulk endisi õpilasi, kellel oli tore kohutada. Kooli orkester mängis kõige moekamaid lugusid ja juba linnakoolidesse õppima läinud neid-noormehed näitasid ette, kuidas tantsitakse rock'n'roll'i, tvisiti ja rumbat-sambat. Peod kestsid tollal väga kaua, ju vist

polnud ajalisi piiranguid ette nähtud või siis ei pandud neid tähele. Keskkoolis korraldasime kohvik-klubiõhtuid, kus käisid külas tuntud näitlejad ja sportlased. Moodi läksid ka viktoriinid ja igasugused vahvad klassidevahelised võistlused.

Kelleks Sa tahtsid kooliajal saada?

Algul tahtsin saada õpetajaks – nagu vist väga paljud väikesed tüdrukud. Enne kooli vaimustasid mind buss- ja trammikonduktorid, kellel olid peas kenad vormimütsid ning rinnal metallklõpsudega nahksed rahakotid ja uhked piletirullid. Mõnda aega pidasin plaani hakata geograafiks-geoloogiks, sest hing kippus kaugustesse.

Mida soovivad ja soovid kooliminejatele ja kooliskäijatele?

Selg sirgu ja lõbus-lahke nagu pähe!

Artikkel ilmus algupäraselt Rahva Raamatu raamatublogis

Tavapärase mata ja esta kõrval on tunniplaanides ka näiteks draamaõpetus ja tootearendus

Kui 1. september oma õhetamisega möödab, siis juba varsti tehakse kooliõpingis Tammsaare nimi tuttavamaks või murdudega arvutamine selgeks, aga Saue valla koolide tunniplaanist võib leida ka ebatraditsioonilisemaid aineid.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Tänavu sattus 1. september laupäevale. Ka aktused valla koolides toimusid enamasti õigel päeval, nii et see sai olla kogu pere sündmus.

Eks kõige pisematele, neile seitsmestele, oli see kõige ärevam ja põnevam. Nemad olid ilmselt kannatamatus ootuses juba nädalaid enne kalendrisse riste teinud. Mõni neist oli esimese koolipäeva lõpuks hämmeldunud, kas päevikut peab tõesti iga päev täitma hakkama. Teine mäletab aktuselt kõrvalistuva tüdruku punaseid lakk-kingi, kolmas koolidirektori käepigistust suurel laval. Ja need seitsmeste vanemad, need kontrollisid enne aktusele minekut kolm korda telefoniaku üle, see päev vääriskirja talletamist ja pildid hiljem Facebookis jagamist.

Agaga viiendik selsamal päeval vaidles ahastavalt emaga, kes sundis millegipärast viigipükse jalga panema ja surus kooliminekuks astririkimpu pihku. Ja tütarlaps kaheteistkümnendast tajas seda esimese klassi juntsut näppu võttes, et lapsepõlv on pöördumatult möödunud.

Kolmanda klassijuhatajana nentis, et õnneks on poisid samad kraaded edasi kui kevadelgi. Ja direktor rõõmutas, sest just viimasel hetkel liitus pedagoogide perre üks tasemel füüsikaõpetaja. Vanaproua Saima sättis muiates end juba varakult kohvitassiga rõdude kaema, kuidas noorus riburadu koolimaja poole suundus. Küllap oli paljudel hiljem kodus tort ja tulevärk, visati pilk peale aabitsa esimestele peatükkidele ja vanaisa Uno otsis sahtlipõhjast omaenese koolitunnistust, et seda lapselapsele näidata.

Õppekava põnevamad suunad

Koolis õpetatav on klasside kaupa muidugi ministereeriumi fikseeritud, aga natuke mänguruumi on koolidel ikka ka.

Näiteks Ääsmäe kooli neljandikel on tunniplaanis folkloor, mis on olnud koolikavas juba 20 aastat järjest. Aine sisu on pärimus kõige laiemas mõttes, kusjuures külalisestinejatena on tun-

Koolitunnist pärisellu: noorte meeste (vasakul) Henrik Kummer ning (paremal) Priit Norak ettevõtte 3DKoda OÜ kasvas välja Saue gümnaasiumi 10. klassi tootearenduse tunnist ja seejärel asutatud õpilasfirmast 3D Trükikoda. Tänaõks ollakse 3D-printimise vallas tegutsenud üle 5 aasta ning üles on ehitatud stabiilne ning usaldusväärne ettevõtte, mis on prototüüpimise partneriks paljudele ettevõtetele Eestis ning Baltikumis

didest läbi käinud nii Veljo Tormis kui Kairi Leivo populaarsest ansamblist Naised Kõõgis.

Ühe osa moodustabki muusika – vanad laulud-tantsud, viimased kümme aastat õpitakse ka plokkflööti. Aga räägitakse palju ka olmeajaloo. „Mõned asjad on neile ikka täitsa ulmelised. Et kuidas nende vanavanemad koolis käisid, kas tollal kanti jalas saapaid või viiske. Viin neile vaatamiseks vana aja asju: erinevate põlvkondade prillid, esimene nõukaegne pudelihari, vanad kohvrid. Võimalusi on palju,“ kirjeldab õpetaja Tiina Selke.

Läbi arutatakse rahvakalendri tavade, näiteks et kadrisandi jooksmine ei ole alupäraselt mitte saamiseks suunatud, vaid sandid käisid perest perre hoopis eelolevaks talveks õne ja jaksu soovimas. Mida oleks õppida vanaemalt, isegi kui tema nutitelefoni kasutada ei oska ega internetimänge ei mängi. „See polegi nagu õppeaine, see on väärtuskasvatus laiemalt,“ leiab Selke.

Nissi kooli neljandikel on neljandat aastat valikainena saadaval liiklusõpetus. „Elame maapiirkonnas, kus paljudel lastel on jalgratas. Kes käib rattaga koolis, kes sõidab peale koolipäeva oma lõbuka. Rattaga tänaval sõit aga tõstatab teema,

kuidas turvaliselt liigelda. Seetõttu olemegi õppekavasse lisanud liiklusõpetuse, kus lapsed saavad selgeks nii liiklusemärgid kui selle, kuidas jalgrattaga tänaval liigelda. Kevadel toimub osa tundidest õues, tehakse harjutusväljakul vigursõitu ning käiakse õpetajate juhendamisel alevikus tänava sõitu harjutamas. Koostöös politseiga saab kontrollitud kiivri olemasolu ning jalgratate tehniline korrasolek. Õppeaasta lõpus toimub teooria- ja liikluseksam, mille eduka läbimise korral saab iga laps jalgrattaload,“ kirjeldab kooli haridustehnoloog Reelika Väli.

Turba kooli kaheksandikele antakse riiklikust õppekavast erinevalt etiketi ja protokolli õppeainet. Seal õpivad noored selgeks head kombid ja oskuse käituda, endast ja teistest lugupidamise. Õpilased saavad oma teenindajaks olemise rolli harjutada pidulikult jõululõunal ja emadepäeval.

Kernu koolis leitakse, et väikese maakooli lapsed peaksid saama lisaks matemaatikale ja bioloogiale ka sotsiaalseid oskusi. Oskust esineda, oma arvamus välja öelda ja draamaõpetus tundus selleks hästi sobivat.

Ainet hakkab vedama Kernu kooli uus õpetaja Mare Luik, kes samal ajal õpetab ka eesti keelt. Pede-

goog ütleb, et kuna on eesti keelt andnud aastaid ja parandanud sadu kirjandeid, siis Kernu kooli pakkumine draama ja emakeele õpetaja rollile pani tema silma sarama. Naise sõnul võib draamaõpetuses teha pea kõike, mida noored ise tahavad või julgevad – luuleteatrist klounaadini, lavastada näidendeid või teha kooli tähtpäevadele stsenaariume. „Kui me räägime tänapäeva alfageneratsioonist, kellel on elementaarne omavaheline suhtlemine juba raskendatud, siis selline koolitund, kus üksteisega reaalselt peab kontakti astuma, on hädavajalik. Mul oli hiljuti näiteks kogemus, kus üks pealt 20-aastane noormees palus oma emalt ja minult abi, et ta tahaks kutsuda tüdruku kohvikusse, aga mis ta peaks ütleva neiu. Ja et kui too vastab nii, mis siis pois peaks ütleva. Lõpuks palus meil selle kirja ka panna. Anekdoot päriselust,“ toob Luik näiteid, miks draamaõpetus on ülivajalik tänasele noorsoole.

Saue gümnaasiumis on juba seitse aastat kühmendikel võimalus osaleda tootearenduse valikkaine tundides. Kui vanasti olid tööõpetuse tunnid, siis uue aja tehnoloogia arenedes muutusid need edumeelsemates koolides tehnoloogiaõpetuseks. Saue gümna-

Kooliaasta numbrites

KERNU KOOL

Esimene klass 1 klass ja 9 last
Lapsi kokku 58
Õpetajaid 17

TURBA KOOL

Esimene klass 1 klass ja 9 last
Lapsi kokku 120
Õpetajaid 21

NISSI KOOL

Esimene klass 1 klass ja 18 last
Lapsi kokku 155
Õpetajaid 20

ÄÄSMÄE KOOL

Esimene klass 1 klass ja 18 last
Lapsi kokku 197
Õpetajaid 23

LAAGRI KOOL

Esimene klass 6 klassi ja 133 last
Lapsi kokku 895
Õpetajaid 68 (koos taustajõududega)

SAUE GÜMAASIUM

Esimene klass 4 klassi ja 95 last
Lapsi kokku 1041
Õpetajaid 86 (koos taustajõududega)

RUILA KOOL

Esimene klass 1 klass ja 23 last
Lapsi kokku 169
Õpetajaid 19

Juba kooliaasta alguses on hea teada, et ees ootavad ka vaheajad. Ministerium on kehtestanud koolivaheajad üleriigiliselt, aga koolid on õigus teha ka oma äranägemisel muudatusi. Saue valla koolid tegutsesid enamuses alloleva graafiku alusel, vaid Nissi koolis on teistmoodi viies vaheaeg, mis algab juba 10. juunist.

KOOLIVAHEAJAD 2018/2019 ÕPPEAASTAL

1) 22. - 28. OKTOOBER 2018

2) 24. DETSEMBER 2018 - 6. JAANUAR 2019

3) 25. VEEBRIUAR - 3. MÄRTS 2019

4) 22. APRILL - 28. APRILL 2019

5) 12. JUUNI - 31. AUGUST 2019

siumis kirjutati usinasti projekte, tänu sellele osteti masinad ja vajalikud programmid. „Tegelikult sai see tõuke hoopis õpilastelt, juhatus olema selline hea punkt pois, kes tundsid huvi uue tehnika vastu, robotika läks moodi. Miks mitte, mõtlesin ise ka,“ meenutab õpetaja Valmar Kaur.

Alustati CNC-tehnoloogiaga, lisandus 3D modelleerimine ja printimine, hiljuti alustati laserdisainiga. Õpetaja Kauril on hea meel, et Sauele sattus ka noor ma-

teematikaõpetaja, kes hakkas gümnaasiumis andma tehnilise joonestamise tunde, seda ei olnud Kauri sõnul aastaid programmis ega ole nüüdki paljudes koolides. „See kõik on tõsine eeldus, kui tahta minna ülikooli inseneriteadusi õppima. Muide, TTÜsse õppima minejaid ongi olnud neil aastatel palju rohkem. Ja paar poissi, kes Kauri klassiruumist läbi käisid, on täna ise ettevõtjad ja pakuvad siinsamas Saue linnas tegustevast fimas 3DKoda OÜ 3D teenuseid.

Ristema Merle vaimustus vanadest armastuskirjadest ja pani püsti talumuuseumi

Kodukohvikute päevad on Eestis üle mõistuse populaarsed, koduaia kontsertidel esinevad muusikaskeene esistaarid, kodumuuseumid veel nii popid pole, aga see on vast aja küsimus. Mõnustes on Ristema talu Merle igatahes teadaolevalt Saue valla esimese omataolise avanud.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Need vanad armastuskirjad, taluostu paberid, tõsiste nägudega inimeste kollakad fotod, initsiaalidega pitslikud ja tundmatu moega tööriistad – kui Merle Beljäev neid näitab ja seletab, sigineb tema hääle üks iversevarki kirglikkus. Paneb küsima, miks vaimustus naine talle täiesti tundmatute inimeste lugudest ja saatusest. „Jah, ma lähen kohe elevile, kui ma neid asju ja lugusid tutvustama hakkkan,“ tõdeb Merle ise ka. Pole ta kunagi olnud eriline ajaloo huviline või nokitsenud arhiivides oma sugupuud kokku panna.

Siin aga tekkis mingi kummaline side alates hetkest, kui ta ise Ristemale pea 15 aastat tagasi elama tuli ja kohe alguses leidis eelmiste aegade elanike Evaldi ja Olli kirjjavahetuse, aina luges ja oli pisarateni liigutatud. Ja nii tänaseni, kui käib vahel nende samade, keda ise ju ei kohanud ega tundnudki, hauale lilleõit viimas. „Ilmselt see koht ikka ise inspireeris,“ mõtiskleb Merle.

Vanale rehielamule muuseumi hinge sissepuhumine oli mõnes mõttes ka ajaloo kordumine. 20. sajandi 70ndatel oli siin samuti talumuuseum. Ei olnud Merlel tegelikult sellist patriotlikku mõtet, et ilmtingimata peaks seda rida ise jätkama, aga asjad kuidagi juhtusid. „Hageri kihelkonnapäevade ajal sel suvel oli üks osa sündmusest vanade varaaitade avatud uste üritus, mina millegipärast ei olnud 15 aasta jooksul kõike seda, mis aidas ja põõningul ja kõrvalhoonetes leidis, ära visanud. Siis tuligi mõte see uudistamiseks välja panna,“ selgitab Merle.

Pool kevadet loopis naine põõningult asju alla, kraapis paberitelt lindude täislastut, puhastas tööriistu tolmust, lappis aida auklikku põrandat, võrdles päevade kaupafotosid ja püüdis inimsaatus-test tervikpilti kokku panna. Nüüd on igatahes madala laega aidatoas kõik leitud teemade kaupafotosid sekktsioonideks jaotatud.

Evaldi ja Olli lugu

On dokumentide-fotode-kirjade laud, kus paberid ula-

tuavad tagasi aastasse 1864, mil mõisalt Ristema talu osteti, tehingu kinnituseks on ostja kolm risti paberile vedanud. Muide, kui seda ostulepinguga kaasas olnud kaarti vaadata, siis on seal koht Lammastemäe allikas. „Panime selle kohakuti tänapäevaste kaartidega ja leidsimegi allika üles. Sellest loost sai inspiratsiooni ka Mõnuste küla tunnussümboli – ikka lamba – valimine,“ nimetab Merle

Väljapandud kirjad on kõik süstematiseeritud, saab lugeda sellest, kuidas Evald tunnistas, et igatseb naaberküla neiu Olli palet näha, aga too reserveeritult ikka igapäevatööde kirjeldustega vastas. Evald Rennik polnud õieti Ristema perepoeg, tema tuli siia lastetu onu Jüri juurde elama. Evald oli haritud mees, majanduskoolis käinud ja sõjas olnud, hingelt romantik ja kirjutamiskalduvustega. Ta pani paberile Mõnuste küla ajaloo 17. sajandini välja. Pruut Olli seevastu ilmselt vaikne ja töökas, paaril sündis laps, kes paraku vaid kahe-nädalaselt kopsupõletikku suri. Selle pisikesse poisi haul Hageri surnuaias Merle vahel käibki.

Teises seinas on hulk tööriistu, millele nime ja tähendust kohe anda ei oskagi. Üht nimetab Merle linalõugutiks (linalale valati vett peale ja siis pressiti kuidagi), teist tule kohal pajakõrguse muutjaks, kolmanda vahele olla pandud pulli munad (või noh, midagi sai vahele suruda igatahes). Seinas on püssipära ja mootorratturi kiiver (Evald oli tsiklimees ka), vana voodi ja selle ümber igasugu riidekraami, mis Merle on majapidamisest leidnud. Tikitud linad ja pilutatud linikud, Evaldi pikk linavalge aluspesupaar, naiste särigid, mil kummalised paikamised kaenla all. „Algul vaatasin, et ongi paigutatud, aga tegelikult on need vist olnud nagu higilapid naisterahva pluusil,“ kirjeldab muuseumi perenaine avastusi. Ühes seinas on veel improviseeritud kööginurk, vanad lauanõud ja muu köögikraam esil.

Suve jooksul on Ristema kodumuuseumi külasthanud pea nelisada inimest. „Me oleme avatud, juhul kui me pole suletud,“ naerab Merle. Ette oleks mõistlik muidugi

Pool kevadet loopis Merle põõningult asju alla, kraapis paberitelt lindude täislastut, puhastas tööriistu tolmust, lappis aida auklikku põrandat, võrdles fotosid ja püüdis inimsaatus-test tervikpilti kokku panna

helistada, sest argipäeviti on Ristema Merle Kohila valla-valitsuses ametnikuks, lööb kaasa küla tegemistes ja sügisest hakkab veel Tartu ülikoolis tudeerima. Et iga hetk teda kodus äkki polegi, aga külalisi võtab ta heal meelel vastu.

Respekt möödunu vastu

Mõneti on muuseumi tegemine austusavaldus olnu ja tehtu vastu. Merle peab isegi plaani, et ei hakka muuseumisse suvaliselt põnevat vanavara paigutama, jäägu see ikka ühele majapidamisele ja siin elanud inimestele pühendatuks. „Vahel kujutan ette seda elu, mis siin oli. Mulle tundub, et siin ei oldud

depressioonis. Söödi kuivatatud õunu, kokku korjatud haguga tehti tuld. Osati vähesega läbi ajada. Just see, mida me tänapäeval enam hästi ei oska,“ usub Merle mõistvat möödunud aegu.

Enamgi veel, ta tahaks leida spetsialisti, mõne koduloouuriija või kellegi, kes Ristema talu elanike sugupuud kokku paneks.

Lambateemaline aidapood Ekstrana on kohe muuseumi kõrval ka aidapood, kus pakumisel isetehtud keraamika. Merle enda kätetöö, sest see naine jõuab veel kordpaar nädalas ka Haibasse savikottagi. Poeke on mõnusa meeoluga tuba, kus vanast

aidauksest on laud ehitatud, mis toetumas vanadele aknaraamidele, puutööpingist on tehtud müügilett, keset tuba on püsti aegu näinud kaev. Vett ei tule, aga sisustusdetailina äge.

Aga kõige tähtsam on muidugi lamba näoga ja moega kunst. Hobilooja taieks on kõikvõimalikud asjad – präänikutopsid, seinanagid, seebialused –, mille vaieldamatuks trumbiks on külge pandud lambapea või -kere. Ja need ei ole mingid tuimad loomad. Sealt leiab kokoteerivat pilku, resigneerunult üleolevaid isendeid, malbeid ja äkilisemaid karaktereid. „Ilusaid asju on ju palju, mingi oma nurk või

suund peab olema,“ põhjendab Merle. Ja nagu öeldud, on lammaste üha uusi karaktereid. Või vilgutada tuledega üle tee naabrinaisele, kes kah kunstnikuvurhvi ja olemist, et too tuleks klaasile veinile.

Ristema Merlel on üks unistus veel. Et saaks kodumaja juurde ka päris oma keraamikatoa. Et ei peaks pimedal ajal Haiba poole sättima, saaks astuda kõrvalmaja ja nokitseda vabal ajal lammastele üha uusi karaktereid. Või vilgutada tuledega üle tee naabrinaisele, kes kah kunstnikuvurhvi ja olemist, et too tuleks klaasile veinile.

Seni pole Merlel pea ükski projekt pooleli jäänud. Ju tuleb siis Ristema keraamikasalongi. Ühel päeval kindlasti.

Kettagolfi entusiast: „No mis ma niisama jalutan, sel mängul on mingi eesmärk vähemalt“

Saue vallas on kokku kolm kettagolfi rada: Saue linnas jaanitule platsi juures, Kernu koolimaja kõrval ja Ääsmäel külaplatsi servas. Kõik vabalt huvilistele kasutatavad, mängida saab aastaringi.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Augustikuu keskel on ennelõunasel ajal Saue kettagolfi pargis tunda juba kerget sügise hingust. Sellist vaikselt hii- livat, aga selgelt äratuntavat. Kuid taldrikukottidega rajal liiguvad inimesed (neist kaks juhuslikku ja üks spetsiaalselt kohale kamandatu) on siiski veel suht õhukeses vormis. „Eks see annab ju ikka koormuse ka,“ kinnitab Valdis Toomast, taldrikuid loopida armastav harrastaja. Kui seda regulaarselt teha, pidid kilodki kaduma. Kui juhuslikumalt, ei pruugi kõhukumerused siiski hopsti haihtuda.

Igatahes on Valdis Saue kettagolfi klubi üks asutajaliikmetest. Klubis on kokku pea poolsada liiget, neist kolmandik naised. Iga kolmapäeva õhtul on jaanitule platsi kõrval metsatukas peidus oleva rajal klubivõistlus. Aga üldiselt on Saue kettagolfi park vabaks kasutuseks kõikidele ja Valdise sõnul on õhtuti ikka päris keeruline rajale saada, inimesi on ko- barate kaupa. „Isegi talvel, lumi tuiskab, miinuseid on 15 kraadi ja rahvas muudkui loobib,“ rõõmustab mees.

Loogika sama, mis tavalisel golfil

Kettagolf või *discgolf* või ka taldrikugolf on mäng, mille eesmärgiks on visata lendav ketas võimalikult väheste visetega spetsiaalsesse ket- tidega korvi. Iga rajaosa on reeglina erinev. On neid, mis

üle sajameetrised ja samas ka poole lühemaid. On selliseid, kus korv on alustamispunkti suhtes kurvi taga vasakul mäe otsas. Või siis paremal pool mõnes augus. On lagedal maal ja on võsas.

„On tehnilisemaid, kus pead oskama planeerida ketta lendu, kus on neid, kus on kasuks pika viske oskus. Aga põhi- mõte on sama, mis tavagolfis- ki. Muide, ka meie arvestame *hole in one*’i ehk ühe viskega tabatud tulemust. Siin Saue rajal on neid ikka olnud ka,“ nendib Valdis. Samas pole tema arvates viimane mingi eraldi näitaja ning pigem on see koba peale vise, kuidas seda harjutada saaks, kui iga rada on erinev.

Kettad on olulised ja kui pealtnäha on nad kõik üh- temoodi, siis tegelikult on mitmeid eri tüüpe: mõni kii- rem, mõni pöörab paremini, mõni püsib rohkem õhus kui teine. Kogenud mängijatel on kettaid kotitais, aga müüakse ka kolmest kettast koosnevat stardipaketti, mida alustav huviline saab soetada, et aru saada, kas alaga tekib klikk või mitte. Varustus koos- neki põhimõtteliselt ainult kettastest, rajad on enamasti tasuta kasutamiseks.

Möödakäijatele ohtlik?

Sauel on paar korda tõu- setunud ka teema, et need kettagolfarid on ohtlikud juhuslikele jalutajatele. Valdis mõnab, et oli üks periood, kus mängijad loopisid pika viske harjutamiseks kettaid tee poole. Parimatel mängi-

Suvel peeti kolmeetapilised Saue valla meistrivõistlused *discgolfis*. Pildil naiste klassi võitjad. Vasakult paremale: hõbe Reili Kaber, kuld Margit Viilep, pronks Mari-Liis Nurmeste. Kõik nad esindasid Saue valda ka Eesti linnade/valdade suvemängudel ja Margit sai oma klassis esikoha

jatel võivad visked ulatuda saja meetrini ja üks mõni ketas ulatuski kergteel kõn- dijaid ehmatama. „Nüüd on meil siin stendilgi kirjas, et jaanitule platsi poole lennutamine on keelatud,“ ütleb Valdis. Samas täpsustab mees, et metsaalused rajad, mis näevad küll välja üsna nagu klassikalised jalutusrajad, on siiski kettagolfi pargi osa ja on üsna ootuspärane, et seal taldrikud vihisevad. „Inimesed peaksid aru saama, et need rajad ei olegi algupäraselt jalutamiseks mõeldud,“ toonitab mees.

Nii tõsine andmine kui elustiilisport

„Aga ütle mulle, miks inimesed õngitsemas käivad? Osad neist isegi ei söö kala, vis- kavad vette tagasi, aga ikka käivad?“ muutub Valdis üsna emotsionaalseks, kui küsida, mis selles mängus erilist on. „Mis asja ma niisama peaks jalutama, siin on ikka mingi eesmärk. Jalad on töös, õlad liiguvad. Ja põnev on,“ sel- gitab mees. Võistlustel olla adrenaliin ikka täitsa üleval,

vahel vannutakse kurja, kui välja ei tule, teinekord on võidujoovastus.

Alal on oma tipud, pea igal nädalal korraldatakse kuskil Eestimaa peal võist- lusi, aga hakkama saavad ka lapsed ja eakamadki. Nii näiteks on Saue klubi noo- rim 11-aastane, aga ka 60+ prouadele võib see olla täiesti kohane ajaviide. Viskad ket- ta, jalutad järele, kummardud üles võtma – omas tempos ja mõte on ka sees. Selles mõttes siis elustiilisport, ka seltskonniti ja perega koos harrastamiseks. Ostad stardi- komplekti, võtad pere näppu, võileivad kaasa ja naudid elu.

Üldiselt on täismõõdus kettagolfi rada 18 korviga, Sauel on praegu küll 14, aga plaan on ikka 4 veel juurde panna. Kernus ja Ääsmäel on 12 korvi. Üle Eesti olla Valdise sõnul mängijaid ligi 12 000 tuuri, palju Saue vallas on, pole täpselt teada, aga arvestades kolme raja olemasolu, võiks see heaks kasvulavaks olla paljudele sauevallakatele.

Jaanus Sootla - miks Sa seda teed?

Midagi peab ju tegema. See on hea füüsiline koormus vastupidiselt sellele, mida arvatakse. Minu meelest üks paremaid aeroobseid trenne, mida teha. Üritan paar korda nädalas kindlasti käia. Täna on näiteks puhkus – panen klapid kõrva ja tulen loobin. Ega ma nii heaks ei saa kui tipud, aga ikka tahaks täpsemaks areneda ja kaugemale visata. Enam pigem ei küsita, et miks sa seda teed. Pigem uuritakse, kas ja kuidas sellega kaalu kontrollida. Siin on ju kõndimine koos korraliku ülakeha ja kere tööga. Just nädalavahetusel mängisin ja kaks päeva hiljemgi on veel lihased haiged

Kettagolfi rajad Saue vallas

Kernu kettagolfi rada (2018 mai)

Asukoht: Kernu kooli juures, Tallinn-Pärnu maantee ääres
Kirjeldus: 12 korvi, raja üldpikkus 812 meetrit

Saue kettagolfi rada (2016 oktoober)

Asukoht: Saue jaanitule platsi kõrval metsas
Kirjeldus: 14 korvi, raja üldpikkus 1,3 kilomeetrit

Ääsmäe kettagolfi rada

Asukoht: Ääsmäe külaplatsi kõrval
Kirjeldus: 12 korvi, raja üldpikkus 691 meetrit

Saue vallas on kolm maailma tasemel mudellennutajat

Kolm Saue valla poissi saavutasid 5.-10. augustil Bulgaarias 17 riigi juunioride koondise osavõtul toimunud vabalen- nu maailmameistrivõistlustel mees- kondliku hõbeda ja koju toodi ka kaks maailmameistri tiitlit.

ARDO PÄRNA

Laagri huvialakooli ja Tallinna Nõmme huvikooli mudellen- nuringi juhendaja

Võistlused ja sellele eelnevad neli päeva väldanud treeningud toimusid 32-35-kraadises kuumuses. Sageli muutuv tuule suund tegi tõusvate õhu- voolude otsimise päris keeru- liseks.

Viis Eesti noort võistlesid kokku kolmes võistlusklassis: purimudellennukite (F1A), kummimootoriga lennukite (F1B) ja sisepõlemismooto-

riga lennukite (FIP) klassis. Iga võistkond oli kolmeliik- meline. Et kõikide klasside võistkonnad oleksid täidetud, oli poistel vaja üksjagu palju pingutada – eri päevadel tuli mitmel noorel olla väljas eri- nevates võistlusklassides.

Saue valla noor Hannes Hollo sai sisepõlemismooto- ritega mudelite võistkonna koosseisus pronksmedali. Pär- rast esimest finaallendu len- das tema võistkonnakaaslase lennuk enam kui kahe kilo- meetri kaugusele ja selle leid- misega oli hoolimata mudeli-

Aleks Moistuse stiilinäide

le paigutatud GPS-seadmest suuri probleeme. Järgmine finaallend oli kohe-kohe tulekul ja mudeli kasutamine teises finaallendus oli häda- vajalik. Abimeeskond oli al-

latuult ja teatas stardiliinile, et mudeli leidmisega on suu- red probleemid.

Olukorra päästis Hannes. Ta jooksis 35-kraadises kuu- muses üle kahe kilomeetri

Mudellennundus Saue vallas

Saue valla noortel on võimalus ehitada mudellennukeid Laagri huvialakoolis. Lisaks alustatakse juba sel sügisel Kuusiku lennuväljal selleks spetsiaalselt ettevalmistatud mudellennukitega koondisse uute noorte otsimise-leidmi- se treeningutega.

läbides okastraati meenutava põdsastiku, ületades veeka- nali ja ... leidis lennuki. Jär- gnes sama kiires tempos ta- gasitee stardiliinile. Hannes ulatas mudeli oma võistkon- nakaaslasele, kes tankis selle kiiresti, startis just alanud teises finaallendus ja ... sai suures osas tänu Hannesele maailmameistriks. Indivi- duaalselt sai oma võistkonna- kaaslase Gert Nulki maail- mameistriks aidanud Hannes väga-vega hea 8. koha.

Eesti noortest kogusid kolme peale enamiku punkte ja aitasid Eesti võistkonnal saavutada kolme ala kokku- võttes hõbemedali just nimelt

Saue valla noored. Lisaks Hannesele andsid üldarves- tuses hõbemedali saavuta- misele panuse kummimoo- toriga lennukite (F1B) klassis saevallakatest vennad Aleks ja Gregor Moistus, saavu- tades individuaalarvestuses vastavalt 22. ja 23. koha. Maailmameistriks sai selles klassis nõmmekas Karl Män- nik.

Ettevõtmist toetasid Ees- ti Kultuurkapital, Laagri huvialakool, Leitujate liit, Arcallia ja Veiko Huuse ning Kalle Kõõnnemägi, Tõnu Luman, Raimond Naaber, Riho-Ats-Saatväli, Igor ja Andra Moistus.

KULTUURIKALENDER SEPTEMBRIS

AEG	ÜRITUS	TOIMUB	KORRALDAB	KONTAKTID
13.08-31.10	Mati Karjatse näitus "Silmitsi nähtava ja nähtamatu"	Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
13.08-31.10	Kärt Karjatse akvarelli-näitus "Indigonaised"	Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
01.09-31.10	Näitus "Pitsid läbi aja"	kell 10-21 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus, Sirje Liiv, Viia Gudelis	tel. 6796765 laagri@saukultuur.ee
12.09.	Kino "Raamatupood"	kell 19 Turba kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
13.09.	Reisiklubi-Heli Joon räägib ja näitab pilte Kanadast	kell 13 Saue Päevakeskuses	Saue Päevakeskus	www.saupeaevakeskus.ee
14.09.	Kino "Raamatupood"	kell 19 Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
14.09.	XII Saue Öhtujooks	kell 19 Saue Gümnaasiumi staadionil	Saue Spordikeskus	www.sauespordikeskus.ee
15.09.	Kirbuturg	kell 10-14 Laagri kultuurikeskuse õuealal	Marika Grünberg, Laagri kultuurikeskus	tel. 6796765 laagri@saukultuur.ee
16.09.	Saue taaskasutuslaad ja garaažimüük	Sauel Kuuseheki 4a pargi-reisi parklas	Saue Huvikeskus	evelin.povel@sauhuvikeskus.ee tel. 56675252
18.09.	Eakate sünnipäevapidu juuli-september sündinutele	kell 11 Saue Noortekeeskuses	Saue Päevakeskus	Registreerimine telefoni 659 5070 või Saue Päevakeskuses
28.09.	Kino "Seltsimees laps"	kell 11 ja 19 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus, MTÜ Vanamõisa külaselts, MTÜ Kinobuss	tel. 6796765 laagri@saukultuur.ee
28.09.	Lasefilm "Väike Spirou"	kell 16 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus, MTÜ Vanamõisa külaselts, MTÜ Kinobuss	tel. 6796765 laagri@saukultuur.ee

Memmedel kalender kirjum kui poole noorematel – augustis korraldati suisa kaks tantsuüritust

Kõigepealt oli üle-harjumaaline eakate päev Ääsmäel ja siis tantsiti sada minutit jutti Riisiperes.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauvald.ee

Harjumaa eakate päeva peeti 20. korda ja kõik need aastad just Ääsmäel. „Isegi siis, kui polnud veel külalplatsi ega koolimaja taga tantsuterrassigi,“ meenutab Olvi Suurkütt, kohalike memmede liider. Ja tantsuplats on oluline, sest just talv läbi harjutatud jalakeerutused igal aastal augustis teistele vaatamiseks tuuaksegi. Olvi ütleb, et inimesed on tulnud tänamagi selle eest, et on mõnikord võimalus esineda.

Teine oluline asi on vanaproua sõnul see, et toast tuleb välja saada. Et paljud naised on üksi jäänud, mehi enam kõrval pole, aga üksi koju jäämine on kõige hullem. Sellepärast ongi memmed nii usinad koos kohvitamas, tantsuringis ja esinemas käima. Ja kohtumised vanade tuttavatega on põnevad. Mõnikord saavad kokku näiteks kooliõed Riisiperest ja Kuusalust, kes pole paarkümmend aastat kontaktis olnud.

Sel aastal oli Ääsmäe-

le kokku tulnud vanemat generatsiooni nii Saue vallast, Koselt, Raest, Sakust, Loksalt, Kloogalt kui Tabasalust – kokku pea 300 inimest. „Eelmisel õhtul just külakoguga arutasime, et palju võiks rahvast tulla, ma arvasin, et nii 150,“ ütleb Olvi. Külakoguga, kes kohvikut pidas, oligi lõpuks juba päris hädas – magusaletid söödi tühjaks juba enne peo lõppu. Eks Olvi oli natuke „süüdi“ ka, et nii suur hulk inimesi kogunes – proua tegi head reklaamitööd. Näiteks suve alguses Viimsis toimunud Harjumaa laulu- ja tantsupeol käis oma käega flaiereid laiali jagamas.

Enne veel, kui memmed ise tantsuplatsile jõudsid, oli lava aga Kalle Sepa päralt, kes oli kutsutud kontserti andma. „Vaata algusaegadega võrreldes on see küll muutunud, et nüüd kontserdi ajal ikka istume rahulikult,“ muheleb Olvi. Kalle, muide, olla ka otsapidi Ääsmäega seotud, tema vanaema oli aastaid Ääsmäe koolis eesti keele ja rahvatantsu õpetaja ja Kalle isa ise kooliõpilane.

Foto: Anu Kallumäe

Hilisemaks tantsuks oli palutud mängima Nõmme akordionistide klubi, nii et kava oli mitmes kihis ja kestis terve pealelõuna.

Teinegi kord augustis tuli rahvariided üll panna, sest Riisipere kultuurimaja korraldas peale Tallinna lauluväljakul üheslaulmist kohaliku ühestantsimise, kus pea sadakond inimeste tegi 100 minutit kestva ühise jalakeerutuse – kohal memmed Ääsmäelt, Turbast, Haibast, muusikat tegid Nissi Trollid.

Aga vähemalt Ääsmäe memmede jaoks oli see vaid osake augustikuu programmist. Kalender on kirjum kui mitu aastakäiku nooremal ajakirjanikul. Kontrollküsimus – kas viitsiksite sõita Ääsmäelt reedel Toilasse, käia spaas, jalutamas, söömas ja siis koju tagasi, et järgmisel hommikul kell 5 bussi peale minna ja Lüübina ekskursioon otsa teha? Uhh! Prouade särtsu pealt võiks külas tänavavalgustuse käima panna.

Emily Mortimer
Bill Nighy
Patricia Clarkson

68th Berlinale Special Gala

RAAMATUPOOD

12. SEPTEMBRIL
KELL 19.00
TURBA KULTUURIMAJAS

14. SEPTEMBRIL
KELL 19.00
RIISIPERE KULTUURIMAJAS

PILET 4 EUR/SOODUS 3 EUR

NISSI PIIRKONNA EAKATE
hooaja esimene HAAPSALU VEEKESKUSE
KÜLASTUS TOIMUB 27. SEPTEMBRIL 2018.a

VÄLJASÖIT RIISIPERE KM EEST KELL 11.00
TURBA KAUPLOSE EEST 11.10
Hind 5 EUR (pilet + transport)
Ootame aktiivset osavõttu!

LAAGRI ILUSALONG
PAKUB TÖÖD
JUUKSURILE JA
KOSMEETIKULE

56502531

Saue Kontserdisügis 2018

SAUE KONTSERDISAALIS
KELL 18.30

T. 11. SEPTEMBER
AVAKONTSERT
„KLASSIKALISE MUUSIKA PÄRLID“
Keelpillikvartett Crystal Strings

T. 2. OKTOBER
HEATEGEVUSKONTSERT
Rahvusvaheline Muusikapäev 2018

T. 16. OKTOBER
„NOORED SOLISTID“
Jakob Peäske, Mikk Langeproon, Jakob Teppo

T. 6. NOVEMBER
KAMMERKONTSERT
Trio Leonora Palu, Heli Ernits, Kirill Ogorodnikov

T. 4. DETSEMBER
JAZZI KONTSERT
Duo Jaak Lutsoja, Liis Lutsoja

INFO: www.sauemuusikakool.ee

PILET 5.-/2.- • ÕPILASTELE, ÕPETAJATELE TASUTA

PIERRE RICHARD
FRANÇOIS DAMIENS
NATHALIA RÉGNIER
GABRIEL GOURYENEC
PHILIPPE KATERINE
ARMELLE

28.09
kell 16

Tous les grands commencent petits!

LE PETIT SPIROU

LAAGRI KULTUURIKESKUSES 28.09 kell 16
Piletid: 4/3 eur (õpilane, pensionär)
Piletid müügil enne seansil algust kohapeal.
Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8 Laagri, tel 6796765

NAISTEPÄEV
14.-16. september

RÕÖMU KAUBAMAJA

rõivad -25% spordiriided -30%
jalatsid -25% kosmeetika -20%
pesu -20% juuksevärvid -20%

Laagri kultuurikeskuses alustab juba kümmandat hooaega täiskasvanute seltskonnatantsu kursus

Algajad saavad selgeks põhiliikumise ja pöörded, kes juba kogenumad, rõhuvad rohkem tantsutehnika lihvimisele. Aga korralikku koormust ja koosolemise rõõmu jagub mõlemale.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Eesti Tantsuõpetajate Liidu liige, seltskonnatantsu treener Käthe Kobin ütleb, et täiskasvanud inimestele on seltskonnatants vaat et kõige sobivam hobi, sest seda saab teha oma partneriga koos. Muidu on nii, et naine kiirustab aeroobikasse ja mees pedaalib maanteel või vastupidi. „Isegi tennisel, kus ju põhimõtteliselt ollakse koos platsil, mängitakse üksteise vastu, aga tantsus on just koosolemine kõige alus,“ leiab Käthe.

Tema juures ongi mõned paarid juba pikki aastaid käinud. Põhiliikumised on ammu selged, kuid jätkatakse järjest keerulisemate

figuuride ning kombinatsioonide õppimisega ja tantsutehnika parandamisega. Käthe sõnul on tants nii lai maailm, et päris selgeks ei saa kunagi kõike. Ja areneda saab ju täitsa võistlustaseme ni välja. Aga lisaks on oluline ka seltskond. Kuidagi on juhtunud nii, et tantsutrennist jõuab suhtlemine üksteise sünnipäevadel käimiseni, reisideni, õhtusöökideni. Võib tekkida täitsa uus sõpruskond.

Algajate kursus kestab kaheksa nädalat. Korra nädalas pühapäeviti on ametlik tund ja teise korra saab minna n-õ harjutustundi, kus on koos kõikide tasemetega tantsijad. Reeglina on naised need, kes on oma partnerid sügisõhtuid veetma meelitanud. „Eks algajatel on ti-

Sauevallakad Külli ja Meelis on juba mitu aastat koos kultuurikeskuses tantsimas käinud, nüüd on nii, et isegi koduses elutoas tehakse vahel lusti pärast mõned keerutused

hitpeale kaks vasakut jalga. Lastele panen vahel tudid jala külge, et nad suudaksid kiiresti reageerida, kui ütlen, et nüüd alustame vasaku jalaga. Inimene ju igapäevaselt ei mõtle sellele, kuidas ta käib, kas parem jalg liigub sünkroonselt parema käe või vastupidi,“ kirjeldab Käthe. Vahel on algajatel ka raskusi rollidega. Et mees tõesti peab juhtima ja naine

laskma end juhtida, olgu päriselus asjad ja vaated vastupidisedki.

Mõnikord lipsab rumbast-valsist rääkides sisse ka termin peotants, aga Käthe kinnitab, et sellist asja ei ole olemas. See on tulnud kaasa nõukaajast, mil seltskonnatantsu ideoloogia ja nimi ei sobinud võõrriigi kultuuri ning nii võistlus- kui seltskonnatants pisteti ühte patta.

Seltskonnatants täiskasvanutele

Laagri kultuurikeskuses
(treener Käthe Kobin, telefon 513 3038)

Alates 7. oktoobrist: P kell 15.15 hobigrupp II ehk tantsijad staažiga umbes 4 aastat; P kell 17 hobigrupp I ehk tantsijad staažiga 5 aastat ja enam; P kell 18.45 algajad, kuhu on oodatud kõik uued tantsijad.

Alates 11. septembrist teisipäeviti kell 19 harjutustund, kuhu võivad tulla harjutama kõikide gruppide tantsijad.

Vanamõisa seltsimajas
(treener Helen Klandorf-Sadam, telefon 510 3493)

26.09- 5.12 künnel kolmapäeva õhtul kell 18.45-19.45 algajate kursus.

Riisipere kultuurikeskuses
(juhendaja Kristiine Esko 5664 4642)

Alates 12.septembrist kolmapäeviti kell 19.

Seltskonnatantsud jagunevad kaheks – standardtantsudeks ja Ladina-Ameerika tantsudeks. Esimeste seas peab Käthe tangot ja aeglast fokstrotti vast kõige raskeimateks. Tango on nii teistmoodi, isegi tantsuvõtte ja tehnika on teised ning seda pisut isegi kardetakse. Tangot, muide, tantsisid algselt kaks meest. „Aga ka tangot on kaht liiki – Argentiina oma, mis baseerub kahe inimese omavahelisel lool, ja siis Euroopa tango, mis on

rohkem selline „vaata mind“ versioon,“ naerab Käthe.

Spordina läheb võistlustants ka täiesti arvesse. Võhm kasvab, muskel ei arene nii jõuliselt kui kangi tõstes, aga sisemised lihased saavad sitkemaks küll. „Omal ajal ütles Eesti legendaarne tantsuõpetaja Ants Tael, kelle assistendina mul oli au töötada 16 aastat, et võistlustants on koormuse mõttes tantsusportis kolmandal kohal,“ toob Käthe näite.

Porikuu festival sügismasenduse vastu

2018. aasta toob Lääne-Harjumaale uue kultuurfestivali. Kellele ja milleks?

HELI NURGER,
MAARJA LILLEMÄE
Porikuu festivali programmi koordinaatorid

Kevadisel ja suvisel ajal ei kurda just paljud turismiettevõtjad külastajate puuduse üle. Kuid niipea, kui ilmad sügiseselt hallid, on liikumist vähe. Eesti juubeliaastal otsustasime Lääne-Harjumaal seljad kokku panna ning käivitada ühe laia ürituspektriga sügise kultuuri programmi, mis annab häid vihjeid sügismasendusest väljatulemiseks. Ja muidugi on lisaks omamaistele ringisõitjatele oodatud ka väliskülalised, sest siia samasse pealinna külje alla pole pikk maa tulla.

Porikuu nimi ehk esiohja ehmatub, kuid niiviisi on oktoobrikuud meie vanarahvas kutsunud. Programm kestab oktoobri algusest novembri lõpuni ning sellesse mahub rida üritusi erineva sihtgrupi ja maitse jaoks üle kogu Lääne-Harjumaal. Nii näiteks on võimalik osa saada klassikalise muusika kontserdist Nissis, teatrietendustest (PadiseRahva teater jt), lugude jutustamise õhtupoolikutest (Kase käsitöö), ajaloohõngulisest müstilisest ringkäigust Padise kloostris, käsitööseminaridest, perekondlikust rahvatantsust ja populaarsest meeskondlikust valikorienteerumisvõistlusest Libahundi Jälg,

kõrvtsakonkursist Kallaste talus jpm.

Kutsusime ellu sündmuse, mis mõnes mõttes on juba kogu aeg toimunud. Kõik tegijad teevad neid asju, mida nad nagunii teevad, vaid turundamine koondus nüüd ühiseks. Kuidas aga reklaamida aasta madalhooaega? Otsustasime teha seda läbi sooja huumoriprisma ja nii sündiski Porikuu festival.

Kvaliteetne pilt räägib rohkem kui tuhat sõna ja video köidab enam tähelepanu kui pilt. Mis tekitaks aga tõeliselt mõnusa emotsiooni? Midagi, mis halvale ilmale ja hapukurgihooajale vaatamata tõstaks suunurkad ülespoole ning meelitaks inimesi kodudest välja Loode-Eestit avastama. Kui huumor mängus, siis eestlase antidepressandiks nimetatud Gaute Kivistik ja Margo Mitt tundusid loomuliku valikuna.

Mis oleks, kui panna kaks meest pidulikult riidesse uhke laua taha sööma, viikarid üles keeratud, krokid jalas ja varbad poris? Vahepeal mõõduvad tantsijad ja orienteeruja ning lõpuks tšellokontsert. Erinevad elamusd gurmeest kõrgkultuurini, vahele sport ja rahvakultuur. Idee tundus väärt teostamist. Kokku võiks tulla emotsioon, mis koondub sloganisse „Pidu ja põnevust Porikuu festivalilt!“.

Eraldi sündmusesari Gurmeetuuri

Festivali külalised on oodatud ühe nädalavahetuse jooksul kogema gastronoomilisi elamusi kogu piirkonnas. Maitseelamuste spetsialiseerunud ettevõtted pakuvad suupisteid-roogasid-jooke, mis iseloomustavad neid kõige enam. Näiteks on võimalik käsitöömozzarella't mekkida Mõnuste juustukojas, Turbas külastada Aini kodukohvikut, Hatu mõisas maitsta vegansuupisteid ja nautida kvaliteetkohvi. Vasalemma pruulikojas brasserie ootab käsitööõllesõpru, fantastilist toitu, imelist vaadet ja suurepärase teenindust pakub kohvik Pakri Parun, maitseelamusi kohvik Gustavis avardab elav muusika.

Korraldusmeeskond saab rõõmuga tõdeda, et koostöös sünnib kolmas mõõde, mida on raske isegi lahti seletada või sõnadesse panna. Kõik protsessi osad on nauditavad: idee sünd, selle viimistamine ja elluviimine. Lõpuks kohtub midagi, mis on suurem kui üheski algses plaanis. Porikuu festival on üks hea näide.

Lähemat teavet ürituste toimimise aja ja -koha kohta saab festivali ametlikult kodulehelt porikuu.ee ning Porikuu festivali Facebooki-lehelt facebook.com/porikuu/.

Kohtumiseni porikuu Loode-Eestis!

Festivali korraldamist kaastrahvastab Eesti maaelu arengukava 2014–2020 kaudu Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond.

<p>ÕUNAMAHLASIMMAN JA VANAMÕISA SÜGISLAAT 6. oktoober 11:00 - 16:00 Vanamõisa Vabahoekeskus, Saue vald www.vabahoekeskus.ee</p>	<p>ÕUNAUPUTUS KERNUMÕISAS 7. oktoober 12:00 - 16:00 Kernu mõis, Kohatu, Saue vald www.kernumois.ee</p>	<p>LOOVKOOLITUSED LAITSES 8.10, 22.10, 5.11 19:00 - 20:30 LaitseRallyPark, Hingu, Saue vald www.laitserallypark.ee</p>	<p>AINI KODUKOHVIK 13. oktoober 11:00 - 17:00 Jaama tee 23, Turba, Saue vald www.ainikokaraamat.blogspot.com.ee</p>	<p>AVATUD TÖÖTODAD MÕNUSTE JUUSTUKODAS 13.10 ja 14.10 10:00 - 18:00 Linnumetsa, Mõnuste, Saue vald www.juustukoda.ee</p>	<p>KÖRSIKUD 13. oktoober 18:00 - 19:30 Turba kultuurimaja, Lehetu tee 12, Turba, Saue vald www.nissivallakultuurikeskus.ee</p>	<p>LASTEETENDUS "ETTEVAATUST SEBRA" JÕGISOO SELTSIMAJAS 14. oktoober 12:00 - 13:00 Jõgisoo, Saue vald www.jogisooeltsimaja.ee</p>	<p>TURVASTE JÄRVISTU MATKAPÄEV - JÄRVEOTSA JÄRV 20. oktoober 11:00 - 13:00 Järveotsa järv, Saue vald www.valgejarve.ee</p>	<p>"UNA VOCE POCO FA" 20. oktoober 16:00 - 17:30 Riisipere Kultuurimaja, Nissi tee 53c, Riisipere, Saue vald www.nissivallakultuurikeskus.ee</p>	<p>OKTOBERFEST KERNUMÕISAS 21. oktoober - 23. oktoober Kernu mõis, Kohatu, Saue vald www.kernumois.ee</p>	<p>MUUSIKAKOHIK KARIN JÄRVIGA 4. november 16:00 - 18:00 Riisipere Kultuurimaja, Nissi tee 53c, Riisipere, Saue vald www.nissivallakultuurikeskus.ee</p>	<p>LÕOTSAVÄGILASED - PIDU HAKKAB! 10. november 18:00 - 21:30 Riisipere Kultuurimaja, Nissi tee 53c, Riisipere, Saue vald www.nissivallakultuurikeskus.ee</p>	<p>ISAPÄEV MOMU MOOTORISPORTI MUUSEUMIS 11. november 12:00 - 18:00 MOMU - Mootorisporti Muuseum, Toostuse 3, Turba, Saue vald www.momu.ee</p>	<p>MASKI TEGEMISE TÖÖTUBA TAGAMETSA LOOVUSMAJAS 7.14. ja 21. november 18:00 - 20:00 Esku talu, Tagametsa, Saue vald www.loovusmaja.ee</p>
--	---	---	--	---	---	--	---	---	--	--	---	--	--

LAAGRI HARIDUS- JA SPORDIKESKUS OÜ / LAAGRI HUVIALAKOOL

SPORT	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Ujumine (1.-3.klass)	E - 16.00-17.00, T - 16.00-17.00, K - 15.00-16.00, R - 16.00-17.00	20 € (1x nädalas) 25 € (2x nädalas) 30 € (3x nädalas)	Alates 10.09.2018 - Ujula
Ujumine (3.-5.klass)	E - 17.00-18.00, K - 16.00-17.00, R - 17.00-18.00	20 € (1x nädalas) 25 € (2x nädalas) 30 € (3x nädalas)	Alates 10.09.2018 - Ujula
Ujumine (6.-9.klass edasijõudnud)	E - 18.00-19.00, K - 17.00-18.00, R - 18.00-19.00	20 € (1x nädalas) 25 € (2x nädalas) 30 € (3x nädalas)	Alates 10.09.2018 - Ujula
Jalgpalliring 1.klass (JK Laagri HK)	I ja IV veerand T - 13.00-14.15, K - 13.00-14.15, N - 13.00-14.15. II ja III veerand täpsustamisel	47 € (3xnädalas) 40 € (2xnädalas)	Alates 03.09.2018 - Staadion
Jalgpalliring 2.-3.klass (JK Laagri HK)	I ja IV veerand T - 14.15-15.45, K - 14.15-15.45, N - 14.15-15.45. II ja III veerand täpsustamisel	47 € (3xnädalas) 40 € (2xnädalas)	Alates 03.09.2018 - Staadion
Jalgpalliring 4.-6.klass (JK Laagri HK)	I ja IV veerand E - 15.30-17.00, N - 15.45-17.15, R - 14.15-15.45. II ja III veerand täpsustamisel	47 € (3xnädalas) 40 € (2xnädalas)	Alates 03.09.2018 - Staadion
Jalgpalliring 7.-9.klass (JK Laagri HK)	T - 18.30-20.00, N - 15.45-17.15, R - 15.45-17.15.	47 € (3xnädalas) 40 € (2xnädalas)	Alates 03.09.2018 - Staadion
Jalgpalliring 1.klass (Harju JK Laagri)	T - 12.30-13.45, K - 12.30-13.45, R - 12.30-13.45 II ja III veerand täpsustamisel	47 € (3xnädalas) 35 € (2xnädalas)	Alates 04.09.2018 - Staadion
Jalgpalliring 2.-3.klass (Harju JK Laagri)	E - 13.30-15.00, K - 13.30-15.00, R - 13.30-15.00 II ja III veerand täpsustamisel	47 € (3xnädalas) 40 € (2xnädalas)	Alates 03.09.2018 - Staadion
Jalgpalliring 4-6.klass (Harju JK Laagri)	E - 15.00-16.30, K - 15.00-16.30, R - 15.00-16.30 II ja III veerand täpsustamisel	47 € (3xnädalas) 40 € (2xnädalas)	Alates 03.09.2018 - Staadion
Kergejõustik 1.-3.klass	I ja IV veerand T - 16.00-17.30, N - 15.00-16.30 II ja III veerand T - 15.00-16.15, N - 15.00-16.15	20 € (1x nädalas) 28 € (2x nädalas)	Alates 04.09.2018 - Staadion ja võimla
Kergejõustik 4.-9.klass	I ja IV veerand T - 17.30-19.00, N - 16.45-18.15 II ja III veerand T - 16.15-17.30, N - 16.15-17.30	20 € (1x nädalas) 28 € (2x nädalas)	Alates 04.09.2018 - Staadion ja võimla
Võitluskunstid BUDOKOOL	T - 16.00-17.00, N - 16.00-17.00	24 € (1x nädalas) 30 € (2x nädalas)	Alates 11.09.2018 - II korruse peeglisal
Võitluskunstid TAEKWONDOKOOL	E - 16.15 - 17.15, R - 14.30-15.30	24 € (1x nädalas) 30 € (2x nädalas)	Alates 10.09.2018 - II korruse peeglisal
Käsipall 1.-3.klass poisid (Käsipalliklubi HC Tallinn)	I ja IV veerand E - 15.05-16.05, T - 15.00-16.00 N - 15.00-16.00	25 € (1x nädalas) 35 € (2-3 x nädalas)	Alates 03.09.2018 - Võimla
Käsipall 1.-3.klass poisid (Käsipalliklubi HC Tallinn) II ja III veerand T ja N toimuvad treeningud Kuuse Spordihallis	E - 14.00-15.00, T - 14.30-15.30, N - 14.30-15.30	25 € (1x nädalas) 35 € (2-3 x nädalas)	Võimla
Käsipall 4.-8.klass poisid (Käsipalliklubi HC Tallinn)	I ja IV veerand E - 16.05-17.05, T - 16.00-17.00, N - 16.00-17.00	25 € (1x nädalas) 35 € (2-3 x nädalas)	Alates 03.09.2018 - Võimla
Käsipall 4.-8.klass poisid (Käsipalliklubi HC Tallinn) II ja III veerand T ja N toimuvad treeningud Kuuse Spordihallis	E - 15.00-16.00, T - 15.30-16.30, N - 15.30-16.30	25 € (1x nädalas) 35 € (2-3 x nädalas)	Võimla
Korvpall	I ja IV veerand E - 15.30-17.00, K - 15.30-17.00 R - 15.30-17.00	25 € (1x nädalas) 35 € (2-3x nädalas)	Alates 03.09.2018 - Võimla
Korvpall	II ja III veerand E - 16.15-17.30, K - 16.15-17.30 R - 16.00-17.30	20 € (1x nädalas) 30 € (2x nädalas)	Võimla
Akrobaatika	I ja IV veerand N - 13.15-14.05 (1.-2.klassid) N - 14.05-15.05 (3.-5.klassid) II ja III veerand täpsustamisel	20 €	Alates 13.09.2018 - Võimla

Laul ja muusika	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Laulustuudio (1.-4.klass)	T - 14.45-15.30; K - 15.30-16.15 (Nõmme Kultuurik.) N - 14.00-14.45 (2 tundi nädalas)	30 €	Alates 04.09.2018 - Muusikaklass
Laulustuudio (5.-9.klass)	T - 15.30-16.15; K - 16.15-17.00 (Nõmme Kultuurik.); N - 14.45-15.30; R - 16.00-17.30 (Nõmme Kultuurik.) (2 tundi nädalas) kokkuleppel õpetajaga.	30 €	Alates 04.09.2018 - Muusikaklass
Laulustuudio (1.-9.klass)	Individaaltund kokkuleppel õpetajaga	15 €	Alates 04.09.2018 - Muusikaklass
Laulustuudio POP/JÄZZ BÄND / LAUL / UUS (1.-4.klass)	T - 18.00-19.00	30 €	Alates 11.09.2018 - Muusikaklass
Laulustuudio POP/JÄZZ BÄND / LAUL / UUS (5.-9.klass)	T - 19.00-20.00	30 €	Alates 11.09.2018 - Muusikaklass
Laulustuudio POP/JÄZZ BÄND / LAUL / UUS (1.-9.klass)	Individaaltund kokkuleppel õpetajaga	15 €	Alates 04.09.2018 - Muusikaklass
BÄNDIRING / UUS	T - 18.00-19.00 (1.-3.klass) T - 19.00-20.00 (4.-9.klass)	35 €	Alates 18.09.2018 - Muusikaklass
Trummi individuaalõpe (4 akadeemilist tundi kuus)	R - individuaaltund kokkuleppel õpetajaga	60 €	Alates 07.09.2018 - Ruum nr. 219
Kitarriring	T - 14.00 - 15.00 (algajad), T - 15.00 - 16.00 (algajad), T - 16.00 - 17.00 (edasijõudnud)	42 €	Alates 11.09.2018 - Ruum nr. 222
Klaveri individuaalõpe (4 akadeemilist tundi kuus)	individuaaltund kokkuleppel õpetajaga	60 €	Kokkuleppel õpetajaga
Klaveri individuaalõpe (6 akadeemilist tundi kuus)	individuaaltund kokkuleppel õpetajaga	90 €	Kokkuleppel õpetajaga
Klaveri individuaalõpe (8 akadeemilist tundi kuus)	individuaaltund kokkuleppel õpetajaga	120 €	Kokkuleppel õpetajaga
Akordioni individuaalõpe (4 akadeemilist tundi kuus)	individuaaltund kokkuleppel õpetajaga	60 €	Kokkuleppel õpetajaga
Torupilliring / UUS	täpsustamisel		Alates oktoobrist 2018

Tehnikaringid	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Robotika	E - 12.30 - 13.30 (1.klassid) WeDo E - 13.30 - 15.00 (2.-3.klassid) WeDo E - 15.00 - 16.30 (3.-9.klassid) EV3 algajad E - 16.30 - 18.00 (4.-9.klassid) EV3 edasijõudnud	22 € (1.klassid) 24 € (2.-9.klassid)	Alates 03.09.2018 - Robotika klass (konverentsikeskus)
Robotika	T - 12.15 - 13.15 (1.klassid) WeDo T - 13.15 - 14.45 (2.-3.klassid) WeDo T - 14.45 - 16.15 (3.-9.klassid) EV3 algajad T - 16.15 - 17.45 (4.-9.klassid) EV3 edasijõudnud	22 € (1.klassid) 24 € (2.-9.klassid)	Alates 04.09.2018 - Robotika klass (konverentsikeskus)
Elektroonika, robotika ja programmeerimine	T - 16.00 - 17.30 (edasijõudnud) R - 14.00 - 15.30 (algajad)	24 €	Alates 11.09.2018 - Metallikoda
Kardiring	E - täpsustamisel	50 €	Alates 17.09.2018 - Unibet Kardikeskus
Videostuudio	N - 14.05 - 15.35 (2.-4.klassid) N - 15.35 - 17.05 (5.-9.klassid)	25 €	Alates 13.09.2018 - Arvutiklass
3D Modelleerimine	N - 15.00 - 16.30 (4.-9.klassid)	24 €	Alates 13.09.2018 - Metallikoda
Lennumodelism / UUS	R - 14.05 - 15.35 (algajad) R - 15.35 - 17.05 (edasijõudnud)	24 €	Alates 07.09.2018

Eelkooliealised lapsed	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Eelkool (6-7 aastased)	T ja N 16.00 - 18.30 R - 13.00 - 17.00 (5 rühma)	55 € (2x nädalas) 50 € (1x nädalas)	R - ruum nr. 117 (õp. Merike Raudmann) T ja N - ruum nr. 204 (õp. Ülde Vizgirda) R - ruum nr. 223 (õp. Kristi Bauman) R - ruum nr. 204 (õp. Ülde Vizgirda) R - ruum nr. 113 (õp. Jaana Tooming) R - ruum nr. 118 (õp. Katrin Jõeeste)
Väikekool (5-6 aastased)	E - 13.15 - 16.15	45 € (1x nädalas)	Alates 10.09.2018 E - ruum nr. 204 (õp. Ülde Vizgirda ja õp. Merike Raudmann)
Astra laulustuudio "Väike Solist" Veskitammi- ja Laagri Lasteaiale	T - 15.20 - 15.50 (Laagri Last.) T - 16.00 - 16.40 (Veskitammi) T - 16.40 - 17.15 (Veskitammi) T - 17.15 - 17.50 (Veskitammi)	26 €	Alates 18.09.2018 - Laagri Lasteaia- ja Veskitammi Lasteaia saal
Showtants 3-7 aastastele / Kasekse Lasteaed	N - 15.30 - 16.00 (vanem rühm) N - 16.10 - 16.40 (noorem rühm)	20 €	Alates 09.09.2018 Kasekse Lasteaia
Showtants 3-7 aastastele / Nõlvaku Lasteaed	N - 17.00 - 17.30	20 €	Alates 04.10.2018 Nõlvaku Lasteaia
Showtants 3-7 aastastele / Tuleviku Lasteaed	Täpsustamisel	20 €	Alates 01.10.2018 Tuleviku Lasteaia
Ujumine 5.-6.a. (1 rühm)	E - 16.00 - 16.30	18 € (1x nädalas)	Alates 03.09.2018 - Ujula
Ujumine 5.-6.a. (algajad)	T ja N (3 rühma) 16.30 - 17.15, 17.15 - 18.00, 18.00 - 18.45 (edasijõudnud)	18 € (1x nädalas) 26 € (2x nädalas)	Alates 04.09.2018 - Ujula
Ujumine 5.-6.a. (edasijõudnud)	T ja N (3 rühma) 16.30 - 17.15, 17.15 - 18.00, 18.00 - 18.45 (edasijõudnud)	18 € (1x nädalas) 26 € (2x nädalas)	Alates 04.09.2018 - Ujula
Kabering (Veskitammi Lasteaiale)	K - 16.00 - 16.45	18 €	Alates 03.10.2018 - Laagri Kooli ruum (täpsustamisel)
Balletiring eelkooliealised	E - 15.45 - 16.30	20 €	Alates 01.10.2018 - Laagri Kooli aula
Kaunite Kunstide Muinasjutukamber	K - 16.00 - 16.45	22 €	Alates 03.10.2018 - Laagri Kooli ruum (täpsustamisel)

Kunst ja käsitöö	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Maalimine ja meisterdamine (1.-2.klass)	N - 13.15-14.45	20 €	Alates 13.09.2018 - Ruum nr. 204
Lilleseading	N - 15.00-16.30	20 €	Alates 04.10.2018 - Ruum (täpsustamisel)
Keraamikaring (1.klass)	E - 12.30-14.00	26 €	Alates 03.09.2018 - Savikoda
Keraamikaring (1.klass)	E - 14.00-15.30	26 €	Alates 03.09.2018 - Savikoda
Keraamikaring (1.-3.klass)	K - 14.05-15.35	26 €	Alates 05.09.2018 - Savikoda
Keraamikaring (1.-3.klass)	N - 13.15-14.45	26 €	Alates 06.09.2018 - Savikoda
Keiu Kunstistuudio (2.-4.klass)	T - 14.05-15.35	35 €	Alates 11.09.2018 - Ruum (täpsustamisel)
Keiu Kunstistuudio (5.-9.klass)	T - 15.45-17.15	35 €	Alates 11.09.2018 - Ruum (täpsustamisel)
Kodukultuuriring / UUS (2.-3.klass)	K - 14.05-15.35	30 €	Alates 01.10.2018 - Ruum (täpsustamisel)
Puutööring tüdrukutele ja poistele (edasijõudnud)	N - 15.35-17.05	20 €	Alates 06.09.2018 - Puutööklass
Puutööring tüdrukutele ja poistele (algajad)	N - 14.05-15.35	20 €	Alates 06.09.2018 - Puutööklass
Moedisain (1.-3.klass)	T - 16.00-17.30	20 €	Alates 13.09.2018 - Käsitööklass
Moedisain (4.-8.klass)	T - 17.00-18.30	20 €	Alates 13.09.2018 - Käsitööklass
Kokanduring	T - 17.30-19.00	24 €	Alates 11.09.2018 - Käsitööklass

Tants ja liikumine	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Showtants ja akrobaatika "Carolina Laagri" (1.-2.klass)	E - 14.00 - 15.00 K - 14.00 - 15.00	35 €	Alates 05.09.2018 - Laagri Kooli aula
Showtants ja akrobaatika "Carolina Laagri" (3.-5.klass)	E - 14.30 - 15.30 K - 14.30 - 15.30	35 €	Alates 05.09.2018 - Laagri Kooli aula
Showtants "Minu Tantsukool"	Noorem rühm (1.-3.klass) E - 14.15 - 15.15 K - 14.00 - 15.00	35 €	Alates 05.09.2018 - II korruse peeglisal
Showtants "Minu Tantsukool"	Vanem rühm (4.-8.klass) E - 15.15 - 16.15 K - 15.00 - 16.00	35 €	Alates 05.09.2018 - II korruse peeglisal
Tantsuring HIP-HOP / FREESTYLE (1.-3.klass) "Minu Tantsukool"	T - 14.00 - 15.00 R - 13.15 - 14.15	35 €	Alates 07.09.2018 - II korruse peeglisal või Laagri Kooli aula
Tantsuring HIP-HOP / FREESTYLE (4.-8.klass) "Minu Tantsukool"	T - 15.00 - 16.00 N - 15.00 - 16.00	35 €	Alates 06.09.2018 - II korruse peeglisal või Laagri Kooli aula

Keeled	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Inglise keel (1.klassid)	E - 12.30 - 13.15 K - 13.10 - 13.55	27 €	Alates 10.09.2018 - Ruum nr. 303
Sooe keel ja kultuur (algajad, edasijõudnud 4.-8.klass)	täpsustamisel	27 €	Alates 01.10.2018 - Ruum (täpsustamisel)
Vene keel ja kultuur / UUS	täpsustamisel	27 €	Alates 01.10.2018 - Ruum (täpsustamisel)
Hispaania keel ja kultuur / UUS	täpsustamisel	27 €	Alates 01.10.2018 - Ruum (täpsustamisel)

Muud ringid	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Malering	K - 13.45 - 16.00 (2 rühma)	18 €	Alates 12.09.2018 - Ruum (täpsustamisel)
Kabering	K - 14.05 - 15.35	18 €	Alates 12.09.2018 - Ruum (täpsustamisel)
Teatring "STUUDIO"	T 16.00 - 17.30 (1.-3. klass) T 17.30 - 19.00 (4.-9.klass)	22 €	Alates 11.09.2018 - kooli aula
Mõttemängud	N - 13.10 - 14.10 N - 14.05 - 15.05	18 €	Alates 13.09.2018 - Robotika klass
Laste- ja noorte äriõpe / UUS	täpsustamisel		Alates 01.10.2018

ETTEVALMISTUSKURSED 9.KLASSIDE ÕPILASTELE	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Matemaatika	alates jaanuar - aprill 2019	145 € (kursuse tasu)	täpsustamisel
Eesti keel ja kirjandus	alates jaanuar - aprill 2019	145 € (kursuse tasu)	täpsustamisel

Täiskasvanutele	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
Keraamikakursus	okt, nov, dets 2018	80 €	Savikoda
Keraamikakursus	veebr, märts, aprill 2019	80 €	Savikoda
Keiu Kunstistuudio kursus	okt, nov, dets 2018	täpsustamisel	täpsustamisel
Keiu Kunstistuudio kursus	veebr, märts, aprill 2019	täpsustamisel	täpsustamisel
Joogakursused	K - 18.15-19.45	35 €	Alates 03.10.2018 - Veskitammi Lasteaia saal

VESKITAMMI 22, SAUE VALD, HARJUMAA.
www.laagrihuvialakool.ee Taigur Tooming, taigur@laagrihuvialakool.ee

Harju JK	Hind	Toimumisaeg ja info
Harju JK Laagri Tüdrukud	30 €	E ja K: 16:00-17:30 info@harjujk.ee
Harju JK Laagri 2012-13	20 €	P: 17:30-18:30 info@harjujk.ee
Harju JK Laagri 2011-12	50 €	P, T, N: info@harjujk.ee
Harju JK Laagri 2010-11	50 €	E, K, N: 18:30-20:00
Harju JK Laagri 2008-09	50 €	E, K, R: 17:00-18:30
Harju JK Laagri 2007	50 €	E, K, R: 18:30-20:00
Harju JK Laagri 2005-06	50 €	E: 17:00-18:30 T, N, 18:00-19:30 R: 17:00-18:30
Harju JK Laagri 2004	50 €	E, K, R: 18:30-20:00 ja N: 17:00-18:30
Harju JK Laagri 2003	50 €	E, T, K, R: 17:00-18:30
Harju JK Laagri (Esindus)		T ja N: 19:30-21:00, info@harjujk.ee
Harju JK Laagri Rahvaliiga	20 €	E: 20:00 -21:30 rahvaliiga@harjujk.ee
Lasteaiaid:		www.harjujk.ee/lasteaiaid/
Laagri Lasteaed	20 €	T:16:00 Nooremad / 16:35 Vanemad
Nõlvaku Lasteaed	20 €	R: 15:15 Vanemad / 15:50 Nooremad
Tuleviku Lasteaed	20 €	N: 15:15 Vanemad / 15:50 Nooremad
Veskitammi Lasteaed	20 €	N: 16:00 Nooremad / 16:40 Vanemad
RAM Veskimõldre Lasteaed	20 €	E: 11:30-12:00
Äasmäe Lasteaed	20 €	Neljapäeviti

Laagri staadion www.harjujk.ee Kalmar Liiv 56907970

Simran jooga	Hind	Toimumisaeg ja info
Kundalini jooga tunnind	4 korda 35€ ja 8 korda 65€	E kell 18.30-20.00

Laagri Kasehe (Kaskede pst 22) www.simran.ee
Raii Rästas 5253753, jooga@simran.ee

SAUE NOORTEKESKUS, SAUE LINN, KOONDISE 20, WWW.SAUENOORTEKESKUS.EE, 609 1597, 5918 5556, INFO@SAUENOORTEKESKUS.EE

Huviring	Tasu kuus	Registreerimine ja toimumisajad
Matkaring	12 €	piksel.ee/arno/saue; kord kuus nädalavahetusel
Kunstiring I	12 €	piksel.ee/arno/saue; N 14.00-15.30
Kunstiring II	12 €	piksel.ee/arno/saue; K 16.00-17.30
DJ klubi, algajad	12 €	piksel.ee/arno/saue; L 12.00-17.00
DJ klubi, edasijõudnud	12 €	piksel.ee/arno/saue; graafiku alusel
Avatud savituba	tasuta	E 15.00-16.00
Avatud kunstituba	tasuta	T 15.00-16.00
Avatud muusikaring	tasuta	K 15.00-16.00
Avatud mänguring	tasuta	R 15.00-16.00
Saue Taekwondo Klubi, väikesed ja algajad	30 €	Tel 5663 3883; E 17.30-18.15; K 18.30-19.30; N 17.30-18.30
Saue Taekwondo Klubi, suured ja võistlejad	30 €	Tel 5663 3883; E 17.30-19.00; K 19.30-21.00; N 18.30-19.30
Erahuvikooli Mängukool mängukool 4-5-aastastele	44 €	Tel 512 0730; www.mangukool.ee; T 10.00-12.00
Erahuvikooli Mängukool eelkool 6-7-aastastele	48 €	Tel 512 0730; www.mangukool.ee; T 16.00-18.45; K 17.00-19.45; N 17.00-19.45; L 10.00-12.45
Erahuvikooli Mängukool robotika 6-8-aastastele I rühm	30 €	Tel 512 0730; www.mangukool.ee; L 10.00-11.00
Erahuvikooli Mängukool robotika 6-8-aastastele II rühm	30 €	Tel 512 0730; www.mangukool.ee; L 11.00-12.00
Erahuvikooli Mängukool robotika 6-8-aastastele III rühm	30 €	Tel 512 0730; www.mangukool.ee; E 17.00-18.00, alustab oktoobris
Judo	täpsustamisel	martinvist1996@gmail.com; T ja R 14.30-16.00
JJ-Street	täpsustamisel	birgitk@jjstreet.ee; T 17.00-19.00; R 16.00-18.00
Akrobaatikakool PartnerAkro, lo - algajate akrobaatika 8+	45 €	merit@partnerakro.ee; tel 5595 6142; www.partnerakro.ee; E 15.00-16.00; K 15.00-16.00
Akrobaatikakool PartnerAkro, Metis - algajate akrobaatika poistele, 1.-3. klass	35 €	merit@partnerakro.ee; tel 5595 6142; www.partnerakro.ee; E 15.00-16.00
Akrobaatikakool PartnerAkro, Europie - mudilaste akrobaatika, kesktase 5-7-aastased	45 €	merit@partnerakro.ee; tel 5595 6142; www.partnerakro.ee; K 17.30-18.30; R 18.00-19.00
Akrobaatikakool PartnerAkro, Kriips ja Kraaps - mudilaste akrobaatika, 3-5-aastased	45 €	merit@partnerakro.ee; tel 5595 6142; www.partnerakro.ee; E 18.00-18.45
Akrobaatikakool PartnerAkro, Europa - 1.-3. klassi akrobaatika, kesktase	55 €	merit@partnerakro.ee; tel 5595 6142; www.partnerakro.ee; E 16.00-17.30; K 16.00-17.30; N 15.00-16.00
Hispaania keel algajatele	hinda küsi korraldajalt (erinevad soodustused)	a.s.wesman@gmail.com; tel 528 7389; R 18.00-19.15
Hispaania keel edasijõudnutele		a.s.wesman@gmail.com; tel 528 7389; R 19.15-20.30
SaChe tantsutüdrukud mudilasgrupp, 4-6-aastased	20 €	sache.tantsutudrukud@gmail.com; tel 5553 8558; FB sache.tantsutudrukud; P 17.00-17.45
SaChe tantsutüdrukud cheer / show grupp A1, 1.-2. klass	30 €	sache.tantsutudrukud@gmail.com; tel 5553 8558; FB sache.tantsutudrukud; T ja N 14.00-15.00
SaChe tantsutüdrukud cheer / show grupp A2, 3.-5. klass	30 €	sache.tantsutudrukud@gmail.com; tel 5553 8558; FB sache.tantsutudrukud; T ja N 15.00-16.00
SaChe tantsutüdrukud cheer / show järelkasv	35 €	sache.tantsutudrukud@gmail.com; tel 5553 8558; FB sache.tantsutudrukud; T ja N 16.00-17.00 + P akro
SaChe tantsutüdrukud cheer / show esindustiim	35 €	sache.tantsutudrukud@gmail.com; tel 5553 8558; FB sache.tantsutudrukud; T ja N 17.30-19.00 + P akro
SaChe tantsutüdrukud täiskasvanud / show	35 €	sache.tantsutudrukud@gmail.com; tel 5553 8558; FB sache.tantsutudrukud; T ja N 19.30-20.30
MTÜ Hobipinks lauatenise treeningud 8-14-aastastele lastele	17 €, pere teine laps 14 €	hobipinks@gmail.com; tel 5194 8282; FB hobipinks; T 19.00-21.00
Saue Päevakeskuse seniortantsuring Senioritad	tasuta	Tel 659 5070, www.saupeaevakeskus.ee; E 10.30-11.30
Saue Päevakeskuse daamide võimlemine	tasuta	Tel 659 5070, www.saupeaevakeskus.ee; T 9.30-10.30
Saue Simmajad naisrühm		Tel 507 8758, E 19.00-20.30; N 19.30-20.30
Saue Simmajad segarühm		Tel 507 8758, E 20.30-22.00; N 20.30-22.30

SAUE SOMAATIKUM, PÄRNASALU 31, SAUE LINN

Kundalini jooga 16+	4 x 35 €; 8 x 65 €	jooga@simran.ee; tel 525 3753; www.simran.ee; K 10.00-11.30 ja 19.00-20.30
Kundalini jooga	4 x 35 €; 8 x 65 €	evelysokk@gmail.com; tel 528 2511; www.kundalinijooga.weebly.com; E 18.30-20.00, R 18.30-20.15 (algajate kursus)
Nia liikumistehnika treeningud täiskasvanutele	4 x 28 €; 8 x 40 €	sirli.taniloo@gmail.com; tel 52 60 562; www.niaestee.ee; T ja N kell 19.00-20.00

SAUE HOBIZONE, PÄRNASALU 31, II KORRUS, WWW.HOBIZONE.EE, 552 0406

Automudelite ring		www.hobizone.ee; alates oktoobrist N 16.00-18.00
Drooniring	35 € + õppevahendite komplekt	www.hobizone.ee; alates oktoobrist K 16.00-18.00
Robootikaring		www.hobizone.ee; alates oktoobrist K 16.00-18.00

SAUE LASTEAEID MIDRIMAA, KOONDISE 23, SAUE LINN

Saue Taekwondo Klubi	15 €	Tel 5663 3883; N 16.00-17.00
Jalgpall 3-4-aastased (tulmaksutagastus 20%)	16 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; K 16.15-16.45
Jalgpall 4-5-aastased (tulmaksutagastus 20%)	16 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; K 16.45-17.15
Jalgpall 6-7-aastased (tulmaksutagastus 20%)	16 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; R 16.15-16.45
Rahvamuusika kapell Saue Kägara		Tel 522 3635; N 19.00-21.00
Saue Segakoor		Tel 522 5359; E 19.00-21.00

SAUE GÜMNAASIUMI STADION, NURMESALU 9, SAUE LINN

Jalgpall vanusegrupp 2001-2003 (tulmaksutagastus 20%)	30 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; T, N ja R 17.30-19.00
Jalgpall vanusegrupp 2004-2006 (tulmaksutagastus 20%)	30 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; T, N ja R 17.30-19.00
Jalgpall vanusegrupp 2007-2008 (tulmaksutagastus 20%)	30 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; E 17.15-18.45; T 16.15-17.45; N 16.15-17.45
Jalgpall vanusegrupp 2009 (tulmaksutagastus 20%)	30 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; E 14.20-15.35; T 16.15-17.30; N 16.15-17.30
Jalgpall vanusegrupp 2010 (tulmaksutagastus 20%)	30 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; E 14.20-15.35; T 15.00-16.15; N 15.00-16.15
Jalgpall vanusegrupp 2011 (tulmaksutagastus 20%)	25 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; T 15.00-16.15; N 15.00-16.15
Jalgpall vanusegrupp 2012 (tulmaksutagastus 20%)	25 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; T 18.00-19.00; N 18.00-19.00
Jalgpall lastevanemate grupp	0 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; E 18.45-20.00
Jalgpall tüdrukute grupp 1.-4. klass (tulmaksutagastus 20%)	25 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; E 16.00-17.15; N 14.20-15.20
Jalgpall tüdrukute grupp 5.-9. klass (tulmaksutagastus 20%)	25 €	www.sau.ejk.ee; tel 5646 0112; E 16.00-17.15; N 15.20-16.35

SAUE PÄEVAKESKUS, KÜTISE 4, SAUE LINN, WWW.SAUPEAEVAKESKUS.EE, 659 5070

Lauluansambel Rukkilill		T 11.30-12.30
Rahvatantsurühm Vokiratas		E 10.00-11.00
Tervisevõimlemine	tasuta	K ja R 9.00-10.00
Tervisevõimlemine erivajadustega inimestele		T 9.00-9.45
Käsitööring		T ja N 11.00-14.00
Hiina tervisevõimlemine Qigong		N 9.30-11.00
Näitering		E 16.30-19.00
Saksa keele klubi		E 10.00-11.00
Soome keele klubi		E 10.30-11.30
Reisiklubi		kord kuus N 13.00
Raamatuklubi		kord kuus N 13.00
Lauluklubi		kord kuus N 18.00-20.00
Kohviklubi		kord kuus N 15.00-17.00
Seltsing Tammetõru		iga kuu viimasel R 16.00-19.00
Saue Linna Invaühing		iga kuu esimesel T 10.00-11.00

SAUE HUVIKESKUS, NURMESALU 9, SAUE LINN, WWW.SAUHEHUVIKESKUS.EE, 659 5009, 523 4339, INFO@SAUHEHUVIKESKUS.EE

RINGID LASTELE		
Loodusteaduse huviring	12 €	piksel.ee/arno/saue; E 13.30-14.30 ja 14.30-15.30 gümnaasiumi ruum 203
Showgrupp Vikerkaar	16 €	piksel.ee/arno/saue; E, K 16.00-20.00, erinevad grupid, gümnaasiumi saal
Moe- ja visuaalmeedia huviring	14 €	piksel.ee/arno/saue; K 14.30-16.00 huvikeskuse kunstiklassis
Animatsiooniring	16 €	piksel.ee/arno/saue; K 16.00-17.00 huvikeskuse kunstiklassis
Keraamika algklassidele	12 €	piksel.ee/arno/saue; T 12.15-14.15 huvikeskuse kunstiklassis
Keraamika põhikoolile	12 €	piksel.ee/arno/saue; T 14.30-16.30 huvikeskuse kunstiklassis
Meisterdamine I	12 €	piksel.ee/arno/saue; K 12.15-13.00 huvikeskuse kunstiklassis
Meisterdamine II	12 €	piksel.ee/arno/saue; K 13.15-14.00 huvikeskuse kunstiklassis
Joonistamine ja maalimine I	12 €	piksel.ee/arno/saue; R 12.15-13.45 huvikeskuse kunstiklassis
Joonistamine ja maalimine II	12 €	piksel.ee/arno/saue; R 14.15-15.45 huvikeskuse kunstiklassis
Käsitööring Pitsid-satsid	16 €	piksel.ee/arno/saue; E, N 14.30-16.00 huvikeskuse kunstiklassis
Skulptuur ja pisiplastika	16 €	piksel.ee/arno/saue; E, N 12.15-13.45 huvikeskuse kunstiklassis

KURSUSED TÄISKASVANUTELE

Keraamika	kord 9 €	info@sauhehuvikeskus.ee; T 18.30-20.45 huvikeskuse kunstiklassis
Õlipastell ja pastellmaal	40 €	info@sauhehuvikeskus.ee; N 18.30-21.00 huvikeskuse kunstiklassis
Savituba peredele	kord 12 €	info@sauhehuvikeskus.ee; L 11.00-13.00 huvikeskuse kunstiklassis

SAUE GÜMNAASIUM, NURMESALU 9, SAUE LINN, WWW.SAUHEHUVIKESKUS.EE, 5887 3938, GRETEPOLDMA@SAUHEHUVIKESKUS.EE

Käsitöö 2.-5. klass, juhendaja Eneli Pruul	7 €	piksel.ee/arno/saue; T 13.30-15.00, ruum 202
Väikeste Tüdrukute Koor 1. klass, juhendaja Grete Pöldma	tasuta	T 12.15-13.00, aula
Väikeste Tüdrukute Koor 2.-4. klass, juhendajad Grete Pöldma, Helle Käsk	tasuta	K 13.30-14.15, aula
Lastekoor Tirtsutajad 5.-8. klass, juhendajad Grete Pöldma, Kadi Kaja	tasuta	N 14.15-15.30, aula / ruum 222
Rahvatants, juhendaja Malle Liiv	tasuta	www.sau.ee
Näitering 1.-4. klass, juhendaja Leo Uulma	8 €	piksel.ee/arno/saue; K 14.20-15.10 aula / puhkeruum
Robootika algfase	10 €	piksel.ee/arno/saue; vt www.sau.ee
Spordiklubi Imperial taipoks lastele, noortele ja täiskasvanutele	tasu sõltub grupist	www.sau.sport.ee; tel 522 8374
Kimura shukokai karate	25 €	Tel 55619155; renetoome001@gmail.com; T ja N 18.00-19.00 gümnaasiumi spordisaali rõdu
Saue tenniseklubi treening 1.-4. klass, esialgsed toimumisajad	50 €	Tel 506 4161; T ja N või R 18.00-19.00 gümnaasiumi spordisaal
Saue tenniseklubi treening 5.-9. klass, esialgsed toimumisajad		Tel 506 4161; T alates 19.00; L alates 11.30; P alates 15.00
Korvpalli treeningud 1.-2. klassi poisid	20 €	www.keilakk.eu, tel 5559 7936; T 13.00-14.30; N 14.00-15.20
Korvpalli treeningud 3.-4. klassi poisid	20 €	www.keilakk.eu, tel 5559 7936; E 17.10-18.40; T 15.00-16.30; K 17.30-19.00; N 16.30-17.50
Vibuklubi Sagittarius	35 €	www.sagittarius.ee, jaanus@late.ee, 527 4748 E, K, N 17.00-18.15
Saue Kergetõustikuklubi treeningud 1.-3. klass	25 €	allan@elerand.ee; E ja K 14.15-15.00
Saue Kergetõustikuklubi treeningud 4.-6. klass	30 €	allan@elerand.ee; E ja K 13.00-16.30; R 14.30-16.00
Saue Kergetõustikuklubi treeningud 7.-10. klass	40 €	allan@elerand.ee; K 15.30-17.00, N 15.00-16.30; R 15.00-16.30
Saue Kägara naisrühm		Tel 507 8758; E, K 20.00-21.30 gümnaasiumi aula

LAAGRI KULTUURIKESKUS

LAAGRI KULTUURIKESKUSE HUVIRINGID 2018/2019	Toimumisaeg	Registreerimisinfo
Muusikastudio Vikerkaar: Pesamunade stuudio (1-3.a.)	teisipäev 10.30 kuni 2-aastased, neljapäev 10.30 kuni 3-aastased	Sirje Liiv, tel 6797842, e-mail: sirje.muusika@gmail.com
Muusikastudio Vikerkaar: laulvad lapsed ansambli muusika (5-7.a.)	kolmapäev 17.00	Sirje Liiv, tel 6797842, e-mail: sirje.muusika@gmail.com
Muusikastudio Vikerkaar: laulu ja klaveri individuaalõpe	aeg kokkuleppel	Sirje Liiv, tel 6797842, e-mail: sirje.muusika@gmail.com
Muusikastudio Vikerkaar: muusika-terapeutiline tegevus	aeg kokkuleppel	Sirje Liiv, tel 6797842, e-mail: sirje.muusika@gmail.com
Beebiringid: Babyfit	kolmapäev 11.00	Ave Lähker, mob 5018577, e-mail: ave.lahker@gmail.com
Beebiringid: Väikelaste liikumisring (1-3.a.)	kolmapäev 10.00	Ave Lähker, mob 5018577, e-mail: ave.lahker@gmail.com
BEL CANTO LASTELAULUSTUUDIO - UUS!	neljapäev 17.45	Kaie Külasepp, mob 56455477, e-mail: belcanto@hotmail.com
Tähetarga eelkool: eelkooli rühmad (6-7.a.)	kolmapäev	Leelo Uibo, mob 58522440, e-mail: tahetark.huvikool@gmail.com
Väike Tõru eelkool: eelkooli rühm - UUS!	esmaspäev, neljapäev	MTÜ Väike Tõru, mob 56821585, e-mail: vaiketoru@gmail.com
Majandusmängude huviring	teisipäev	Helen Roos, mob 55691713, info@mangidestargaks.ee
Perekliubi PESAPUU: beebide ja väikelaste laulu- ja mängutunnid (7-12 k.)- UUS!	reede 10.00	Mariliis Lukk, mob 5270882, info@pesapuuperekliubi.ee
Perekliubi PESAPUU: beebide ja väikelaste laulu- ja mängutunnid (2-6 k.)- UUS!	reede 11.00	Mariliis Lukk, mob 5270882, info@pesapuuperekliubi.ee
Ema ja Lapse Hommikuklubi	1 kord kuus teisipäeviti	Laagri kultuurikeskus, tel 6796765, e-mail: laagri@sauekultuur.ee
Kunstistuba: laste huviring - UUS!	esmaspäev, neljapäev 15.00	Kristina Tamm, mob 5020796, kristina@siseminerahu.ee
Sisemine rahu kursused - UUS!	esmaspäev, neljapäev 18.30	Kristina Tamm, mob 5020796, kristina@siseminerahu.ee
Iluvõimlemise ALTA spordikool: I rühm (alates 7.a.)	teisipäev ja neljapäev 16.00	Larissa Melnikova, mob 56473901, e-mail: larime.est@gmail.com
Iluvõimlemise ALTA spordikool: II rühm (4-6.a.)	teisipäev ja neljapäev 17.30	Larissa Melnikova, mob 56473901, e-mail: larime.est@gmail.com
Muusikastudio Noodipuu: soololaulu individuaaltunnid	neljapäev, aeg kokkuleppel	Anne Adams, mob 56631916, e-mail: music.adams@gmail.com
JOOGAPISIK Kundalini joogatund	teisipäev 19.00	Piret Haamer, mob 56645754, e-mail: piret.haamer@gmail.com
Seltskonnatantsuklubi: hobitantsijate harjutustund	teisipäev 19.00	Käthe Kobin, mob 5133038, e-mail: kathekobin887@hotmail.com
Seltskonnatantsuklubi: hobigrupp II	pühapäev 15.15	Käthe Kobin, mob 5133038, e-mail: kathekobin887@hotmail.com
Seltskonnatantsuklubi: hobigrupp I	pühapäev 17.00	Käthe Kobin, mob 5133038, e-mail: kathekobin887@hotmail.com
Seltskonnatantsuklubi: seltskonnatantsu algkursus - UUS!	pühapäev 18.45	Käthe Kobin, mob 5133038, e-mail: kathekobin887@hotmail.com
Laagri Kristlik Kogudus ja Pühapäevakool	pühapäev 12.00	Tõnis Roosimaa, mob 57813756, e-mail: info@laagrikogudus.ee
Wannamoisa segakoor	kolmapäev 18.15	Anne Mari Hamburg, mob 56691096
Harrastusteater MÄNGUTEATER	esmaspäev 19.00	Kersti Simon, mob 56909009
naisansambel PIHLAMARI	esmaspäev 18.30	Sirje mob 56490960
Rahvatantsu segarühm LAAGRI LEEGID	neljapäev 19.30	Mirel Püss mob 5174614
Eakate tantsuline liikumine 60+	esmaspäev 11.00	Elju Vakkermann, mob 5272715

Veshitammi 8, Laagri www.sauvald.ee Ingrid Novikova, laagri@sauekultuur.ee 53465917

RAHVASPODIKLUBI KUUSE

	Hind	Toimumisaeg (alates 36.nädalast)	Registreerimisinfo
Sulgspallitreeningud lastele: (7-12) algajad	Kuutasu 40 €	E ja K 14:30-16:00	kuuseklubi@kuuseklubi.ee
Sulgspallitreeningud lastele: edasijõudnud	Kuutasu 40 €	E ja K 16:00-17:30	
Sulgspalli algõpetus täiskasvanutele	Alates 9 € tund	E 17:30-19:00	
Rümatreeningud (BodyFit)	Alates 5 € tund	T ja N 19:30-20:30	
Sulgspallitreeningud harrastajatele (ilma treenerita)	Väljak alates 12 €	E 19:00-20:30 T 20:30-22:00 K 17:30-19:00; 19:00-20:30 N 18:00-19:30 R 19:00-20:30 P 16:00-17:30; 17:30-19:30	

Laagri spordihall (Kuuse 39A) www.kuuseklubi.ee Linda Roop 5089954

NISSI PÕHIKOO

	Hind	Toimumisaeg (alates 36.nädalast)
Liivi kunstiring 2.-4. klass		reede 13.30-15.00
Enekeni kunstiring 3.-7. klass		kolmapäev 15.00-16.30
Nissi Nutikad (robotika ja infotehnoloogia ring) 2.-4. klass		esmaspäev 14.20-15.20
Nissi Nutikad (robotika ja infotehnoloogia ring) 5.-9. klass		teisipäev 15.15-16.15
Mudilaskoor I hääl, 2.-5. klass		neljapäev 13.25-14.10
Mudilaskoor II hääl, 2.-5. klass		neljapäev 14.20-15.05
Kergejõustik, 2.-9. klass		kolmapäev 16.30-18.00, reede 14.30-16.00
Noorkotkaste ja Kodutäride Nissi rühm, 2.-9. klass		esmaspäev alates 13.20
Klaasikoda		aeg täpsustamisel
Jalgpall, lasteas + 1.-3.klass	20 €, esimesed 2 nädalat tasuta	teisipäev 16.30-17.15, neljapäev 16.45-17.30
Jalgpall, 4.-9.klass	25 €, esimesed 2 nädalat tasuta	teisipäev 17.30-18.45, neljapäev 15.15-16.30
Kosmose- ja lennunduse ring, 4.-6. klass	15 €	teisipäev 15.00-16.30
Kosmose- ja lennunduse ring, 7.-9. klass	15 €	teisipäev 16.30-18.00

nissikool.ee/koolielu/huviringid www.nissikool.ee Kristine Esko, huvijuht 56644642, 5551 0148

MTÜ MUUSIKASELTS NISSI TROLLID

	Hind	Toimumisaeg (alates 36.nädalast)
Nissi Trollide põnnikool		
Õppetöö toimub kahes eri vanuserühmas: kuni aastastele ja üle aasta vanustele	15 € kuutasu + 1.- iga kohalkäimine	Kolmapäeviti II Reedeti I ja III nädalal Turbas Trollide majas ja IV Riisipere lasteaia nissitrollid@gmail.com / 5308 9518
Nissi Trollide muusikaring		
Muusikaringi töö toimub Riisipere ja Turba lasteaia lastele, kolmes erinevas vanuse rühmas	15 € kuutasu + 1.- iga kohalkäimine	Kolmapäeviti Turba lasteaia, Neljapäeviti Riisipere lasteaia nissitrollid@gmail.com / 5308 9518
Nissi Trollide eelõpe Nissi koolis ja Turbas Trollide majas		
Eelõpe on mõeldud 1. ja 2. klassi õpilastele, kes on alles alustamas muusikaõpinguid	25 € kuutasu	1x nädalas sõlfedzo ja 1x nädalas laulutund nissitrollid@gmail.com / 5308 9518
Nissi Trollide intrumentide individuaalõpe		2 x nädalas erialatund, 1 x nädalas sõlfedzotund,
Õppetöö toimub järgmistel erialadel: viiul, kitarr, flööt, klarnet, saksofon, kornet, alt horn, metsasarv, efoonium, tuuba, laul, löökpillid	40 € kuutasu	1 x nädalas laulutund, 1 x nädalas klaveritund, nissitrollid@gmail.com / 5308 9518
Nissi Trollide intrumentide individuaalõpe LAAGRIS KULTUURIKESKUSES		
Õppetöö toimub järgmistel erialadel: plökkflööt, klarnet, saksofon, kornet, alt horn, metsasarv, tromboon ja efoonium	Selgitamisel	2 erialatundi nädalas, nissitrollid@gmail.com / 5308 9518
Orkester "Nissi Trollid"	tasuta	Kolmapäeviti kell 18.00, Turbas Trollide majas, nissitrollid@gmail.com / 5308 9518

Riisipere ja Turba alevik nissitrollid.wordpress.com Mari-Liis Simovart 53089518

ÄÄSMÄE KULTUURI JA SPORDI SIHTASUTUS

	Hind	Toimumisaeg (alates 36.nädalast)
Saali hoki (alates 1. klassist)	10 €	K, R kell 15.15-16.15. www.aasmaekultuurijaspordi.weebly.com
Tennis (algajad; alates 1. klassist)	10 €	T, N kell 17.00-17.45. www.aasmaekultuurijaspordi.weebly.com
Tennis (edasijõudnud)	10 €	T, N kell 17.45-18.30. www.aasmaekultuurijaspordi.weebly.com
Minu Tantsukooli show- ja tänavatants (1.-3. klass)	35€ (Saue valla elanikele 19€)	E, K kell 14.15-15.15. Esimene trenn 03.09.2018. www.minutantsukool.ee
Minu Tantsukooli show- ja tänavatants (4.-8. klass)	35€ (Saue valla elanikele 19€)	E kell 15.15-16.15, K kell 14.45-15.45. Esimene trenn 03.09.2018. www.minutantsukool.ee
Loodus- ja teadusring (1.-4.klass)	22€ (Saue valla elanikele 6€)	T kell 13.30-14.30 (1.-2. klass), kell 14.30-16.00 (3.-4. klass). Esimesed tunnid 11.09. info@lohekoole.ee
Saue Jalgpalliklubi jalgpallitrenn	20 €	E kell 17.15-18.15, K kell 18.00-19.00 (septemri lõpuni). E kell 16.45-17.45, R kell 16.30-17.30 (alates oktoobrist) www.sauvej.k.ee
Taekwondo (alates 1. klassist)	20 €	K kell 16.15-17.45 virko@aknakate.ee
Kundalini jooga	ühe tunni hind 9€; nelja korra kaart 32€ (kehtib 5 nädalat)	K kell 19.00. Esimene kohtumine 03.10.2018. margitparnpuu@gmail.com

Ääsmäe, Saue Vald aasmaekultuurijaspordi.weebly.com Maarja-Liis Tahh 58838784

HÜÜRU MÕIS

	Hind	Toimumisaeg ja info
Täiskasvanute võimlemine		Esmaspäeval kell 19-20.00, juhendaja Karin Aidla
Tantsutreening lastele		Neljapäeval kell 19-20.00, juhendaja Kristina Aidla
Eakate võimlemine		Neljapäev kell 11-12.00
Saviring lastele	4 korra tasu on 20 € (sisaldab kõiki materjale)	Neljapäev kell 15-16.30, juhendaja Liivika Asumaa
Saviring täiskasvanutele	Korra tasu 10 € + savi kaalu järgi, 3 € glasuurimine	Neljapäev kell 17-19.00, juhendaja Liivika Asumaa
Eakate Seltsi "SÜGISKULD" jututuba	Seltsi liikmetele jututuba tasuta	1 x kuus

www.huuru.ee/sundmused
Kaire Raiend 60 71 358, 52 38 261

KERNU PÕHIKOO

	Hind	Toimumisaeg ja info
Kunstiring, juhendab Katri Aron	tasuta	kernu@kernu.edu.ee
Spordiring, kergejõustik, juhendab Sirje Raud	tasuta	kernu@kernu.edu.ee
Muusikaring, juhendab Jaan Vaidla	tasuta	kernu@kernu.edu.ee
Näitering	tasuta	kernu@kernu.edu.ee
Fotoring, juhendab Aare Puht	tasuta	kernu@kernu.edu.ee
Puidu ja sepiastamise huviring, juhendab Ain Kauler	tasuta	kernu@kernu.edu.ee
Malering, juhendab Ester Leuska	tasuta	kernu@kernu.edu.ee
Haiba Kodutütred ja Noored Kotkad, juhendab Marite Rõöm	tasuta	kernu@kernu.edu.ee
Jalgpallitreening, juhendab Erkki Kuriks	30€ kuu, erinevaid soodustused	www.keilaj.k.ee
Lauatennis, juhendab Kaijo Põldaru	tasuta	kernu@kernu.edu.ee

https://www.kernu.edu.ee/index.php/huvitegevus
Kati Raju 53987087

KARDIKOOL

	Hind	Toimumisaeg ja info
Kardikool	125€ (10 korra tasu)	8. eluaastast, pikkusega üle 140 cm. Laupäev või pühapäev, kell 10, 1,5-2 tundi. Kogu koolituse maksumus on 500 eur, millest 50% katab Saue Vallavalitsus ja 25% LaitseRallyPark. Alustamine 08.09.2018. info@laitserallypark.ee

LaitseRallyPark Elina Suvemaa 6716067

LAITSE SELTSIMAJA

	Hind	Toimumisaeg ja info
Shindo venitustunnid	5 € kord	esmaspäeviti 19-21, al 17.09, 58375807
Keraamikaring täiskasvanutele	1 kg toorsavi 6 €	kolmapäeviti kell 18-21 al 5.09

Laitse Seltsimaja, Kaasiku küla www.seltsimaja.ee Einar Alliksaar 53432855

MAIDLA SELTSIMAJA

	Hind	Toimumisaeg ja info
Keraamika	25 €	esmaspäev 19.00-20.30, Maiu Kivimäe, 53004818
Jooga	25 €	reedel kell 19.00-20.30, jakk.kivimae@gmail.com, Jaak Kivimäe, 56489904

Maidla Seltsimaja www.maidlakyla.ee

RIISIPERE KULTUURIMAJA

	Hind	Toimumisaeg ja info
Riisipere Kammerkoor	6€/3€ pensionäridele ja üliõpilastele	E 19.00-21.00 kammerkoorisipere@googlegroup.com
Riisipere Tantsumemmed ja Taat	6€/3€ pensionäridele ja üliõpilastele	oktoobrist T 18.00-19.00 evi@tsoon.com
Roosi 1 naisrahvatantsurühm	6€/3€ pensionäridele ja üliõpilastele	T 19.30-21.00 mare.rabi@sauvald.ee
Roosi 2 naisrahvatantsurühm	6€/3€ pensionäridele ja üliõpilastele	N 19.30-21.00 maire.puuste@gmail.com
Puruvanakesed tervisevõimlejad	Tasuta	oktoobrist N 12.00-13.00
1.-4.klassi rahvatantsurühm Contemporary noortele Free Flow Studio	Tasuta	nissikool.ee/koolielu/huviringid
Kõhutants	8€ kord	L 11.30-13.00 Kairi Reinvee 53864242
Seltskonnatants	15€ paar korra tasu	K 19.00-20.00 Kristine Esko 56644642
Hiina võimlemine	5€ kord	N 18.15-19.15 Reino Bürkland 56573573
Käsitööring Nobenäpad	Tasuta	T 15.00-18.00 Mare Tedrema 53308821 NB! Nissi Kogudusemajas
Pärandihoidjad -käsitöö	5€ kord	kord kuus kolmapäeviti evi@tsoon.ee
Õhujooga	5€ kord(kuni 3 in grupis)	täpsustamisel saale@riikoja.com
Tantsi ja liigu ennast vabaks	5€ kord, oktoobrist kuutasu	20.septembrist, N 18.30-19.30 Epp Hallik 56642575 epp@voideoli.com

nissivallakultuurikeskus.ee/huvitegevus
Eneken Maripuu 555 29 751

TURBA KULTUURIMAJA

	Hind	Toimumisaeg ja info
Naiskoor Nelli	6 €/3 € pensionäridele ja üliõpilastele	E 19.00-21.00 jaan.vaidla@gmail.com
Eakate rahvatantsuansambel Haspel	3 € pensionäridele	T 18.00-19.00 Elle.Kaarma@elering.ee
Naisrahvatantsuansambel Tantsupisik	6 €/3 € pensionäridele ja üliõpilastele	T 19.30-21.00 merje.juhkan@gmail.com
Naisansambel Cantus		kersti.reintam@gmail.com -kogu info saab temalt
Inglise keele kursus edasijõudnutele		margit.levoll@gmail.com
Loodusteraapia kursus	5 €	kord kuus reedeti, Angelika Somelar 56825258
Pensionäride ühendus Turbasammal		iga kuu viimane kolmapäev, turbaams@gmail.com

nissivallakultuurikeskus.ee/huvitegevus
Eneken Maripuu 555 29 751

Osa ringe ja kursuseid veel täpsustavad oktoobrikuu jooksul.

Huviringi nimetus	Toimumisaeg	Hind	Registreerimisinfo
VANAMÕISA KERAAMIKA TÖÖTOAD	Esmaspäev ja teisipäev kell 18.30-20.30, esimene töötuba toimub 1.10	45 € kuutasu (neli töötuba)	Juhendaja Kaja Tammsalu, kajatammsalu@gmail.com, 5101348
VANAMÕISA KERAAMIKA LASTEHOOMIKUD	Kaks korda kuus pühapäeviti kell 12.00-13.30, 7.10 ja 21.10; 4.11 ja 18.11; 2.12 ja 16.12	15 € kursus (kaks töötuba)	Juhendaja Kaja Tammsalu, kajatammsalu@gmail.com, 5101348
PESAMUNADE MUUSIKARING, 0,5-3 aastat	Tunnis algavad oktoobris, grupi täitumisel. Palun eelregistreerida: katrin@kodukyla.ee	12 € kuu	Juhendaja Küllike Pajula, kpajula@hotmail.com, 56917379
MEMME-TAADI KLUBI (eakad, pensionärid)	Teisipäev (kaks korda kuus)	Tasuta	Esineine Aino Kiirend, tel 53809386
SELTSKONNATANTSU KURSUSED - REVAALIA TANTSUKOOL	Algajate kursus 26.09-5.12 kell 18.30-19.45, edasijõudnud kokkuleppel	85 €/inimene kursus	Juhendaja Helen Klandorf, helen@tkrevaalia.ee, 5109493
LATIN TANCE	Neljapäev kell 18.30-19.25 neiuud 19.30-20.25 algajad 20.30-22.00 esinejad	1 kord nädalas neiuud - 15 € naised - 22 €	Juhendaja Evely Vaigur, latindancepanter@gmail.com, 5175717
LC Laagri	Kolmapäev (kord kuus)		Tõnu Männik tonu.mannik@elektrilevi.ee
LEO Club Laagri	Kolmapäev (kord kuus)	Info sekretärit	Sekretär Eleri Kaljuste, eleri_kaljuste@hotmail.com, 5258150
Avatud noortekeskus ja laste mängutuba	Esmaspäev, kolmapäev ja neljapäev kell 15.00-21.00	tasuta	

kodukyla.ee/huviringid Katrin Krause 51 40 761

	Hind	Toimumisaeg ja info
Veskitammi Lasteaed-MyDance Tantsuklubi TANTSUTUND	20 €	E:16:00-16:30 (3-4a.) 16:40-17:10 (5-7a.) alustame 1.10.2018
Kaseke Lasteaed (Külvi maja)-MyDance Tantsuklubi TANTSUTUND	20 €	N: 15:30-16:00 (3-7a.) alustame 6.09.2018
Veskimöldri Lasteaed- MyDance Tantsuklubi TANTSUTUND	20 €	
Nõlvaku Lasteaed-MyDance Tantsuklubi TANTSUTUND	20 €	ajad täpsustamisel-jälgi infot www.mydance.ee
Tuleviku Lasteaed-MyDance Tantsuklubi TANTSUTUND	20 €	
VIA Fitness aerobikasaalis- MyDance Hip-Hip	35 €	E:K 12:30-13:30 (1-2kl) 14:15-15:15 (3-5kl) alustame 5.09.2018

www.mydance.ee Merike KENS 5120994

Ohtlike jäätmete, vanarehvide ja elektroonika-jäätmete kogumisring laupäeval, 29. septembril

Kogumisringide täpsemad asukohad koos kaartidega on toodud Saue valla kodulehel: sauevald.ee/jaätmeringid

Kogumisringi ajakava ja sõidugraafik

	Kogumisring I	Kogumisring II	Kogumisring III
09.00 - 09.45	Laagri alevik, Kuuse põik jäätmeplats (uus kattlamaja)		
10.00 - 10.15	Koidu küla, Koidu põik ja Koidu tee ristmik	Ellamaa küla, Antsuküla tee ääres garaažide juures	Munalaskme küla, Hooldekodu juures
10.30 - 10.45	Alliku küla, Kotka tee ja Kauri tee ristmik	Turba alevik, Turba kaupluse parkla (Jaama tee 8)	Kibuna küla, Kibuna AÜ bussipeatuse juures (Laitse-Kibuna tee)
11.00 - 11.15	Vatsla küla, Vatsla tee bussipeatus	Lehetu küla, Saida farmi kontori ees (Turba-Lehetu tee)	Kaasiku küla, Kaasiku seltsimaja
11.30 - 11.45	Hüüru küla, Hüüru mõisa parkla	Nurme küla, Nurmemoisa farmi juures	Vansi küla, bussipeatuse juures Laitse teel
12.00 - 12.15	Kiia küla, Kiia küla mänguväljak	Riisipere alevik, Riisipere kaupluse vastas parkla (Nissi tee ja Metsa tee rist)	Laitse küla, Lossi tee 6
12.30 - 12.45	Alliku küla, Vanamõisa seltsimaja parkla	Riisipere alevik, Jaama tee ring (endine kauplus), raudtee maja	Ruila küla, Ruila kauplus
13.00 - 13.15	Vanamõisa küla, Viirpuu ja Vabaõhukeskuse tee ristmik	Haiba küla, Kuuse tee 7	Tuula küla, Tuula seltsimaja juures (Vana-Tuula tee)
13.30 - 13.45	Vanamõisa küla, Välja tee „ringristmik“	Kohatu küla, Krooning tankla	
14.00 - 14.15	Valingu küla, Puiestee tee sissesõit (enne Suurekivi elurajooni)	Ääsmäe küla, Kasesalu tn koolimaja pargi esine (jäätmekonteinerite plats)	Aila küla, Pikamäe tee sissesõit (vahetult enne Saue linna sissesõitu)
14.30 - 14.45	Aila küla, Valingu-Jõgisoo tee, jäätmemaja ees	Maidla küla, keskuse autobussipeatus (Haraka tee ristis)	Saue linn, Sooja tn 1a jäätmepunkt
15.00 - 15.15	Jõgisoo küla, Lõokese tn sissesõit	Maidla küla, Maidla aiandusühistus (Jõe AÜ ja Trelli tee ristis)	
15.30 - 15.45	Koppelmaa küla, Koppelmaa AÜ-de plats		

Palun olge täpsed! Kuna vald on suur, siis jäätmemasinad ettenähtud ajast pikemalt peatuspunktides seista ei saa.

Saue valla elanikud saavad ohtlike jäätmeid, vanarehve ja muid jäätmeid ära anda ka **Pääsküla jäätmejaama** aadressil **Raba 40, Pääsküla, Tallinn** vastavalt jäätmejaama lahtiolekuaegadele ja hinnakirjale. Lisainfo: <https://jaatmejaam.ee/paaskula-jaatmejaam/>.

HEA TEADA

Kogumisringi ajal kogutakse Saue valla elanikelt kokku tavaliselt kodumajapidamises tekkivaid ohtlikke jäätmeid, velgedeta vanarehve ja elektroonikajäätmeid. NB! Asutused ja ettevõtted peavad oma jäätmed (sh vanarehvid) ise üle andma otselepingutega vastavatele jäätmekäitlusteetevõttele.

NB! Eterniiti ja asbesti sisaldavaid lammutusjäätmeid sellel kogumisringil vastu ei võeta!

OHTLIKUD JÄÄTMED

Tavaliselt kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed on patareid ja akud, vanad värvid, lahustid, lakid, liimid ja nende jäägid, trükivärvid, vanaõlid, õlised kaltsud, õlifiltrid, ravimid, päevavalgus ja säästulambid, elavhõbedaga kraadiklaasid, tundmatud või mittevajalikud kemikaalid, ohtlike aineid sisaldavad pakendid, väetised ja pestitsiidid, rotimürk jm biotsiidid jms.

VANAREHVID - Velgedeta ja puhtad vanarehvid.

ELEKTROONIKAJÄÄTMED

- suured kodumasinad (külmikud, pesumasinad, elektripliidid, mikrolaineahjud, elektriradiaatorid, kliimaseadmed, ventilaatorid jms) ja väikesed kodumasinad (tolmuimejad, õmblusmasinad, röstid, kellad, kaalud, kohvimasinad jms);
- kodused IT & telekomseadmed (personaalarvutid, sülearvutid, telefonid, mobiiltelefonid, automaatvastajad, printerid jms);
- tarbeelektronikaseadmed (raadiod, televiisorid, videokaamerad, magnetofonid, muusikariistad jms);
- luminofoorlampide valgustid ja sirged luminofoorlampid, kompaktlampid;
- elektritööriistad (va. tööstuslikud), elektrilised manguasjad;
- seire ja valveseadmed (suutsuandurid, kütteregulaatorid, termostaadid jms)

18. september kell 11.00 - 13.00
Saue Noortekeskuses

**eakate
sünnipäevapidu
neile,**

kel aastaid 65 või enam ja sünnipäev
juulis, augustis või septembris.
Registreerimine telefonil 6595 070
või Saue päevakeskuses.

PLMF 15
NISSI KIRIKU
KOGUDUSE MAJA
SEPTEMBER
16
KELL 21.00

**SUVEÖÖ MUUSIKA
NISSI KIHELKONNAS**

ANDREAS LEND tšello
ALLAN JAKOBI akordion

Kavas valivad variatsioonid tšellole ja akordionile

WWW.PLMF.EE

SAUE VALLA 15. JUUBELIJOOKS

**SÜGISJOOKS JA
SPORDIPÄEV 2018**

23. SEPTEMBRIL • LAAGRI STAADIONIL
AVAMINE KELL 11:00 TASUTA KOGUPEREÜRITUS - TULE JOOKSMA!

Päeva viivad läbi erinevad Saue valla spordiklubid
Via Fitness, Harju JK Laagri, MyDance Tantsuklubi ja Laagri Tennisekeskus.
Päevajuht Toomas Artma

AKTIIVTEGEVUS
TENNIS TANTS FITNESS
JALGPALL BATUUT

UUS PÕHIJOOKSU RADA 8,4KM

Tapsem info: www.viafitness.ee/sugisjooks

KUULUTUSED

TEENUS

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Välitmaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiitid.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbor-men.ee.

Üldehitus, katused, fassaadid ja viimistlustööd. Kontakt: 53 529 476, mehitus@gmail.com.

MAJA ehitamine koos kõigi lahendustega, projekterimine, kasutusluba. Kontakt: 53 529 476, mehitus@gmail.com.

Aia-, värava-, tõstuke ja automaatika lahendused parima hinnaga Eestis. Kvaliteetne liugvärava komplekt kuni 4 m avale 1595 eurot. Tiibvärava komplekt kuni 5 m avale 1150 eurot. www.koduvärv.ee, tel 5895 8809, info@koduvärv.ee

Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, kilustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel. 50 92936

Kivikorstnate ehitamine ja remont. Tel 518 8889.

Vihmaveeüsteemid ja muud plekkdetailid ja plekkseptatööd teie majale. Saue Plekipada, 5543331, plekipada@gmail.com

Kvaliteetne pottsepa- ja korstnapühkimisteenus. Kütteseadmete ning korstnate ehitus, remont ja hooldus. www.ahjuteenused.ee. Tel.56639398

Mullamuttide hävitamine. WWW.FAMINER.EE. WWW.E-GARDEN.EE, 56698863.

Viimistlus Yks OÜ - Teostame erinevaid üldehitustöid: siseviimistlus, maalritööd, plaaatimistöid, santehnilised tööd, elektritööd, korterite renoveerimine, maja fassaadide värvimine ja renoveerimine. Tel: 58382337, e-mail: viimistlus1@hotmail.com.

Mahla pressimise teenus Harjumaal Kose vallas. Lisainfo 56219762.

Korstnapühkija. Peale töö teostust AKT. Saue valla piires kohaletoimetamiseks tasuta. 51 59 399

Kingatöhter on valmis Saue valla piires jalatsite paranduseks kohale sõitma nädalavahetusel. Kokku leppida nädala vältel tel. +37253548845 Enn. Kohale tulemine 2-5€.

KINNISVARA

Ostan garaaži Saue linnas hinnaga 5000-8000 eurot. Kõik pakkumised on oodatud! Tel. 56675000.

OÜ ESTEST PR ostan metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Soovin osta garaaziboksi, mis võib vajada remonti. Tel 56214956.

Anname üürile Pärnu mnt 556 asuvas IVECO hoonel büroopinna suurusega 27,7 m2. Büroo asub teisel korrusel ning on osaliselt möbleeritud. Lisainfo e-mail ivpluss@ivpluss.ee ja/või tel. 677 9060.

Müüa korralik garaaziboks Nurmestalu tänaval. Tel. 5152360

Müüa 1-toal.krt. Sakus Kannikese tn. või vahetada 1-2-toal.krt.i vastu Laagris.Tel. 55555801.

OST/MÜÜK

Pere ostan nõukogudeaegseid lauanõusid ja lillevaase. Telefon 58599737, e-posti aadress tarbeklaas@hotmail.ee.

Soovin osta kiiresti sõiduauto, hinnaga kuni 1000 eurot. Võib olla ka ilma ülevaatuseta. Telefon 58190200, e-posti aadress Rain30@hotmail.ee.

Killustik, liiv, graniitkillustik, sõelutud põllumuld, sõnnik, kompostmuld, haljastusmuld, täitepinna, freesasfalt, tsementsegud. Erinevad kallurid 100kg - 8t. Tel: 501 5992

Soovin osta omaaegse Tarbeklaasi ja Juveelitehase tooteid, nahkköites raamatuid, Eesti kunstnike töid (maal, graafika, kujud), postkaardid, märgid. Võib pakkuda ka muid vanu esemeid. Tel 51 76412.

AUTODE, SÕIDUKITE JA TÖÖMASINATE KOKKUOST! Võib pakkuda ka remonti vajavaid ja seisvaid masinaid! Ei pea olema ülevaatus ja kindlustust! Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei vanane! Tel. 54 575 055

Ostan kasutuseta jäänud auto, ka Vene auto. Võib vajada remonti. Telefon 56298239.

Müüa soodsalt Keila vallas Aarnamäe karjääris liiva, sõelutud ja sõelumata mulda transpordivõimalus. Tel. 56 564 103, e-mail pallem@gmail.com

Märjad küttepuid. Info www.metsasoojus.ee ja telefon 53492730

Müüme puitbriketti ja pelletit. Kvaliteetne kaup, toodetud Eestis. Info 55597572.

Müüa sõelutud mulda ja hobusesõnnikut (ei sisalda saepuru). Kogus, hind ja transport kokkuleppel. Telefon 56 40 109

Müüa kuivad lõhutud kasehalud 40l võrkkotis hinnaga 3,50 EUR/kott. Transport Saue valla piires tasuta. 56914266

Müüa mett 7,50 eur/kg. Tellides vähemalt 3 kg on kojutoomine Laagris ja Saue linnas tasuta. Tellimine tel:53410200, e-mail:mesindustalu@gmail.com; kodulehel:www.mesindustalu.ee

TÖÖ

OÜ Ark Transport pakub tööd kaubikujuhile Saue vallas. Ootused kandidaadile: kohusetundlik, täpne, aus, viisakas. Töö sisu: valmistoitvedu. Tööaeg: E-R. Rohkem infot telefonil 529 3499

Otsime lapsehoidja-koduabilist Laagrisse (Redise tn) 1a8k lapsele 3 p nädalas (lapsega tegutsemine, lihtsamad kodutööd, toiduvalmistamine jm). Täpsem info telefonil 56611392 või riina.arund@gmail.com

MUU

Kutsume Teid hispaania keele kursustele reedeti Saue Noortekeskuse ruumides. Info ja registreerimine a.s.wesman@gmail.com

Sauel alustab kodugrupp naistele 1-2x kuus päevasel ajal, et tekiks uus sõprus- ja toetuskoond. Huvi korral kirjuta vagahea@gmail.com

Igavikuteele on astunud meie armas naabrimees

ARVI NIGU

Mälestuste päiksekullas oled ikka meiega. Sügav kaastunne perele ja lähedastele

Kuuse tn 43 KÜ pere

JAANUS TABUNIT

mälestavad relvavennad
Kaitseliidust

Su tugev elutahe väsis,
ränk haigus murdis sinu elupuu
Mälestame kauaaegset kolleegi

JAANUS TABUN

13.11.1952-20.08.2018

Südamlik kaastunne perekonnale ja lähedastele
Seve Ehituse kollektiiv

Elu on laul, on lihtne ta viis.
Heliseb korra ja vaikib siis ...

Lahkus hea sõber ja lion

JAANUS TABUN

Teda mälestab ja avaldab kaastunnet omastele
Turba LC

Saue linnas
pargi-reisi parklas
Kuuseheki 4a

Müüma pääseb eelregistreerimisega e-posti aadressil evelin.povel@sauehuvikeskus.ee või helistades telefonil 56675252

16. septembril
kell 10-15

TAASKASUTUSLAAT
ja garaazimüük

FB: Saue Garaazimüük

SELTSIMES LAPS
MOONIKA SIIMETSA film

LAAGRI KULTUURIKESKUSES
28. SEPTEMBRIL KELL 11 JA 19
Piletid: 4/3 eur (õpilane, pensionär)
Piletid müügil enne seansi algust kohapeal
Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8 Laagri,
tel 6796765

Ketecor
Eesti suurim voldikkardinatööstus

VOLDIKKARDINAD
RULOOD
MARKIISID
RIBAKARDINAD
PÜSTLAMELLKARDINAD
TURVAKARDINAD

Saue vallas mõõtmine ja konsultatsioon TASUTA!

Helista 56 252 055
www.ketecor.ee info@ketecor.ee

Laagri Apteek pakub tööd FARMATSEUDILE VÕI PROVIISORILE

peagi avatavasse Laagri Tervisekeskuses.

Apteek avatud 8-18, töövahetustega. Eeliseks vabad nädalavahetused! Palun saatke CV, palgasoov ja ühesõnaline kirjeldus enda parimast iseloomomadusest meilile laagriapteek@hotmail.ee. Viimane saatmise kuupäev 20. september.

Adven on Eestis, Soomes ja Rootsis tegutsev energiaettevõtte. Pakume energialahendusi tööstus- ja teenindussektoris, varustame soojustega äri- ja erakliente ning tegeleme maa-gaasi jaotamisega. Adven Eestis töötab 80 inimest. Opeereerime ja hooldame Eestis ligi 100 energiakeskust ja hooldame soojustvõrke kogupikkusega 84 km.

OTSIME OMA PÕHJA PIIRKONNA HOOLDUS- JA REMONDIMEESKONDA

KATLAMAJADE HOOLDUS- JA REMONDITEHNIKUT

Sinu töö eesmärgiks on tagada automaatkatlamajade katelde ja teiste seadmete tehniline korrasolekus. Seejuures teostad plaanilised hooldus- ja remonttööd, reageerid avariiliste seisakutele ja tagad nende likvideerimise. Teostad katlamajade heakorratööd sh katelde sisemise puhastamise. Teed koostööd Põhja piirkonna hooldusmeeskonnaga, automaatika, gaasi ja soojuste jaotuse meeskondadega ning klientidega.

Ootame sinult tehnilist haridust ja töökogemust katlamajade hooldusel ja remondil. Tunned katlamajade tööpõhimõtteid ja oskad lugeda soojuste- ning elektriskeeme. Omad B-kategooria autojuhilube, räägid suhtlustasemel eesti ja vene keelt ning oskad kasutada arvutit. Töös oled iseseisev, avatud õppimisele ja suudad lahendada keerulisi olukordi. Oled valmis tööks graafiku alusel sh nädalavahetustel. Kasuks tuleb kogemus jahutusseadmete hooldusel ja remondil.

Omalt poolt pakume Sulle stabiilset, vaheldusrikast ja liikuvat tööd, vajalikku väljaõpet ja koolitust ning kuulumist kollektiivi, kus hinnatakse kõrgelt ohutut töökeskkonda. Lisaks mitmeid ettevõttepoolseid soodustusi sh talvepuhkus ning tervise- ja sporditoetus ja ühisüritusi.

Palume saata CV hiljemalt **16.09.2018** läbi www.cvkeskus.ee süsteemi või adven.eesti@adven.com märgusõnaga „tehnik“ Lisainfo tel 53471079 www.adven.ee

ADVEN
Advanced Energy Solutions

PÕLISTARKUSTE JA RAHVARAVI KOOL
kutsub õppima
TAI MASSAAŽI
20. oktoober 2018 – 17. veebruar 2019

Kursuse lõpetaja oskab läbi viia kuni kahtunnise Tai massaaži seansi. Õpe toimub kord kuus, L-P.
Õppima on oodatud kõik huvilised!
Kursus sobib täienduskoolituseks või ümberõppeks.
Registreerumine ja lisainfo: www.tarkustekool.ee

Põlistarkuste ja Rahvaravi Kool
Weizenbergi 20/1, Tallinn
Tel. +372 56 600 295
tarkustekool@gmail.com

BEL CANTO
LASTELAULUSTUUDIO
20. hooaeg
Laagri Kultuurikeskuses (Veskitammi 8)
LAULU- JA MUUSIKARING
Alates 3. eluaastast
N. 17.45 - 18.30
(september 2018 - juuni 2019)
Info ja registreerimine: 5645 5477

Uus hooaeg 2018/2019
alustab!
Ootame kõiki tantsuhuvilisi lapsi liituma
Minu Tantsukooli treeningutega!
Trennid nii kooli kui ka lasteaiast!

Registreerimine ning tunniplaan
kodulehel
www.minutantsukool.ee

Jälgi meie tegemisi

WWW.INSTAGRAM.COM/MINUTANTSUKOOL
WWW.FACEBOOK.COM/MINUTANTSUKOOL

KUNDALINI JOOGA
SAUEL & LAAGRIS

HOMMIKUSED JA ÖHTUSED JOOGATUNNID
NING ALGKURSUS OOTAVAD SIND!

www.simran.ee
raili@simran.ee
+372 5253753

Müüa

- haljastusmuld
- liiv
- killustik

Toome kauba ise kohale

Kopp-laaduri teenus
info@kalsep.ee
tel 5346 0382

Masinaehitus ettevõtte Sami AS
võtab tööle:

- Masinate koostaja
- Keevitaja
- Rakiste valmistaja-keevitaja
- Laserlöikepingi operaatori
- Keevitusroboti operaatori
- Lukksepp-treiali
- Töödejuhataja
- Hooldustehniku

Täiendav info ja kandideerimine:
• Telefonil 53087205
• e-posti aadressil: sami@sami.ee
Address: Tule 20, Saue linn 76505, Saue vald
WWW.SAMI.EE

AS EESTI
KESKKONNATEENUSED
VÕTAB TÖÖLE
AUTOJUHTE. HELISTADA
TELEFONIL 50 258 98.

Saue arvutiremont
Tööaeg: kell 8-20
Tel. 562 10720 (Janek)

MERCANTILE AS on vanim ja suurim autovaruosade maaletoomise ning hulgimüügiga tegelev ettevõtte Eestis. Tegutseme juba 1990. aastast, mis tähendab enam kui 28. aastat väärtuslikku kogemust. Oleme osa rahvusvahelisest kontsernist, mille harud ulatuvad Skandinaaviasse. Ettevõtte pealadu asub Tallinna piiril Laagris ning piirkondlikud laod ja klienditeenindused on veel Rakveres, Tartus ja Pärnus. Ettevõttele kuulub AUTOASI kaubamärk, mida kasutavad meie partnerid üle Eesti. Hetkel on AUTOASI ketis ligi 25 autoremonditöökoda ja kauplust.

Otsime meie Laagri pealattu
LAOHOIDJAT

CV palume saata info@mercantile.ee
Lisainfo tel 679 1002 ja www.mercantile.ee

AKNAD UKSED VÄLISUKSED LÜKANDUKSED

Ainult meil 10 päeva akende valmistamine!

Tallinn: Laki 36
A sissekäik 3. korrus
Avatud: E-R 9-17
tallinn@glasaken.ee
reval@glasaken.ee
mob: 555 15 766
tel/faks: 6098 862

glasaken.ee

Seoses töömahu suurenemisega otsime oma meeskonda:

REMONDI- JA HOOLDUSTÖÖLIST
Kelle peamiseks tööülesanneteks on tootmishoones lihtsamate ehitustööde ja sanitaar-tehniliste tööde teostamine

Kandidaadid eeldame:

- Kohusetundlikkust ja töötahet
- Varasemat töökogemust sarnases valdkonnas
- Eestikeele oskust vähemalt suhtlustasandil
- Tööl käimiseks isikliku transpordivahendi olemasolu

Pakume:

- Kaasaegseid töövahendeid ja -tingimusi
- Ühisüritusi
- Hea töö eest motiveerivat töötasu

Töökoht asub Harjumaal Saue vallas Hüüru külas Angerja tee 32
Kandideerimiseks palun saada oma CV ja sooviaavaldus karli@mvwool.eu või helista 53404174

Plastone
Part of SAXO

OÜ PLASTONE võtab tööle

- OPERAATOR-MONTEERIJA
- SURVEVALU MASINA SEADISTAJA

Täiendav info ja kandideerimine
• Telefonil +372 5129941
• E-posti aadressil kalle.kannel@plastone.com
Address Tule 23a, Saue
WWW.PLASTONE.FI

MEIE LEIAME OSTJA!
1partner.ee

Moonika Järvela
551 1081

Angela Virak
5664 0991

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE

KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 • 24 h
Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis:
www.hiromantia.eu

OÜ SINITIIVIK GRUPP
Teostame vaipade puhastust villa, sünteetiliste, kaltsu ja narmasvaipadele.
Transport uksest ukseni tasuta!
55 917 562

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

15. OKTOOBER
ALATES 10.00
TURBA VALLAMAJAS

Ettereg. tel. 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

19. OKTOOBER
ALATES 10.00
ÄÄSMÄEL KÜLAKOGU RUUMIDES

Ettereg. tel. 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA

-%

HEAD HINNAD!

September 2018. a

Saue Kaubakeskus
Kpl. Turba
Kpl. Nissi
Kpl. Laitse

SURF duokapslid
Pink, Purple 14 tk

-47%

~~5,65 €~~ 2,99 €

CIF Lemon
puhastuskreem 300 g

-30%

~~1,65 €~~ 1,15 €

Soolapeekon Nõo LT

-27%

~~6,79 €/kg~~ 4,99 €/kg

Presto makaronid 400 g

-26%

~~0,39 €~~ 0,29 €
0,73 €/kg

Kodujuust Karulaugu-
pestoga 300 g Tere

-33%

~~1,48 €~~ 0,99 €
3,30 €/kg

Kirde sai Suur 500 g
Leibur

-38%

~~0,76 €~~ 0,47 €
0,94 €/kg

Ja veel palju häid pakkumisi kauplustes kohapeal

www.keilaty.ee

LEHEPUHUR ES-250ES

LEHEPUHUR PB-265ESLT

329 €

279 €

379 €

319 €

Lisaks palju häid sügispakkumisi
Echo lehepuhuritele, saagidele
ja trimmeritele

TEHNIKAKESKUS OÜ
Haapsalu mnt 57, Keila
Vabaduse 15d, Kohila

aiatehnika
ekspertid.ee

KEILA
HALDUS

KEILA HALDUS OÜ PAKUB KORTERIÜHISTUTELE

- HALDUS- JA HOOLDUSTEENUST
- ÖÖPÄEVARINGSET AVARIITEENUST (TEL 56 21 4444)
- SISE- JA VÄLISKORISTUST
- MURUNIITMIST
- RAAMATUPIDAMISTEENUST

Info 53 442 444 või info@keilahaldus.ee
www.keilahaldus.ee

LAAGRI
KODUD

LAAGRIKODUD.EE

RAMM
EHITUS

(+372) 507 9552 Rynno.Sulg@upc.ee

A-energiaklassiga uued korterid, Kooli 3

SEVE TÖÖKOHT KODU LÄHEDAL!

Otsime Seve Ehituse majatehasesse
MAJAELEMENTIDE KOOSTAJAID!

Meie tehas asub Saue vallas, Lehetu külas.

Vajame tegusaid mehi, kes ei karda füüsilist tööd!

Meie korraldame väljaõppe, anname head töövahendid
ja tasustame vääriliselt Sinu panuse.

Tule vaatama ja räägime!

Pakume ka tööd üldehitajatele 3-4 nädalaste
lähetustena Norrasse ja Islandile!

Anna endast märku:
664 5841
anni@seve.ee
www.seve.ee

Täna teeme
jäätisekarpe,
töö lendab!

Tule Tabasallu
töölle, meil on vahvad
inimesed!

Kutsume tööle
Tootmiseseadmete operaatoreid
Valmistoodangu pakkijaid

Pakume sulle
Stabiilset ja hästi tasustatud tööd
Koolitust ja väljaõpet

Ootame sinult
Korrektust ja täpsust
Valmisolekut töötamiseks vahetustes

Kontakt

Aarne Raudsik, Tootmisjuht
aarne.raudsik@ar-carton.com
Tel 6032410

www.ar-carton.com

Merike Luik ja
Rainer Kaur,
stantsijad

Tabasalus tegutsev A&R Carton AS on rahvusvahelise
kontserni kuuluv Eesti juhtiv kartongpakendite tootja. A&R
Carton on suur Euroopa kartongpakendite tootja, mis pakub
toodangut toiduaine- ja muule pakendavale tööstusele.
A&R Carton omab 16 tehast 10 riigis enam kui 2800 töötajaga
ja kogukäibega 500 milj EUR.

